

PIHTIPUTAAN KUNTA

Alvajärven ranta- ja kyläosayleiskaava

KAAVASELOSTUS

21.5.2014

Kaavaluonnos (kaavan valmisteluaineisto) nähtävillä: 28.3.-26.4.2013

Kaavaehdotus nähtävillä: 1.10.-31.10.2013

Kunnanhallitus: 5.5.2014 § 94

Kunnanvaltuusto: 19.5.2014 § 36

Sisällysluettelo

1	PERUS- JA TUNNISTIEDOT	1
1.1	Kaavan tarkoitus	2
2	TIIVISTELMÄ	3
2.1	Kaavaprosessin vaiheet	3
2.1.1	Kaavatyön aloitusvaihe	3
2.1.2	Selvitykset	3
2.1.3	Kaavaluonnosvaihe	4
2.1.4	Kaavaehdotus	4
2.1.5	Kaavan hyväksyminen	4
2.2	Kaavan keskeinen sisältö ja tavoitteet	5
2.3	Toteuttaminen	6
3	LÄHTÖKOHDAT	7
3.1	Alueen yleiskuvaus	7
3.2	Luonnonympäristö	7
3.2.1	Kallio- ja maaperä	7
3.2.2	Kasvillisuus	8
3.2.3	Eläimet	10
3.2.4	Uhanalaiset ja silmälläpidettävät sekä luontodirektiivin liitteen II ja IV lajit	11
3.2.5	Natura-alueet	14
3.2.6	Suojeluohjelmiin kuuluvat alueet	15
3.2.7	Metsä- ja vesilakikohteet sekä muut luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet	16
3.3	Vesistöt	20
3.3.1	Pohjavedet	20
3.3.2	Pintavedet	21
3.4	Maisema	23
3.4.1	Maisemakuva	23
3.4.2	Maisemansuojelullisesti arvokkaat alueet	25
3.5	Kulttuuriympäristö	27
3.5.1	Muinisjäännökset	27
3.5.2	Rakennettu kulttuuriympäristö	28
3.6	Väestö, yhdyskuntarakenne, työpaikat ja palvelut	31
3.6.1	Väestömäärä ja kehitys	31
3.6.2	Yhdyskuntarakenne	31
3.6.3	Elinkeinot ja yritystoiminta	33
3.6.4	Palvelut	33

3.7	Yhdyskuntatekniikka	33
3.7.1	Vesihuolto.....	33
3.7.2	Jätehuolto.....	34
3.8	Liikenne	35
3.8.1	Ajoneuvoliikenne ja liikennemäärät	36
3.8.2	Joukkoliikenne.....	36
3.8.3	Kevyt liikenne.....	37
3.9	Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt.....	37
3.9.1	Maaperä	37
3.9.2	Turvetuotanto	37
3.9.3	Melu.....	37
3.10	Maanomistus.....	40
3.11	Suunnittelutilanne	40
3.11.1	Maakuntakaava ja vaihemaakuntakaavat	40
3.11.2	Yleiskaava.....	46
3.11.3	Asemakaava.....	46
3.11.4	Rakennusjärjestys.....	46
3.11.5	Rakennuskiellot ja toimenpiderajoitukset	46
3.11.6	Muut suunnitelmat	46
4	Suunnittelun tavoitteet	48
4.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	48
4.2	Pihtiputaan kunnan asettamat tavoitteet	49
4.3	Viranomaisten asettamat tavoitteet	49
4.4	Asukkaat ja sidosryhmät	49
4.5	Prosessin aikana syntyneet tavoitteet	49
4.5.1	Luonnos.....	49
4.5.2	Ehdotus	49
5	Rakennemallityö	50
6	Yleiskaavaprosessi	53
6.1	Alueen määrittely	53
6.2	Yleiskaavaluonnos	53
6.3	Yleiskaavaehdotus	53
6.4	Yleiskaava	56
7	OSAYLEISKAAVA JA SEN PERUSTELUT.....	58
7.1	Yleistä.....	58
7.2	Mitoitus.....	59
7.2.1	Ranta-alueen mitoitus	59

7.2.2	Ranta-alueen mitoituksen tulokset	61
7.2.3	Kuivan maan mitoitus	63
7.2.4	Kuivan maan mitoituksen tulokset	65
7.3	Aluevaraukset	66
7.3.1	Pysyvä asuminen	66
7.3.2	Loma-asutus	68
7.3.3	Rakennuspaikat, jotka eivät täytä rakennusjärjestyksen vaatimuksia	70
7.3.4	Matkailu, virkistys ja vapaa-aika	70
7.3.5	Palvelut ja elinkeinotoiminta	72
7.3.6	Tekninen huolto ja suojalalueet	72
7.3.7	Metsätalousalueet	73
7.3.8	Vesialueet	74
7.3.9	Luonnon-, maiseman- ja kulttuuriympäristön suojelu	74
7.3.10	Melualueet	81
7.3.11	Liikenne	81
7.3.12	Muut merkinnät	81
7.4	Kaavan suhde tavoitteisiin ja suunnitelmiin	82
7.4.1	Suhde yleiskaavan sisältövaatimukseen	82
7.4.2	Suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin VAT	83
7.4.3	Suhde maakuntakaavaan	86
8	YLEISKAAVAN VAIKUTUKSET	89
8.1	Yleistä	89
8.2	Taloudelliset vaikutukset	89
8.3	Sosiaaliset vaikutukset	90
8.4	Vaikutukset luontoon ja ympäristöön	90
8.4.1	Vaikutukset maa- ja kallioperään	90
8.4.2	Vaikutukset pinta- ja pohjaveteen	90
8.4.3	Vaikutukset ilmaan ja ilmastoon	90
8.4.4	Vaikutukset kasvillisuuteen ja eläimistöön	90
8.4.5	Vaikutukset elinoloihin ja elinympäristöön	91
8.5	Vaikutukset Natura 2000 verkostoon	91
8.6	Vaikutukset maisemaan	91
8.7	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	92
8.8	Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen	92
8.9	Vaikutukset liikenteeseen	92
8.10	Vaikutukset rakennuskantaan ja kulttuuriperintöön	92
8.11	Vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön	92

8.12	Vaikutukset energiankulutukseen ja hiilidioksidipäästöihin.....	93
9	Toteuttaminen.....	94
9.1	OSAYLEISKAAVAN OIKEUSVAIKUTUKSET.....	94
9.1.1	Suunnittelun ohjausvaikutus.....	94
9.1.2	Maakuntakaavan/ seutukaavan ohjausvaikutus.....	94
9.1.3	Vaikutus viranomaisiin.....	94
9.1.4	Rakennusjärjestys.....	94
9.1.5	Yleiskaavan ja muun lainsäädännön mukaisen päätöksenteon suhde.....	94
9.2	Rakentaminen osayleiskaava-alueella.....	94
9.3	Jätevesien käsittely.....	96
9.4	Alueen maisemaan ja metsänhoitoon liittyviä yleisiä suosituksia.....	96
10	SUUNNITTELUVAIHEET.....	98

LIITTEET:

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 14.2.2012, tarkistettu 25.2.2014
2. Luonto- ja maisemaselvitys 20.12.2010
  - a. Raportti
  - b. Ranta-alueiden kohteet
  - c. Rantaluokitus
  - d. Kyläalueen kohteet
  - e. Linnusto- ja liito-oravaselvitys 28.8.2013
3. Arkeologinen inventointi 8.7.2010
4. Rakennetun kulttuuriympäristön inventointi 2007 ja 2008.
5. Mitoitusaineisto 15.4.2014
  - a. Ranta-alueen mitoitusaulukot
  - b. Ranta-alueen mitoitusaulukkoselite
  - c. Kuivan maan alueen mitoitusaulukot
  - d. Kuivan maan alueen mitoitusaulukkoselite
  - e. Mitoitusvyöhykkeet ja rantaviivan muunto
6. Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun 15.8.2013 muistio
7. Viranomaistyöneuvottelun 28.1.2014 muistio
8. Vastineet kaavaehdotuksesta annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin 31.3.2014
9. Vastineet erilliskuulemisen perusteella annettuihin muistutuksiin 31.3.2014

OHEISAINEISTO, LÄHTEET:

1. Viestejä maisemassa – Keski-suomalainen kulttuuriympäristö. Jussi Jäppinen, Minerva-kustannus 2006
2. Muinaisuuden Metropolista nykypäivään – Pihtiputaan kulttuuriympäristöohjelma. Saija Silén, Keski-Suomen Ympäristökeskus 2007.
3. Energiategokkaampi Pihtipudas, Helena Raatikainen, Tampereen teknillinen yliopisto, 2011
4. Pihtiputaan kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelma, päivitys, Pihtiputaan kunta 2011
5. Ilosjoen tuulipuisto (Tuulipuisto Pihtipudas Oy) - Hankkeen ja hankealueen yleiskuvaus, WSP Finland Oy, 18.9.2013

Alvajärven ranta- ja kyläosayleiskaava

1 PERUS- JA TUNNISTIEDOT

Selostus liittyy 21.5.2014 päivättyyn Alvajärven ranta- ja kyläosayleiskaavaan.

Osayleiskaava laaditaan MRL 42 §:n mukaisesti yksityiskohtaisena aluevarauskaavana, joka ohjaa suoraan rakentamista ja muuta maankäyttöä. Suoraan rakentamista ohjauksessa (MRL 72 §, MRL 44§) yleiskaavassa määritellään pääsääntöisesti rakentamisen ja muun maankäytön periaatteet niin tarkasti ettei asemakaavan laatiminen ole tarpeen.

Työtä Pihtiputaan kunnassa ohjaa aluearkkitehti Helena Raatikainen. Kaavan laadinnasta toimeksiantona vastaa FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy (aiemmin FCG Finnish Consulting Group Oy) työryhmällä DI YKS-503 Kuisma Reinikainen, ins. (AMK) Pertti Malinen, ins. (AMK) Aila Harmaajärvi, LuK. Kristina Salomaa ja M. Sc. Jan Tvrdy. Luonto- ja maisemaselvityksen ovat laatineet biologi FM Minna Eskelinen ja biologi FK Jari Kärkkäinen FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:stä. Linnusto- ja liito-oravaselvityksen ovat laatineet FM Tuomo Pihlaja ja FT Marjo Pihlaja FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:stä sekä laadunvarmistuksesta vastannut FM Jari Kärkkäinen FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:stä.

Kuva 1: Alvajärven rantayleiskaavan (punainen pistekatkoviiva) ja kyläosayleiskaavan (sinen viiva) suunnittelualueiden sijainti.

Yleiskaava-alue koskee Alvajärven ranta-alueita, Alvajärven kyläaluetta sekä Pihtiputaan länsiosassa kaikkia kunnan alueella kokonaan tai osittain sijaitsevia yli kahden hehtaarin suuruisia järviä ja lampia ranta-alueineen. Pohjoisniemen ranta-aluetta ei si-

sällytetä rantayleiskaavaan, vaan se tullaan kaavoittamaan osana Pihtiputaan taajaman yleiskaavan päivitystä ja asemakaavan muutosta ja laajennusta.

Alvajärven pinta-ala on noin 46 km² (4600 ha) ja keskisyvyys noin 5,7 m. Rantaviivan pituus on noin 106 km ja järvessä on 93 saarta, yhteispinta-alaltaan noin 2,18 km². Muiden suunnittelualan yli 2 hehtaarin suuristen järvien pinta-ala on yhteensä noin 4 km² ja rantaviivan pituus 20 km. Kaavoitettavan vesistön yhteenlaskettu vesipinta-ala on siten 50 km² ja rantaviivan noin 126 km. Laskelmissa ovat mukana Keski-Suomen maakuntakaavassa suojelumerkinnöillä osoitetut vesi- ja ranta-alueet.

Alvajärven ranta- ja kyläyösaleiskaavan alueen laajuus on noin 71,6 km².

Tarkasteltava alue rajautuu lännessä Kinnulan kunnan rajaan, etelässä Viitasaaren kaupungin rajaan, idässä Pihtiputaan keskustan asemakaava-alueeseen ja nelostiehen sisältäen myös Ilosjärven. Pohjoisessa suunnitteluala rajautuu Muurasjärven rantayleiskaavaan ja osittain seututien 760 (Sievi-Reisjärvi-Pihtipudas).

1.1 Kaavan tarkoitus

Alueelle laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain mukainen osayleiskaava, jonka tarkoituksena on ohjata koko suunnittelualan rantarakentamista MRL 72 §:n mukaisesti ja Alvajärven kyläalueen rakentamista MRL 44 § mukaisesti.

Alvajärven ranta- ja kyläyösaleiskaavoitus on osa Pihtiputaan rantojen yleiskaavoitusta ja se on sisällytetty kaavoituskatsauksiin 2008–2013. Kaavoitukseen on ryhdytty kunnan aloitteesta.

2 TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Pihtiputaan kunnanvaltuusto on tehnyt päätöksen Alvajärven rantayleiskaavan laatimisesta jo 11.12.1995. Alvajärvelle laadittiin sen jälkeen monipuoliset ympäristöselvitykset ja niiden pohjalta kunnanhallitus hyväksyi ympäristölautakunnan valmistelemat tavoitteet ja mitoituseriaatteen 6.4.1998. Kaavatyö ei kuitenkaan tuolloin edennyt resurssien puutteesta johtuen.

Alvajärven ranta- ja kyläyleiskaavoitus on osa Pihtiputaan rantojen yleiskaavoitusohjelmaa ja se sisältyi kaavoituskatsaukseen 2008–2009 suunnitteluna Alvajärvi ja Alvajärven kyläalue.

Työtä on nyt jatkettu päivittämällä ja täydentämällä kaavan perusselvityksiä. Luonto- ja maisemaselvitys valmistui joulukuussa 2010. Kesällä 2010 selvitettiin kahdentoista tunnetun muinaisjäännekohteen laajuus Alvajärven kylän läheisyydessä. Rantojen ja kyläalueen viistoilmakuvaus tehtiin kesällä 2009.

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 17.6.2009.

Pihtiputaan kunnanvaltuusto päätti 22.6.2009 Alvajärven ranta- ja kyläosayleiskaavan suunnittelun koskemaan Alvajärven ja Alvajärven kyläalueen lisäksi myös pienet järvet ja lammet alueella, joka rajautuu Kinnulan kunnan ja Viitasaaren kaupungin rajaan. Kaavaan sisällytetään myös Alvajärven kylän läheisyydessä olevat pienet järvet ja lammet sekä Ilosjärvi.

Viitasaaren kaupungin ja Pihtiputaan kunnan yhteinen tekninen lautakunta valitsi päätöksellään 30.11.2011 Alvajärven ranta- ja kyläosayleiskaavan laatijaksi FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n (aiem. FCG Finnish Consulting Group Oy).

2.1.1 Kaavatyön aloitusvaihe

Yleiskaavoituksen käynnistymisestä tiedotettiin Pihtiputaan kunnanviraston ilmoitustaululla internetsivuilla (www.pihtipudas.fi) sekä Kotiseudun Sanomissa 4.4.2012. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 4.4. – 17.4.2012. OAS:sta ei saatu palautetta. Viranomaistyöneuvottelu kaavan tavoitteista ja mitoituserusteista järjestettiin 10.5.2012.

2.1.2 Selvitykset

Lähtökohtina käytettäviä selvityksiä ovat:

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelman ajantasaistaminen (Alvajärven ranta- ja kyläosayleiskaava – Osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Helena Raatikainen, Pihtiputaan kunta 2011), 14.2.2012, tarkastettu 17.10.2012 (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy)
- Luonto- ja maisemaselvitys (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 20.12.2010)
- Arkeologinen selvitys (Alvajärven ranta- ja kyläosayleiskaava-alueen tarkkuusinventointi. Miikka Kumpulainen, Keski-Suomen Museo 8.7.2010)
- Rakennetun kulttuuriympäristön selvitys (Pihtiputaan rakennetun kulttuuriympäristön täydennysinventoinnit, Keski-Suomen museo 2007 ja 2008)

Kaavan laadinnassa käytetään alueelta tehtyjä selvityksiä, olemassa olevaa perustietoa, osallisilta ja viranomaisilta saatavia lähtötietoja ja palautetta, sekä laadittavien suunnitelmien ympäristöä muuttavien ominaisuuksien analysointia.

Yleiskaavoitusta tukevia selvityksiä laadittiin kesän-syksyn 2012 aikana:

- Kuivan maan mitoitustarkastelu (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 14.8.2012)
- Ranta-alueiden mitoitustarkastelu (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 17.10.2012)

Yleiskaavoitusta tukevana selvityksenä laadittiin kesän 2013 aikana:

- Linnusto- ja liito-oravaselvitys (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 28.8.2013)

2.1.3 Kaavaluonnosvaihe

Ranta-alueiden mitoituserusteet hyväksyttiin Pihtiputaan kunnanvaltuustossa 21.8.2012 ja kuivan maan mitoituserusteet 26.11.2012.

Kuivan maan mitoituserusteista järjestettiin erillinen yleisötilaisuus Alvajärvellä 8.11.2012.

Kun mitoituserusteet oli hyväksytyt ja laskelmat tehty, laadittiin kaavaluonnos (kaavan valmisteluaineisto), joka esiteltiin Pihtiputaan kunnan tekniselle lautakunnalle 20.3.2013.

Kunnan tekninen lautakunta päätti 20.3.2013 kaavaluonnoksen (kaavan valmisteluaineiston) nähtäville asettamisesta 28.3.- 26.4.2013 väliselle ajalle. Kaavaluonnosvaiheen yleisötilaisuus järjestettiin Pihtiputaalla 9.4.2013 ja vastaanottotilaisuudet 10.4.2013 ja 11.4.2013

Kaavaluonnoksesta annettiin 64 mielipidettä ja 6 lausuntoa.

2.1.4 Kaavaehdotus

Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 15.8.2013.

Kunnan tekninen lautakunta päätti 11.9.2013 ja kunnanhallitus 16.9.2013 kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta 1.10.- 31.10.2013 väliselle ajalle. Kaavaluonnosvaiheen yleisötilaisuus järjestettiin Pihtiputaalla 14.10.2013 ja vastaanottotilaisuus 15.10.2013.

Kaavaehdotuksesta annettiin 26 muistutusta ja 7 lausuntoa.

Viranomaistyöneuvottelu kaavaehdotuksen palautteesta pidettiin 28.1.2014.

2.1.5 Kaavan hyväksyminen

Kaavaehdotuksen jälkeen kaavaan tehdyistä merkittävistä muutoksista järjestettiin erilliskuuleminen 31 osalliselle. Kuulemisen perusteella annettiin 8 muistutusta.

Pihtiputaan kunnanhallitus on käsitellyt ja hyväksynyt Alvajärven ranta- ja kyläosayleiskaavan 5.5.2014 § 94

Pihtiputaan kunnanvaltuusto on käsitellyt ja hyväksynyt Alvajärven ranta- ja kyläosayleiskaavan 19.5.2014 § 36.

2.2 Kaavan keskeinen sisältö ja tavoitteet

Kaavoitettavaan alueeseen sisältyy kaksi erityyppistä osa-alueita, kyläalue ja ranta-alueet, joiden kaavoitustavoitteet ja rakennuspaikkamitoitus poikkeavat toisistaan.

Alvajärven kyläalueella ei ole merkittävää rakennuspainetta. Tästä johtuen kyläalueelle laaditaan oikeusvaikutteinen kyläyleiskaava, jossa on erityisesti määrätty kyläyleiskaavan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena (MRL 44 §). Kyläalueen rajaukset määritetään työn alussa kylän toiminnallisten tarpeiden perusteella yhteistyössä kyläläisten kanssa.

Kyläkaavalla on tarkoitus etsiä täydennysrakentamiseen sopivia alueita kyläalueelta huomioiden olemassa oleva rakennuskanta, tiestö, vesi-huoltoverkosto ja jätevesien käsittelymahdollisuudet. Kaavalla tuetaan kylän elinvoimaisena säilymistä ja kylän kehittämistä tulevaisuuden tarpeita vastaavaksi.

Yleiskaavalla osoitetaan mm. kyläympäristöön sopivat täydennys-rakennuspaikat, venevalkama-alueet ja uimaranta-alueet sekä muut tarvittavat toiminnot. Kylän ranta-alueet tarkastellaan oikeusvaikutteisella rantayleiskaavalla.

Kaavassa osoitetaan myös kylärakenteen ja maiseman kannalta merkittävät rakentamiselta vapaana säilytettävät pelto-, metsä- ja erityisalueet. Kaavoituksessa huomioidaan näin maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot, jotka omalta osaltaan lisäävät alueen viihtyisyyttä ja ovat kylän merkittävä vetovoimatekijä. Kaavoitettavalle alueelle laaditaan kunnan toimesta erilliset rakennustapaohjeet, joita voidaan hyödyntää myös muilla kylä- ja haja-asutus-alueilla.

Vesistöjen ranta-alueille laaditaan oikeusvaikutteinen rantayleiskaava, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osa käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena (MRL 72 §).

Rantayleiskaava laaditaan kaikille vielä rantayleiskaavoituksen piiriin kuulumattomille vähintään kahden hehtaarin suuruisille järville ja lammille. Alle 2 vesihehtaarin suuruisilla järvillä ja lammilla, jokien ja purojen rannoilla sekä alle 1 hehtaarin saarilla ei ole rakennusoikeutta.

Kaava-alueeksi tulee maankäyttö- ja rakennuslaissa ranta-alueeksi määritelty alue eli noin 150–200 m levyinen vyöhyke rantaviivasta alkaen. Kaavan perusselvitykset tehdään vastaavalta alueelta.

Rantayleiskaavalla osoitetaan ranta-alueen pysyvän ja loma-asutuksen määrä, rakennusoikeus ja rakennuspaikkojen sijainti. Tilojen rantarakennusoikeudet tutkitaan emätilatarkastelulla. Kaavassa varataan vesistöjen rannoille myös riittävä määrä yleiseen käyttöön tarkoitettuja venevalkama- ja uimaranta-alueita sekä vapaata rantaa. Ranta-alueiden maisema-, luonto-, ja kulttuuriympäristöarvot huomioidaan kaavoitustyössä.

Osayleiskaavalla on tarkoitus tarkastella myös voimassa olevan neljän ranta-asemakaavan (rantakaavan) rakennusoikeudet ja rakennuspaikkojen suuruus vastamaan paremmin tämän päivän tarpeita. Ranta-asemakaavat tullaan tarpeettomina kumoamaan osayleiskaavan saatua lainvoiman.

Kaavoituksen yhteydessä tarkastellaan sekä yksityistä että yleistä etua ja emätilatarkastelulla turvataan maanomistajien tasapuolinen kohtelu.

Kaavoituksen tavoitteita ovat mm:

21.5.2014

Luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen huomioon ottaminen

- huomioidaan rantojen ja vesistön sietokyky (luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvot, vesistön kuormitus)
- kyläalueen luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvot

Maanomistajien tasapuolinen kohtelu

- turvataan maanomistajien tasapuolinen kohtelu tutkimalla rakennusoikeus rannoilla maanomistajayksiköittäin käyttäen emätila-periaatetta. Kantatilaselvityksen leikkausajankohtana käytetään vuotta 1969.

Ranta- ja kyläalueen monipuolinen käyttö

- turvataan pysyvän asutuksen ja loma-asutuksen, maa- ja metsä-talouden sekä muun elinkeinotoiminnan kehittämistarpeet sekä yleisen virkistyksen ja suojelun tarpeet.

Rakennusvalvonnan työn helpottaminen

- oikeusvaikutteista rantayleiskaava voidaan käyttää ranta-alueilla suoraan rakennuslupien myöntämisen perusteena (MRL 72 §)
- oikeusvaikutteista kyläyleiskaavaa voidaan käyttää suoraan ranta-alueiden ulkopuolisten alueiden rakennuslupien perusteena (MRL 44 §)

2.3 Toteuttaminen

Kaavaprosessin käsittelystä ja hyväksymismenettelyistä vastaa Pihtiputaan kunta. Kaavan toteuttamisesta vastaavat alueen maanomistajat ja toimijat.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Alueen yleiskuvaus

Pihtiputaan kunta sijaitsee Keski-Suomen maakunnan pohjoisrajalla. Pihtiputaalta on matkaa Jyväskylään 136 km ja Ouluun 204 km. Suunnittelualue käsittää kunnan länsiosan yli kahden hehtaarin suuret järvet ja lammet ranta-alueineen sekä Alvajärven kyläalueen.

Alueen suurin järvi on Alvajärvi. Muita suunnittelualueella sijaitsevia järviä ovat esim. Kalaksiminenjärvi, Kuivajärvi, Ylä-Uusimo, Ala-Uusimo, Neva-Hyrkkö, Iso-Kiemarjärvi ja Ilosjärvi. Suunnittelualue kattaa myös Pihtiputaan kunnan alueella olevat Löytänän osat.

Alvajärven maatalousvaltainen kyläalue on rakentunut Alvajärven pohjoispään ja Muurasjärven eteläpään väliselle alueelle ja asutus levittäytynyt pitkin aluetta halkovan seututien varrella.

3.2 Luonnonympäristö

Luonto- ja maisemaselvityksen ovat laatineet biologi FM Minna Eskelinen ja biologi FK Jari Kärkkäinen FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:stä. Luonnonympäristön nykytila selvitetään karttamateriaalin, kirjallisuuden ja maastokäynnin perusteella. Maastotyöt tehtiin 1.-3.9.2009 ja 17.-19.9.2009. Työssä selvitetään kasvillisuuden ja maiseman yleiskuva sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat kohteet. Maastokäynnin jälkeen selvitys työstettiin kartoille ja raportiksi. Luontoselvityksen maastotyön myöhäinen ajankohta vaikuttaa myös siihen, että osa kasveista ei enää ollut luotettavasti tunnistettavissa mm. maitikat.

Linnusto- ja liito-oravaselvityksen ovat laatineet FM Tuomo Pihlaja ja FT Marjo Pihlaja FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:stä sekä laadunvarmistuksesta vastannut FM Jari Kärkkäinen FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:stä. Kartoitusta tehtiin neljänä päivänä 19.6., 20.6., 24.6. ja 26.6.2013. Työssä selvitetään alueen linnusto sekä tarkastettiin liito-oravalle sopivat elinympäristöt. Maastokäynnin jälkeen selvitys työstettiin kartoille ja raportiksi.

3.2.1 Kallio- ja maaperä

Pihtiputaan peruskallio muodostuu pääosin syväkivialueesta, jonka kivilajeihin kuuluvat graniitit, granodioriitit ja kvartsidioriitit. Pihtiputaan kuuluisin kivilaji on kuitenkin Virkamäen kiilleliuske. Kalliooperä on rikkonainen, siinä on halkeamia, murtumia ja ruhjeita, joita mannerjäätikkö sulaessaan kulutti. Pihtipudasta halkovat luode-kaakko -suunnassa ruhjevyöhykkeet, jotka näkyvät maisemassa kalliorepeämisestä syntyneitä syvänteinä ja kalliojyrkänteinä.

Pihtipudas kuuluu osaksi maamme laajinta drumliinialuetta, joka kulkee Etelä-Savosta Keski-Pohjanmaalle luoteis-kaakko -suunnassa. Alueen halkaisevat laaja luode-kaakko -suuntainen Pieksämäki-Sievi harjujakso sekä itä-länsi -suuntainen Pihtiputaan. Pyhäjärven reunaharju.

Merkittävä muutos maisemassa tapahtui noin 8500 vuotta sitten, kun muodostui Muinais-Päijänne, joka ulottui Pihtiputaalta Heinolaan saakka. Muinais-Päijännevaihe päättyi noin 6000 vuotta sitten. Veden pinta alkoi nopeasti alentua ja vesien virtaussuunnat muuttuivat. Sen myötä Viitasaaren reitti sai järvineen ja koskineen sai muotonsa. Eri

ajanjaksojen muinaisrannat voidaan erottaa maisemasta erillisinä reunadeltoina, ranta-
valleina, terasseina, törmärantoina huuhtoutumisrajoina ja kivivöinä (Silén 2007).

3.2.2 Kasvillisuus

Selvitysalue sijaitsee kasvimaantieteellisten alueiden vaihtumisvyöhykkeellä. Pääosin
alue sijoittuu keskiborealiselle kasvillisuusvyöhykkeelle, Pohjanmaan kasvimaantie-
teelliselle alueelle. Valtatiehen 4 rajoittuva alueen kaakkois-reuna kuuluu eteläboreaali-
sen kasvillisuusvyöhykkeen Järvi-Suomen kasvimaantieteelliseen alueeseen. Metsätyy-
peissä on piirteitä molemmista kasvillisuusvyöhykkeistä.

Rantayleiskaava-alueen luonnonympäristö on metsien ja soiden vallitsemaa seutua.
Metsäkasvillisuus on karua. Valtapuuna on mänty ja lehtipuiden osuus on suhteellisen
vähäinen. Nuorten metsien osuus on huomattava. Tyypillisiä ovat kuivahkot mäntykan-
kaat. Lehtipuumetsiä on lähinnä asutuksen läheisyydessä sekä järvien ja jokien ran-
noilla, jotka edustavat rehevämpää kasvuympäristöä. Rehevämpiä metsätyyppejä, leh-
toja ja lehtomaisia kankaita on vähän, lehdot ovat harvinaisia.

Selvitysalueelle tyypillisiä ovat laajat suoalueet. Suot ovat pääosin karuja ja suuri osa
on ojitettuja rämeitä ja nevoja (mm. Hinkalonneva, Jämsänneva ja Porkansuo). Alavilla
ranta-alueilla esiintyy myös rantaluhtia, jotka vaihtelevat puuttomista ruoho- ja sara-
luhdistista paju- ja koivuluhtiin.

Alvajärven rannat ovat matalia ja pitkälti karuja, mutta jokisuilla ja lahdelmissa on run-
saammin vesikasvillisuutta. Löytänä-järven Löytänänpään rannat ovat karut ja lahdessa
on hiekkapohjaa. Pienempien järvien ja lampien rannat ovat vaihtelevasti moreeniran-
taa tai alavaa suorantaa.

Kuva 2: Kuivat mäntykankaat ovat tyypillisiä etenkin kallioisilla alueilla (Kurkikallio, Kurkijärvi).

Kulttuurivaikutteiset alueet ovat pienipiirteisesti vaihtelevaa maatalousympäristöä tai haja-asutusta. Tällaisia alueita on Alvajärven ympäristössä ja kyläalueella, jossa vuorottelevat pihapiirit ja niiden väliin jäävät pellot, laidunmaat sekä lehtipuuvallaiset nuoret metsät.

Kuva 3: Alvajärvellä kivikkorantaa on runsaasti.

3.2.3 Eläimet

3.2.3.1 Nisäkkäät

Nisäkäslajisto on Keski-Suomen seudulle tyypillinen. Hirvikanta on vahva, lisäksi tavaan valkohäntäpeuraa ja metsäkaurista. Pihtipudas on myös metsäpeuran esiintymis-alueella. Suurpedoista alueella liikkuvat ilves ja karhu. Yleisiä lajeja ovat rusakko ja orava sekä pienpedoista kärppä, lumikko, supikoira ja kettu.

3.2.3.2 Linnusto

Alvajärvellä havaittiin runsaasti selkävesien ja karujen rantojen pesimälajistoa. Havaittu lajisto ja arvioidut parimäärät on esitetty luontoselvityksen liitteessä 2e.

Näkyvimmän osan linnustosta muodostavat lokkilinnut, joista järven selvästi runsain laji oli kalalokki. Laji pesii järvellä sekä yksittäisparein, että pieninä pesimä-ryhminä. Naurulokkeja havaittiin vain muutamassa pienessä koloniassa. Pikkulokkeja havaittiin yksi keskisuuri kolonia Kourainsaarilla, ja epävarmempia havaintoja mahdollisista kolonioista muutamalla muulla paikalla. Harmaalokkeja tavattiin yksittäisparein tai muutama parin keskittyminä suhteellisen harvinaisena. Havainnot uhanalaisista selkälökeistä keskittyivät Multisen saarelle muutamia yksittäispareja lukuun ottamatta. Poikasia havaittiin ainoastaan suurimmassa koloniassa. Kalatiiroja havaittiin pienissä pesimäryhmissä siellä täällä.

Alvajärven kuikkakanta on vahva ja elinvoimainen. Pareja poikasten kanssa havaittiin kahdeksalla paikalla. Lisäksi havaittiin useita pareja reviireillä ilman poikasia. Kuikkareviirien sijoittuminen ja niille tärkeiden ranta-alueiden rajaukset on esitetty luontoselvityksen liitteessä 2e.

Uikuista Alvajärvellä esiintyy harvakseltaan härkälintuja; silkkiuikkuja havaittiin vain yksi pari järven eteläpäässä.

Hyvin runsaana esiintyy rantasipi, joka on viime aikoina ollut taantuva laji. Laji pesii yksittäisparein ja pesinnät jakautuivat ranta-alueille varsin tasaisesti. Muita kahlaajia ei juuri havaittu.

Sorsalinnuista selvästi eniten havaittiin tukkakoskeloita ja jonkun verran vähemmän telkkiä. Isokoskeloita havaittiin muutamalla paikalla.

Järven rehevämmillä lahdilla havaittiin paikoin kohtalaisesti pesimälinnustoa. Laulujoutsenia poikueiden kanssa havaittiin viidellä paikalla. Lisäksi havaittiin kaksi todennäköistä pesintää. Puolisukeltajista havaittiin sinisorsia, taveja ja haapanoita.

Järven piirissä pesii useita pareja nuolihaukkoja ja tuulihaukkoja. Matalajoen suulla havaittiin todennäköinen ruskosuohaukan pesintä. Lisäksi järvellä havaittiin yksi kalasääsken pesintä Juhannussaarten saariryhmässä. Petolintujen pesintöjen tai reviirien sijainti on esitetty luontoselvityksen liitteessä 2e.

Muiden kaava-alueen vesistöjen osalta selvityksen perusteella linnustollisesti arvokkaaksi ja huomioitavaksi kohteeksi rajattiin kokonaisuutena vain Jämsänlampi. JELin ympäristön perusteella myös Kalaksimenjärvi ja Ilosjärvi voivat olla vesilinnustolle arvokkaita pesimäalueita, vaikka niistä ei selvityksen yhteydessä saatu havaintoja. Lisäksi maisemallisesti erityinen ja erämaaluonteinen lampi oli Hinkalolampi. Järviltä ja lammilta havaittu suojelullisesti merkittävä lajisto on esitetty luontoselvityksen liitteessä 2e.

3.2.3.3 Kalasto ja muut vesieläimet

Alueella tavataan useimpia maamme sisävesissä esiintyvistä kalalajeista. Alueen kalastoon kuuluvat mm. ahven, hauki, made, särki ja siika. Alvajärveen istutetaan mm. kuhaa, järvitaimenta, järvilohia, harjusta, siikaa ja planktonsiikaa.

Rakentamiselta tulisi rauhoittaa alueita, jotka ovat tunnettuja kutu- tai apajapaikkoja. Kevätkutuisten kalojen (hauki ja lahna) lisääntymispaikoiksi sopivat matalat, kasvistoltaan runsaat ruovikko-saraikkolahdet. Tällaisia alueita ovat Alvajärvellä mm. Suvannonlahden pohjois- ja itäranta. Alvajärven ja Löytänän vesieläimistöön kuuluu lisäksi järvisimpukka.

3.2.4 Uhanalaiset ja silmälläpidettävät sekä luontodirektiivin liitteen II ja IV lajit

3.2.4.1 Luontodirektiivilajit

Luontodirektiivin II-liite: yhteisön tärkeinä pitämät eläin- ja kasvilajit, joiden suojelemiseksi on osoitettava erityisten suojelutoimien alueita (Natura 2000 -verkosto).

Luontodirektiivin IV-liite: yhteisön tärkeinä pitämät eläin- ja kasvilajit, jotka edellyttävät tiukkaa suojelua, ts. niiden tahallinen tappaminen, pyydystäminen, häiritseminen erityisesti pesinnän aikana sekä kaupallinen käyttö on kielletty. Lisäksi niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Kiellosta voi hakea poikkeusta.

Selvitysalueella liikkuu ja elää kolme liitteen IV(a) lajia:

- Karhu
- Lummelampikorento
- Sirolampikorento

3.2.4.2 Lintudirektiivilajit

Selvitysalueella esiintyy seuraavia lintudirektiivin lajeja:

- Kaakkuri (*Gavia stellata*)
- Kuikka (*Gavia arctica*)
- Kalatiira (*Sterna hirundo*)
- Kapustarinta (*Pluvialis apricaria*)
- Kurki (*Grus grus*)
- Laulujoutsen (*Cygnus cygnus*)
- Liro (*Tringa glareola*)
- Metso (*Tetrao urogallus*)
- Palokärki (*Dryocopus martius*)
- Pikkulokki (*Larus minutus*)
- Pyy (*Bonasa bonasia*)
- Ruskosuohaukka (*Circus aeruginosus*)
- Sääksi (*Pandion haliaetus*)
- Teeri (*Tetrao tetrix*)

3.2.4.3 Uhanalaiset ja harvinaiset lajit

Valtakunnallisesti uhanalaiset lajit

- Kantokinnassammal (*Scapania apiculata*)
- Haapariippusammal (*Neckera pennata*)
- Korpihohtosammal (*Herzogiella turfacea*)
- Hiirihaukka (*Buteo buteo*)
- Naurulokki (*Larus ridibundus*)
- Selkälokki (*Larus fuscus*)
- Rämestihämähäkki (*Aculepeira ceropegia* (Walckenaer))
- Suopunakämmekkä (*Dactylorhiza incarnata* ssp. *incarnata*)

- Kaitakämmekä (*Dactylorhiza traunsteineri*)
- Metsänemä (*Epipogium aphyllum*)
- Haaparaspi (*Radulodon erikssonii*)
- Haavanpötkelökääpä (*Polyporus pseudobetulinus*)
- Liekokääpä (*Gloeophyllum protractum*)
- Lohikääpä (*Erastia salmonicolor*)
- Poimukääpä (*Antrodia pulvinascens*)
- Ruostekääpä (*Phellinus ferrugineofuscus*)
- Varjojäkälä (*Cybebe gracilentia*)
- Peltorusojuuri (*Lithospermum arvense*)

Valtakunnallisesti silmälläpidettävät lajit

- Karhu (*Ursus arctos*)
- Metsäpeura (*Rangifer tarandus fennicus*)
- Metsäjänis (*Lepus timidus*)
- Kaakkuri (*Gavia stellata*)
- Metso (*Tetrao urogallus*)
- Rantasipi (*Actitis hypoleucos*)
- Sääksi (*Pandion haliaetus*)
- Teeri (*Tetrao tetrix*)
- Tukkakoskelo (*Mergus serrator*)
- Isokoskelo (*Mergus merganser*)
- Rantasipi (*Actitis hypoleucos*)
- Ahonoidanlukko (*Botrychium multifidum*)
- Korpinurmikka (*Poa remota*)
- Ruskopiirtoheinä (*Rhynchospora fusca*)
- Suomentähtimö (*Stellaria fennica*)
- Suovalkku (*Hammarbya paludosa*)
- Velttosara (*Carex laxa*)
- Itupyörösammal (*Odontoschisma denudatum*), Louhuranta

- Kantokorvasammal (*Jungermannia leiantha*), Louhuranta
- Kantoraippasammal (*Anastrophyllum hellerianum*), Louhuranta
- Karstajakälä (*Parmeliella triptophylla*), Louhuranta
- Korkkikerroskääpä (*Perenniporia subacida*)
- Kämpäläkääpä (*Anomoporia bombycina*)
- Raidantuoksukääpä (*Haploporus odoratus*)
- Riekonkääpä (*Antrodia albobrunnea*)
- Mesipillikääpä (*Antrodia mellita*)
- Mäntyraspikka (*Odonticum romellii*)
- Raidantuoksukääpä (*Haploporus odorus*)
- Rustikka (*Protomerulius caryae*)
- Sirppikääpä (*Cinereomyces lenis*)
- Oliivinastakka (*Chlorencoelia versiformis*)

Alueellisesti uhanalaiset lajit

- Isokuovi (*Numenius arquata*)
- Humala (*Humulus lupulus*)
- Korpisorsimo (*Glyceria lithuanica*)
- Pohjanruttojuuri (*Petasites frigidus*)
- Suomentähdimö (*Stellaria fennica*)
- Lehtoväkäsammal (*Campylium protensum*)

3.2.5 Natura-alueet

Selvitysalueelle sijoittuu kolme Natura 2000 verkostoon kuuluvaa aluetta.

Seläntauksen suot Natura-alue (FI0900057) on sisällytetty Natura-verkostoon luonto- ja lintudirektiivin perusteella (SCI- ja SPA-alue). Suojelun toteuttamiskeinona on luonnonsuojelulaki. Seläntauksen suot on lähekkäisistä suoalueista koostuva suokohde, joka edustaa Pohjanmaan aapasointa. Laajin on Väljänneva, jolla on sekä märkää rimpistä aapasointa, että karumpia eksentrisiä keidassuo-osa. Alueella on myös mesotrofista kasvillisuutta ja suo on monen uhanalaisen kasvilajin kasvupaikka. Likoneva-Konttiräme ja Musta-Köykynneva Väljännevan eteläpuolella ovat luonnontilaisia, erämaisia suoyhdistymiä, joiden reunametsät ovat pääosin puolukkatyyppin kankaita.

Kuva 4: Hyrkönneva rajoittuu Kangas-Härkin rantaan.

Kivineva-Karhukangas Natura-alue (FI0900117) on sisällytetty Natura suojelualueverkostoon luontodirektiivin perusteella (SCI-alue). Alue sijaitsee Viitasaaren ja Pihtiputaan kuntien rajalla. Se on viiden yksittäisen kohteen muodostama kokonaisuus, jossa on edustettuna erämaista, luonnontilaista, rehevää suota sekä ikääntyneitä kuusi- ja mäntyvaltaisia sekametsiä.

Multarinmeri-Harjuntakanen-Riitasuo Natura-alue (FI0900065) on sisällytetty Natura suojelualueverkostoon luonto- ja lintudirektiivin perusteella (SCI- ja SPA-alue). Pihtiputaan luoteiskulmassa sijaitseva Natura-alue on laaja ja erämainen edustava suo-, vesistö- ja metsäluontokokonaisuus. Suot ovat ojittamattomia, metsät yleensä luontaisesti uudistuneita ja vähänkäsiteltyjä sekä pienvedet koskemattomia.

3.2.6 Suojeluohjelmiin kuuluvat alueet

Suunnittelualueelle sijoittuvat seuraavat valtakunnalliseen soidensuojeluohjelmaan kuuluvat kohteet:

- Kiemanneva (SSO090252)
- Väljänneva (SSO090248)

Suunnittelualueelle sijoittuvat seuraavat vanhojen metsien suojeluohjelmaan kuuluvat kohteet

- Lamminahonrinne (AMO090492)

21.5.2014

Suunnittelualueelle sijoittuvat seuraavat luonnonsuojelualueet ja luonnonsuojelulain suojellut luontotyypit (LSL 29 §), jotka ovat kansallisesti arvokkaita kohteita:

- Hyrkönnevan luonnonsuojelualue (YSA092374)
- Paavolan luonnonsuojelualue (YSA097486), Seläntauksen suot Natura-alue.
- Kurki- ja Onkisuon luonnonsuojelualue (YSA097484), Seläntauksen suot Natura-alue.
- Kotipirtin luonnonsuojelualue (YSA097498)
- Kurkisuon luonnonsuojelualue (YSA097487), Seläntauksen suot Natura-alue.
- Kurkisuon luonnonsuojelualue (YSA097512), Seläntauksen suot Natura-alue.
- Tervakankaan luonnonsuojelualue (YSA202131), Seläntauksen suot Natura-alue.
- Väljännevan soidensuojelualue (SSA090044)
- Louhurannan luonnonsuojelualue (YSA093110)
- Louhurannan tervaleppäkorpi (LTA201503)
- Huuhkaisvuoren lehdon luonnonsuojelualue (YSA093127)

3.2.7 Metsä- ja vesilakikohteet sekä muut luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet

Suunnittelualueen ranta-alueille sekä niiden läheisyyteen sijoittuvat seuraavat metsä- ja vesilakikohteet sekä muut luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet:

1. Talvilahti, Alvajärvi (maankäyttösuositus: luo)
2. Raikonlahden pohjoisranta, Alvajärvi (maankäyttösuositus: luo)
3. Raikonlahden rantasuot, Alvajärvi (maankäyttösuositus: ei rakentamista)
4. Juhannussaaret, Alvajärvi (maankäyttösuositus: s-1)
5. Äijälänlahti, Alvajärvi (maankäyttösuositus: luo)
6. Kontanjoen suot, Alvajärvi (maankäyttösuositus: luo)
7. Suvannonlahden rantaluhdet, Alvajärven Suvannonlahti (maankäyttösuositus: MY/luo)
8. Keskitalon laitumet, Alvajärven Suvannonlahti (maankäyttösuositus: pm)
9. Tupaniemen lehto, Alvajärvi (maankäyttösuositus: MY/luo)
10. Pikkulammen laskupuron metsä (maankäyttösuositus: luo)
11. Ilosvuori-Huuhkaisvuori, Syväjärvi (maankäyttösuositus: ge)
12. Syväjärven luhta ja lehto, Syväjärvi (maankäyttösuositus: MY/luo)

13. Valkaman ranta, Ilosjärvi (maankäyttösuositus: luo)
14. Leppälahden korpi, Löytänä (maankäyttösuositus: MY/luo)
15. Mäntyjärven rantasuot, Mäntyjärvi (maankäyttösuositus: luo)
16. Tervakankaan lähdeympäristö, Tervajärvi (maankäyttösuositus: luo)
17. Kontanjärven rantasuot, Kontanjärvi (maankäyttösuositus: luo)
18. Koirapuronlahden rantasuot, Kalaksimenjärvi (maankäyttösuositus: MY/luo)
19. Kaivoskoski, Kalaksimenjärvi (maankäyttösuositus: MY/luo)
20. Uusimonpuron lehto, Ala-Uusimo (maankäyttösuositus: luo)
21. Ylä-Uusimon rantaluhta, Ylä-Uusimo (maankäyttösuositus: luo)

Kuva 5: Korvessa on saniais- ja metsäkortekorpisia.

22. Multinen (maankäyttösuositus: luo, linnustoselvitys)
23. Vattuniemi (maankäyttösuositus: luo, linnustoselvitys)
24. Kourainsaari (maankäyttösuositus: luo, linnustoselvitys)
25. Karkeanniemi (maankäyttösuositus: luo, linnustoselvitys)
26. Raikonlahti (maankäyttösuositus: luo, linnustoselvitys)
27. Äijälänlahti (maankäyttösuositus: luo, linnustoselvitys)

21.5.2014

28. Lahdenperä (maankäyttösuositus: luo, linnustoselvitys)
29. Kontanniemi (maankäyttösuositus: luo, linnustoselvitys)
30. Hämeensaari (maankäyttösuositus: luo, linnustoselvitys)
31. Matalajoki (maankäyttösuositus: luo, linnustoselvitys)
32. Arkisaari (maankäyttösuositus: luo, linnustoselvitys)
33. Savisaari (maankäyttösuositus: luo, linnustoselvitys)
34. Kuivasaari (maankäyttösuositus: luo, linnustoselvitys)
35. Huutsaaret (maankäyttösuositus: luo, linnustoselvitys)
36. Jämsänlampi (maankäyttösuositus: luo, linnustoselvitys)
37. Lahdenperä (maankäyttösuositus: s-2, linnustoselvitys)
38. Karankajoen suu (maankäyttösuositus: s-2, linnustoselvitys)
39. Raikonlahti (maankäyttösuositus: s-2, linnustoselvitys)
40. Häyhtiönlahti (maankäyttösuositus: s-2, linnustoselvitys)
41. Äijälänlahti (maankäyttösuositus: s-2, linnustoselvitys)
42. Lamminkorva (maankäyttösuositus: s-2, linnustoselvitys)
43. Kalatonlampi (maankäyttösuositus: s-2, linnustoselvitys)

Kuva 6: Koskijaksojen rannat ovat kivikkoiset ja lehtipuuvaltaiset.

Alvajärven kyläalueelle sijoittuvat seuraavat metsä- ja vesilakikohteet sekä muut luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet:

1. Honkalan laitumet (maankäyttösuositus: pm)
2. Rekolan puro (maankäyttösuositus: luo)
3. Rekolan mänty (maankäyttösuositus: sl-2)
4. Haapalan lehto (maankäyttösuositus: luo)

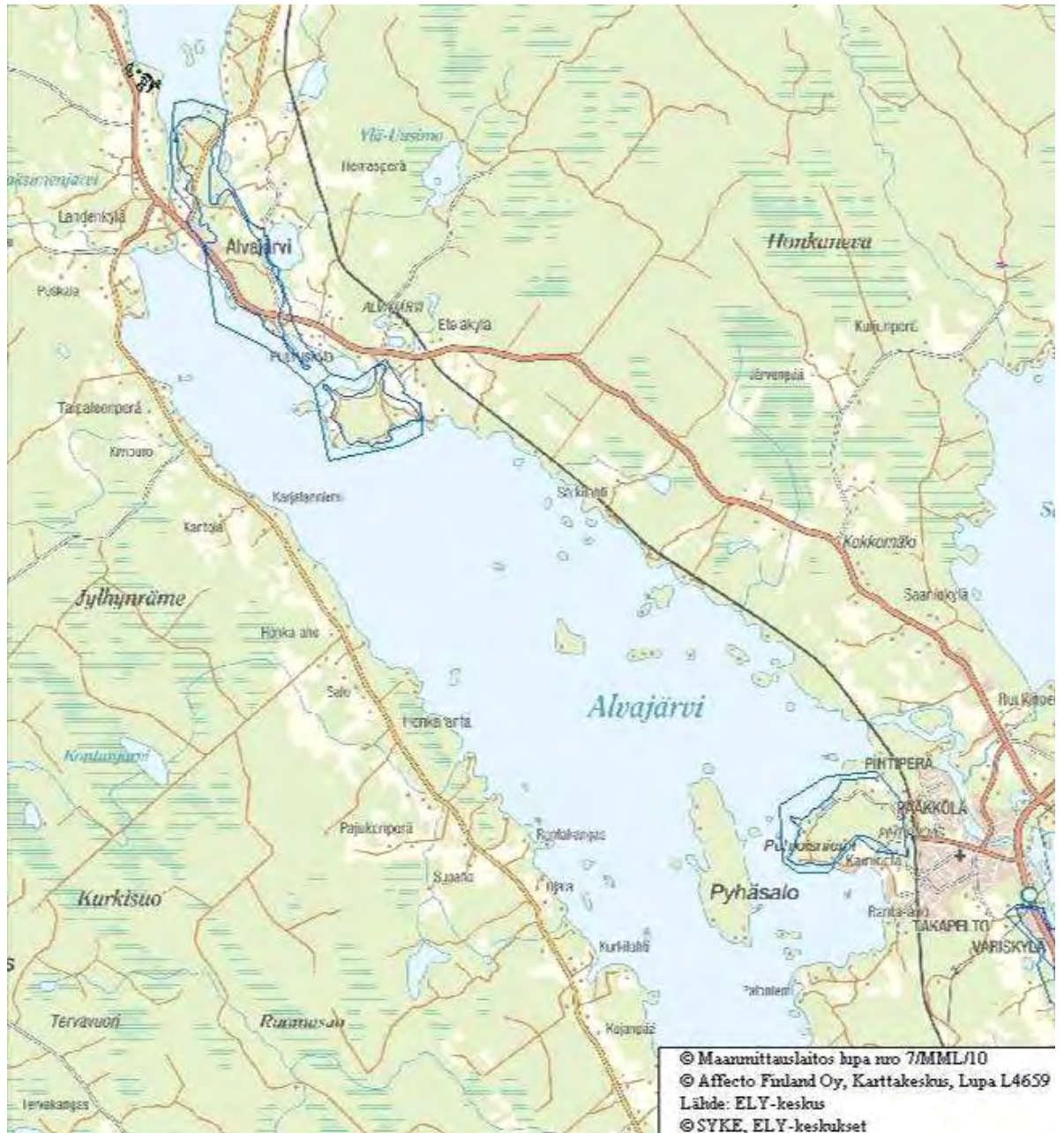

Kuva 7: Rekolan mänty.

3.3 Vesistöt

3.3.1 Pohjavedet

Selvitysalueella on kolme luokiteltua pohjavesialuetta. Kartalla kuvattuun pohjavesialueeseen sisältyvät pohjaveden varsinainen muodostumisalue sekä sitä ympäröivä suoja- vyöhyke. Alvajärven pohjavesialue (0960107) on vedenhankintaa varten tärkeä (luokka 1) pohjavesialue, jonka kokonaispinta-ala on 2,99 km², muodostumisalueen pinta-ala 1,6 km² ja antoisuus 800 m³/d. Sen eteläpuolelle sijoittuu vedenhankintaan soveltuvaksi luokiteltu Pilkkämäen pohjavesialue (luokka 2, 0960114), jonka kokonaispinta-ala on 1,36 km², muodostumisalueen pinta-ala 0,67 km² ja antoisuus 300 m³/d. Kammolankankaan pohjavesialue (luokka 1, 0960103) sijaitsee Alvajärven kaakkoisosassa. Pohjavesialueen kokonaispinta-ala on 1,74 km², muodostumisalueen pinta-ala 1,22 km² ja antoisuus 900 m³/d.

Kuva 8: Selvitysalueen pohjavesialueet (sininen viiva) pohjoisesta etelään ovat Alvajärvi, Piikkamäki ja Kammolankangas.

3.3.2 Pintavedet

Selvitysalue kuuluu Kymijoen vesistöalueeseen ja Viitasaaren reitin vesistöalueeseen. Viitasaaren reitin latvaosien maaperä on melko soista, mikä lisää järvien humuspitoisuutta. Suurin osa selvitysalueesta kuuluu Alvajärven valuma-alueen Alvajärven lähialueeseen. Luoteisosan vesistöt ovat Karankajoen valuma-alue (mm. Kangas-Hyrkkö, Hinkalolampi) ja Alvajärven länsipuolen järvet ja lammet Kontanjoen valuma-alue (mm. Kontanjärvi). Selvitysalueen eteläosa kuuluu Keiteleen pohjoisosan alueen Löytänän valuma-alueeseen (mm. Mäntyjärvi). Kaakkoisosan järvet ja lammet kuuluvat Koliman alueen Koliman lähialueeseen (mm. Ilosjärvi).

Taulukko 1: Selvitysalueen järviä ja lampia

Järvi	Pinta-ala (ha)	Keski-syvyys (m)	Suuri syvyys (m)	Luonnehdinta
Ala-Uusimo	26,2	2,1	7,2	Ruskeavetinen, lievästi rehevöitynyt
Alvajärvi	4563,4	5,5	25,5	Vedenlaatu hyvä. Kirkasvetinen, lievästi rehevä, talvella syvänteiden vesi lähes hapeton
Suvannonlahti, Alvajärvi	51,3	-	3,0	Ruskeavetinen, erittäin rehevä
Haukilampi	2,4	-	2,7	-
Hinkalolampi	8,9	0,4	1,1	Ruskeavetinen, lievästi rehevä
Joutsenlampi	1,6	-	2,0	Natura
Jämsänlampi	9,8	-	1,1	Matala
Ilosjärvi	22,2	2,2	6,9	Rehevä, ruskeavetinen
Iso Kiemajärvi	45,6	-		Natura
Kaakkolampi	2,3	-	5,5	-
Kalaksimenjärvi	16,2	-	7,4	-
Kangas-Hyrkkö	7,7	1,3	2,1	Natura. Kirkasvetinen, karu
Kontanjärvi	17,5	2,7	1,4	Tummavetinen, lievästi rehevä
Kuivajärvi	71,8	-	2,1	Natura. Vedenlaatu hyvä
Kurkijärvi	5,5	-	8,6	Natura
Kurkijärvi	17,8	-	18,0	Alvajärven länsipuolella
Liinalampi	2,6	-	6,8	Erittäin rehevä ja tummavetinen, talvella hapeton
Löytänä	646,6	-	11,0	Ruskeavetinen, lievästi rehevä
Mäntyjärvi	20,6	0,6	1,1	Lievästi rehevä
Neva-Hyrkkö	24,1	-	2,6	Natura
Pieni Kiemajärvi	7,5	-	0,7	Natura
Porkanlampi	3,7	-	6,4	-
Raja-Hyrkkö	9,5	-	2,6	-
Syväjärvi	-	-	-	Rajoittuu valtatiehen 4
Tervajärvi	1,9	-	8,0	-
Vehkalammet	-	-	-	-
Ylä-Uusimo	32,3	1,2	2,0	Ruskeavetinen, lievästi rehevä

Alvajärvi on oligotrofinen ja niukkaravintainen järvi. Järven syvänteet ovat pienialaisia, mistä seuraa kerrostuneisuuskausina hapenvajausta syvänteissä. Suurin kuormittaja on hajakuormitus. Metsä- ja turvemailta kulkeutuu kiinto-aineksia ja ravinteita mm. Alvajärven eteläosaan laskevan Tervapuron mukana sekä Kalaksimenjärvestä Alvajärven pohjoispäähän virtaavien vesien mukana.

3.4 Maisema

3.4.1 Maisemakuva

Selvitysalue sijoittuu valtakunnallisessa maisemamaakuntajaossa itäisen Järvi-Suomen, Keski-Suomen järvisuudun pohjoisosaan, jossa maisemamaakunta vähitellen vaihtuu Suomenselän karuksi vedenjakajaseuduksi. Keski-Suomen järvisuudun hallitsevat laajat järvioltaat, polveilevat vesireitit ja luode-kaakko suuntaiset moreeniselänteet.

Selvitysalueen pinnanmuodot ovat vaihtelevat ja korkeuserot suuret. Pihtipudasta halkovat luode-kaakkosuuntaiset ruhjevyöhykkeet, jotka näkyvät maisemassa syvänteinä ja kalliojyrkänteinä. Alvajärven pohjoispuolitse kulkee luode-kaakkosuuntainen Pieksämäki-Sievi harjujakso, jota reunustavat kumpumoreenialueet. Lisäksi Pihtipudas kuuluu osaksi maamme laajinta drumliinialuetta.

Pihtiputaan maiseman pääelementit ovat metsät, suot ja vesistöt. Selvitysalueelle luonteenomaista on suo- ja metsäkasvillisuuden mosaiikkimainen vaihtelu. Metsät ovat karuhkoja ja mäntyvaltaisia. Tyypillisiä ovat laajat suoalueet. Suurin järvi selvitysalueella on Alvajärvi. Järvien ja suoneunaisten lampien lisäksi myös joet ja purot ovat keskeinen osa maisemaa.

Alvajärven maisemaa leimaa karuus, jota korostavat kivikkorannat, mäntykankaat sekä itärannan ja Pyhäsalon useat rantalouhikot. Vesimaisemaan avautuvia viljelymaisemia on vähän ja kulttuurimaisemaelementit korostuvat pohjoisrannalla, erityisesti Valkonlahdella. Valkonlahden kulttuurimaisema on varsin edustava.

Kuva 9: Rantalouhikot ovat tyypillistä Alvajärvellä.

Maaseutumaiseman ominaispiirteisiin vaikuttavat maaperän karuus, korkeusvaihtelut ja savikkojen vähyys. Pellot ovat sijoittuneet jokien ja järvien rannoille. Asutus on sijoittunut vesistöjen tuntumaan tai mäkien harjanteille.

Kuva 10: Pellot ja asutus ovat sijoittuneet järvien rannoille (Ala-Uusimo).

Alvajärven Puurus kylän – Etelärannan maisemaa leimaa avoin peltomaisema ja Kokkomäen harjumaasto. Asustus keskittyy tien varsille, pienten mäkien päälle, metsän reunalle ja rannan tuntumaan. Metsät ovat valtaosin männikköjä. Alvajärven kylässä maisemaa elävöittää laaja lammaslaidun.

Kuva 11: Alvajärven kylän lammaslaidun.

3.4.2 Maisemansuojelullisesti arvokkaat alueet

Seuraavassa on lueteltu paikallisesti arvokkaat luonnonmaisemakohteet ja alueet, jotka suositetaan kaavaan merkittäväksi pääsääntöisesti MY-alueiksi.

- Taipaleensaaret, Alvajärvi (LM 1)
- Majaniemi, Alvajärvi (LM 2)
- Häyhtiönlahden saaret, Alvajärvi (LM 3)
- Laajalahden niemi ja kivikko, Alvajärvi (LM 4)
- Juhannussaaret, Alvajärvi (LM 5)
- Honkonen, Alvajärvi (LM 6)
- Ruokolahden niemi, Alvajärvi (LM 7)
- Luutisen niemi, Alvajärvi (LM 8)
- Tiirinsaaret, Alvajärvi (LM 9)
- Vihtanen-Heponen, Alvajärvi (LM 10)
- Kourainsaaret, Alvajärvi (LM 11)
- Versiö, Alvajärvi (LM 12)
- Multinen, Alvajärvi (LM 13)
- Koirainsaari, Alvajärvi (LM 14)
- Karvaluoto, Alvajärvi (LM 15)
- Äijälänlahti-Mullisaaret-Säkkäränsaari, Alvajärvi (LM 16)
- Röttönen, Alvajärvi (LM 17)
- Ruoholahti, Alvajärvi (LM 18)
- Pyhäsalon pohjoisosan kalliot, niemet ja Arkisaari (LM 19)
- Savisaari-Louhusaari, Alvajärvi (LM 20)
- Pyhäsalon Kivilahti, Alvajärvi (LM 21)
- Kauniskaarre, Pyhäsalon, Alvajärvi (LM 22)
- Nimetön saari, Alvajärvi (LM 23)
- Kurkisaaret, Alvajärvi (LM 24)
- Ruponsaari ja niemi, Alvajärvi (LM 25)
- Rumatsaaret, Alvajärvi (LM 26)
- Heinäsaari, Alvajärvi (LM 27)

21.5.2014

- Ruponlahden kivikot, Alvajärvi (LM 28)
- Huutsaaren niemi, Alvajärvi (LM 29)
- Pikkusaaret, Alvajärvi (LM 30)
- Iso Kumpusaaren rantakivikot, Alvajärvi (LM 31)
- Pieni Kumpusaari, Alvajärvi (LM 32)
- Louhuranta, Alvajärvi (LM 33)
- Suvannonlahden kivikot, Alvajärvi (LM 34)
- Lettu, Alvajärvi (LM 35)
- Likosaari, Alvajärvi (LM 36)
- Suvantosalon luoto, Alvajärvi (LM 37)
- Kalaksimenjärvi-Kaivoskoski jokimaisema (LM 38)
- Niemet ja saari, Ylä-Uusimo (LM 39)
- Lamminmäen Liinalampi rantasoineen, Alvajärven kyläalue (LM-1)
- Kokkomäen suot, Alvajärven kyläalue (LM-2).

Kuva 12: Kalaksimenjärvestä Alvajärveen laskevalla joella on maisemallista arvoa.

Paikallisesti arvokkaita kulttuurimaisemakokonaisuuksia muodostavat kumpuilevaan maastoon sijoittuvat edustavat peltomaiset, joihin liittyy asuinrakennuksia pihapiireineen sekä metsäsaarekkeita.

- Kotirannan kulttuurimaisema, Alvajärvi (KM 1)
- Kiikkumäen kulttuurimaisema, Alvajärvi (KM 2)
- Karjalanniemen kulttuurimaisema, Alvajärvi (KM 3)
- Kurkilahden kulttuurimaisema, Alvajärvi (KM 4)
- Paloniemen kulttuurimaisema, Ala-Uusimo (KM 5)
- Ilosjärven kulttuurimaisema (KM 6)
- Nikulan-Rekolan maisema, Alvajärven kyläalue (KM-1)
- Alvajärven lammaslaidun maisema, Alvajärven kyläalue (KM-2)
- Kiikkumäen maisema, Alvajärven kyläalue (KM-3)
- Uusitalon maisema, Alvajärven kyläalue (KM-4)

3.5 Kulttuuriympäristö

Kulttuuriympäristöllä tarkoitetaan kulttuurihistoriallisesti arvokasta kokonaisuutta, joka koostuu perinnemaisemista, kiinteistä muinaisjäännöksistä ja rakennetusta ympäristöstä.

3.5.1 Muinaisjäännökset

Kiinteät muinaisjäännökset ovat maaperässä ja maisemassa todettavia jäänteitä tai rakenteita, joita ihmisen toiminta on eri aikoina synnyttänyt. Ne ovat ainoa historian-tutkimuksen lähdeaineisto ajalta, jolta ei ole kirjoitettua tietoa. Arkeologialla tarkoitetaan esihistoriallisen ja historiallisen ajan tutkimista maaperässä säilyneiden muinaisen ihmistoiminnan tuloksena syntyneiden jäänteiden avulla. Ajallisesti esihistoria kattaa noin 90 % maamme asutuksen kymmentuhattu vuotisesta historiasta.

Muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain (295/63) suojelemia. Lain mukaan niiden luvaton kaivaminen, peittäminen, muuttaminen poistaminen ja muu kajoaminen on kielletty (1 §).

Yleiskaava-alueen arkeologinen inventointi suoritettiin Pihlputaan kunnan toimeksiantosta 24.5. - 4.6.2010 välisenä aikana. Ajankohtana suurin osa Alvajärven pelloista oli tuolloin äestettynä ja paljaana. Tämän vuoksi pintapoiminnan tuloksiin niiden kiinteiden muinaisjäännösten alueilla, jossa poimintaa tehtiin, voidaan luottaa.

Inventoinnin tarkoituksena oli määrittää Alvajärven kyläosayleiskaava-alueella kohde-merkinnällä oleville muinaisjäännöksille rajat. Rajojen määrittämistä oli edellyttänyt Keski-Suomen museo aloitusvaiheen viranomaisneuvottelussa syksyllä 2009. Inventointi tehtiin tarkkuusinventointina. Tarkkuusinventoinnissa alueiksi määriteltäviä tai muutoin tarkistettavia paikkoja oli tutkimusalueella yhteensä 10 kpl. Muinaisjäännösten aluerajauksilla pyritään selkiyttämään sekä maanomistajien oikeusturvaa, että Mui-

naismuistolain suojelemien kiinteiden muinaisjäännösten säilymistä kaavoitusprosessissa.

Inventoinnin suoritti Keski-Suomen museon amanuenssi FM Miikka Kumpulainen ja Keski-Suomen museon palkkaamat pihtiputaalaiset tutkimusapulaiset Arto Tiainen ja Mauri Perälä.

Jokaisen pistetiedolla merkityn kiinteän muinaisjäännöksen ympäristö koekuopitettiin tai pintapöimittiin ja näin jokaiselle muinaisjäännökselle saatiin joko rajattua alue tai aikaisemmin muinaisjäännöksenä ollut kohde voitiin siirtää joko tuhoutuneeksi paikaksi tai irtolöytöpaikaksi. Tällaisia tuhoutuneita tai irtolöytökohteita olivat: Majaniemi (601010019), Riihijoki (601010068) ja Alvajärven urheilukenttä (601010086). Näitä kohteita ei tarvitse kaavoituksessa huomioida kiinteinä muinaisjäännöksinä.

Suunnittelualueella sijaitsevat seuraavat kiinteät muinaisjäännökset:

- Alvajärven uimaranta (1000015964)
- Pilkkämäki 2 (601010067)
- Peukaloisenkangas 1 (601010046)
- Loilopuro (1000015966)
- Karankajoensuu 2 (601010070, asuinpaikat)
- Lahdentaus (601010087, asuinpaikat)
- Karankajoensuu 1 (601010069, asuinpaikat)
- Majaniemen kärki (1000004811, työ- ja valmistuspaikat)
- Pilkkakaarre (1000015965, kivirakenteet)
- Säkkilahti (601010065, asuinpaikat)
- Mökkiniemi (601010064, asuinpaikat)
- Koirainsaari (601010043, hautapaikat)
- Alvajärven Hämeensaari (601010044, kivirakenteet)
- Alvajärven Hämeensaari 2 (1000004808, kultti- ja tarinapaikat)
- Ruponniemi (1000004807, hautapaikat)
- Suvannonlahti (601010062, asuinpaikat)
- Lähdeaho (601010001, asuinpaikat)

3.5.2 Rakennettu kulttuuriympäristö

3.5.2.1 Asutuksen historiaa

Pihtiputaan seudut olivat ehkä jo 1000-luvulla hämäläisten erämaita. Pihtiputaasta tuli mitä ilmeisimmin 1300-luvulla viimeinen rajaseutu Suurvalta Ruotsi-Suomessa. Rillan-

kivi oli todennäköisesti rajakivenä jo Novgorodin ja Ruotsi-Suomen välillä Pähkinäsaa-
ren rajasopimuksessa vuonna 1323. Valtaosa alueesta oli 1300-luvulla erämaata, joten
rajaa ei merkitty moninkaan paikoin, eikä rajasopimuksessa mainittuja maastomerkke-
jä ole helppo tunnistaa. Raja jäi siis suurelta osin epämääräiseksi.

Pihtiputaalla käytiin eräkaudella myös muita rajankäyntejä. Keskiajan lopulta lähtien
savolaisasutus eteni Mikkelin seudulta ajan mittaan kohti hämäläisten erämaiden rajoja
Keiteleeseen itä- ja pohjoispuolelle. Tästä seurasi erinäisiä rajakahakoita, joiden lopettami-
seksi Turun maoikeus määräsi Hämeen ja Savon nautinta alueiden rajan vuonna 1415
ja uudelleen yksityiskohtaisemmin 1446. Savolaiset eivät kuitenkaan olleet tyytyväisiä
ja rajaa käytiin jälleen 1452. Tuo raja jäi vihdoin pysyväksi heimo- ja nautintarajaksi
pysyvän asutuksen syntyyn saakka. Pihtipudas jäi hämäläisten eräsijoiksi.

Erämaaomistusjärjestelmä päättyi vuonna 1542, jolloin kuningas Kustaa Vaasa julisti
asumattomat erämaat kuuluvaksi kruunulle, mutta asuintilan perustava uudisasukas
saisi tietyn kokoisen erämaa- alueen asuttavakseen. Erämaa-alueiden asuttamiseen
tähtäävä politiikka oli savolaisille suureksi avuksi, sillä nopea väestönkasvu ja kaventu-
neet elinehdot olivat olleet ongelma Savossa.

Rautalammin pitäjä perustettiin 1560-luvulla, siihen kuului myös Pihtipudas. Tällöin va-
kiintuivat hallinnolliset, oikeudelliset ja kirkollisen järjestelmän rajat, jolloin myös uu-
disasukkaiden omistusoikeudet vahvistettiin. 1500-luvun lopulla pihtiputaalla oli kaikki-
aan 12 taloa.

Varhaisin pysyvä asutus sijoittuu pitkälti samoille paikoille, kuin esihistoriallisen ajan
asutus, vaikka luonnonolot olivatkin ajan mittaan muuttuneet. Pihtiputaalla, kuten pää-
osin muuallakin Keski-Suomessa, asutus syntyi vesistöjen ja vesireittien varsille. Met-
sätilojen perustaminen yleistyi vasta asukasmäärän kasvaessa, pääosin 1800-luvun
loppupuolella.

Vuoden 1747 asetuksella annettiin mahdollisuus talojen halkomiseen, joka johti vuosi-
sadan loppupuolella uusien peltujen raivaukseen ja viljelyalojen määrän kasvuun. Toi-
nen asutusta ja viljelytilojen määrää edistänyt tekijä 1770-luvulla oli maatalousreformi,
ns. isojako.

Pihtiputaan ja Viitasaaren Isojako toimitettiin vuosina 1783–1811. Nämä uudistukset li-
säsivät tilojen määrää ja sen myötä myös asukasluku kasvoi hiljalleen. Lopulta talojen
lisääntyminen synnytti jo pienehköjä asutuskeskittymiä. Pihtiputaan asukasmäärä oli
1870-luvulla noin 2 500 ja 1900-luvun alun vuosikymmeniin mennessä se oli lähes nel-
jä ja puoli tuhatta.

1890-luvulla alkoi kirkonkylä näyttää jo kuntakeskukselta ja 1900-luvun alkupuolella
tonttimaasta alkoi olla jo kysyntää. Pihtiputaan ensimmäinen kansakoulu perustettiin
kirkonkylään vuonna 1877.

Sodat katkaisivat tasaisen kehityksen ajan, mutta sitä suurempi väestönkasvu ja ra-
kentamisen aika oli edessä jälleenrakennuskaudella 1940-luvulta 1950-luvun loppuun.
Pihtiputaan väkiluku kasvoi asutustoiminnan myötä 2 000 hengellä. Keski-Suomen ke-
hitystä vauhdittamaan rakennettiin ratayhteys välille Äänekoski- Haapajarvi. Se avattiin
henkilöliikenteelle 1961.

Asukasluku alkoi vähentyä maaltapaon myötä 1960–1970-luvuilla. Nykyään asukkaita
Pihtiputaalla on reilut 4800, joista puolet asuu keskustaajamassa ja puolet kylissä
(Silén 2007).

3.5.2.2 Rakennusperintö

Pihtiputaan sijainti keskellä kulttuurivaikutteiden ja heimorajojen kohtauspaikkaa on antanut sen rakennustaiteellekin ominaispiirteitä, joita voidaan yhdistää niin läntiseen kuin itäsiinkin rakentamisen tapoihin. Ne ovat osin yhdistyneet ja sulautuneet toisiinsa, osin säilyttäneet ominaispiirteensä. Pihtiputaan asuttajasuvut tulivat pääosin Savosta, mutta nykyisessä rakennusperinnössä on nähtävissä vaikutteita niin itäisestä kuin läntisestäkin traditiosta. Puhtaimmillaan erilaiset kulttuurivaikutteet ovat säilyneet pihapiirien talousrakennuksissa, joissa Pihtiputaallakin on nähtävissä selkeitä itä- ja länsisuomalaisia rakennustyyppisiä (Silén 2007).

3.5.2.3 Keskeiset rakennuskohteet

Suunnittelualueelle on tehty rakennuskulttuurin täydennysinventoinnit vuosina 2007 ja 2008. Alvajärven pohjoispään täydennysinventointi suoritettiin 2007 ja eteläpään täydennysinventointi vuonna 2008. Työt tilasi Keski-Suomen museolta Pihtiputaan kunta. Vuoden 2007 täydennysinventoinnin toteutti rakennustutkija Juuso Väisänen ja vuoden 2008 täydennysinventoinnin hum. kand. Saija Silén.

Täydennysinventointien tuloksena suunnittelualueelle on määritetty seuraavat rakennuskulttuurin kannalta arvokkaat kohteet:

- Leppänen / Leppäniemi (34244, asuinrakentaminen, paikallisesti arvokas)
- Mustalaistie ja Suvannonlahden ylitys (34250, liikenne, ei määritelty)
- Mökkitien vapaa-ajan asunnot (34248, vapaa-aika ja matkailu, paikallisesti arvokas)
- Rautatiesilta ja kanavakaivanto (34249, liikenne, ei määritelty)
- Suvannonlahden leirikeskus (34247, vapaa-aika ja matkailu, paikallisesti arvokas)
- Rekola (33952, asuinrakentaminen, paikallisesti arvokas)
- Nikula (33941, ei määritelty, paikallisesti arvokas)
- Mustaniemi (33945, ei määritelty, paikallisesti arvokas)
- Inkala (33940, asuinrakentaminen, paikallisesti arvokas)
- Lahti (Suvannonlahti) (34225, asuinrakentaminen, paikallisesti arvokas)
- Pieni-Linna (34223, asuinrakentaminen, paikallisesti arvokas)
- Törmälä (34232, asuinrakentaminen, paikallisesti arvokas)
- Seläntauksen entinen koulu, nyk. kylätalo (34028, opetus ja koulutus, paikallisesti arvokas)
- Ahon ja Myllyahon pihapiirit (34260, asuinrakentaminen, paikallisesti arvokas)

3.6 Väestö, yhdyskuntarakenne, työpaikat ja palvelut

3.6.1 Väestömäärä ja kehitys

Pihtiputaan kunnan väkiluku oli vuoden 2012 alussa 4 500. Väestökehitys on ollut Pihtiputaalla laskevaa, kun Keski-Suomen maakunnassa viime vuosikymmeninä väestönkehitys on ollut kasvavaa.

Taulukko 2: Väestömäärä ja väestökehitys 1995-2010 (Tilastokeskus).

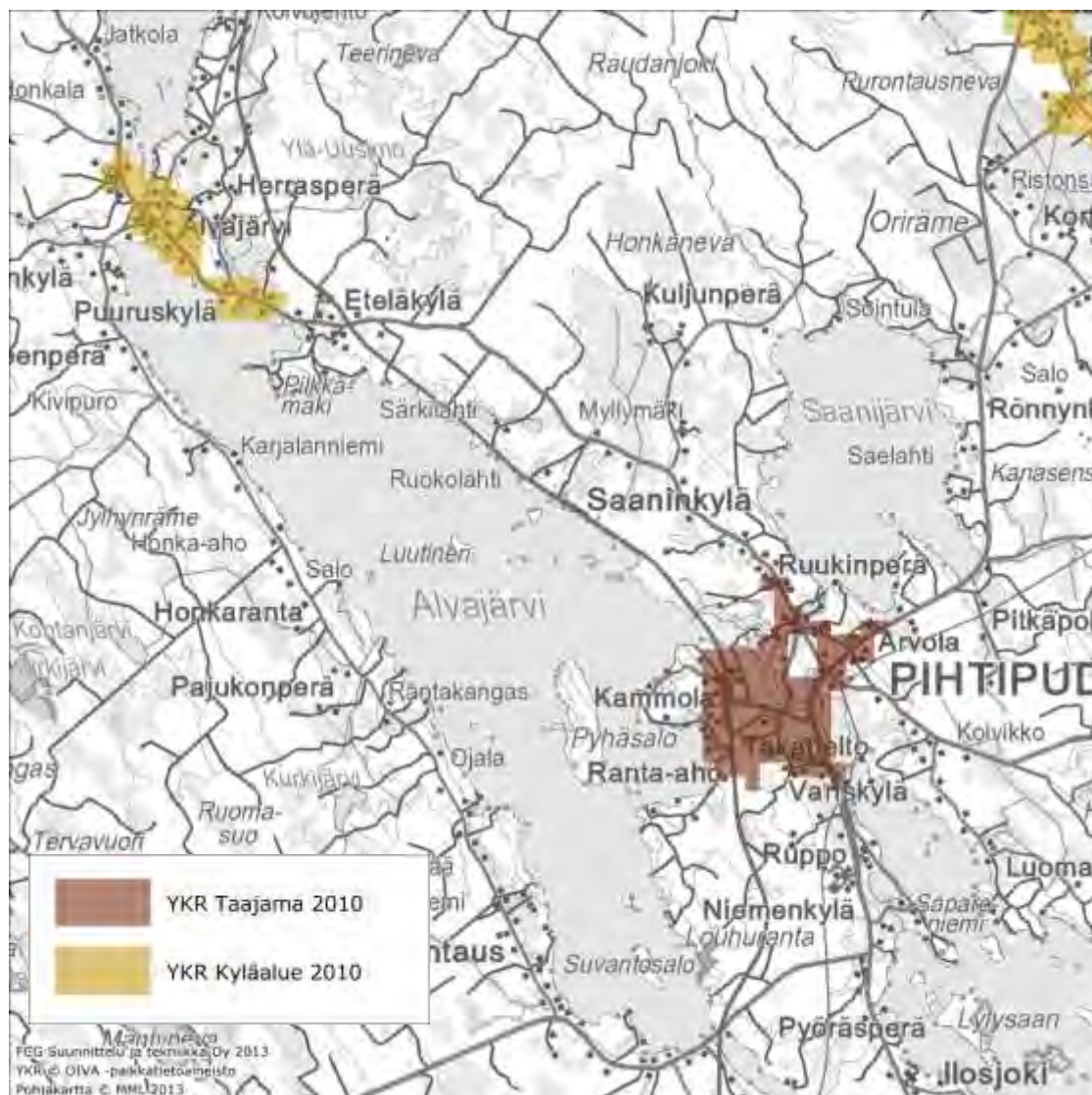
	Asukasluku 31.12.				Muutos 1995-2010	
	1995*	2000*	2005	2010		
Pihtipudas	5 550	5 225	4 917	4 563	987	-17,8 %
Keski-Suomen maakunta	262 987	265 683	269 575	273 637	10 650	3,9 %

Pihtiputaan väestöstä oli vuonna 2010 alle 10-vuotiaita 10,7 %, 10-14-vuotiaita 6,1 %, 15-64-vuotiaita 60,0 % ja yli 65-vuotiaita 23,2 %.

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Pihtiputaan väestömäärä vähenee noin 1000 asukkaalla vuosina 2010–2040. Pihtiputaan väestömäärä on noin 3 600 asukasta vuonna 2040.

3.6.2 Yhdyskuntarakenne

Pihtiputaan kunnassa sijaitsee yksi taajama-alue ja 5 kyläaluetta. Taajama-alue on kuntakeskus valtatie 4:n varrella. Kuntakeskus rajoittuu lännessä Alvajärveen ja idässä likimain valtatie 4:än. Alvajärven pohjoisosassa sijaitsee Alvajärven kylä, joka kuuluu kaavan suunnittelualueeseen. Etäisyys Alvajärven kylästä kuntakeskukseen on noin 16 km. Muut kylät ovat Muurasjärvi, Elämäjärvi, Peninki ja Kärväskylä.

Kuva 13: Alvajärven kylä-alue ja Pihtiputaan keskustaajama YKR Taajama- ja kyläalueluokituksen mukaan (OIVA – paikkatietoaineisto 2010).

3.6.2.1 Asuminen

Pihtiputaalla oli 2 048 asuntokuntaa vuonna 2011. Asuminen on pääosin tyypiltään pientaloasumista (68 %) sekä kuntakeskuksessa että kylä- ja haja-asutusalueilla.

Taulukko 3: Pihtiputaan asuntokunnat 2011 (Tilastokeskus 2012).

Asuntokunnat 2011	Kaikki talotyytit	Erillinen pientalo	Rivi- tai ketjutalo	Asuin-kerrostalo	Muu tai tuntematon
1 henk.	842	394	356	49	43
2 henk.	660	503	119	12	26
3 henk.	215	179	29	3	4
4 henk.	180	170	7	1	2
5 + henk.	124	141	4	2	4
Yhteensä	2048	1387	515	67	79

Rivitaloissa asuvia asuntokuntia oli noin neljännes. Asuntokunnista 1 502 kpl (73 %) oli pieniä yhden ja kahden hengen asuntokuntia.

3.6.2.2 Loma-asutus

Pihtiputaalla loma-asuntoja oli 1030 vuonna 2007. Kesämökkien määrä on kasvanut runsaasti viimeisten vuosikymmenten aikana.

Taulukko 4: Kesämökkien lukumäärä 1970–2007 (Tilastokeskus 2008).

Kesämökit	1970	1980	1990	1995	2000	2007
Pihtipudas	211	440	702	880	952	1030

3.6.3 Elinkeinot ja yritystoiminta

Pihtiputaan työllisyysaste vuonna 2012 oli 60,9 % työllisestä työvoimasta (15–74 –vuotiaat). Työpaikkoja oli yhteensä 1550. Työntekijöiden ammattiaseman mukaan suurin osa väestöstä (1 138 henkilöä) oli palkansaaajia.

Taulukko 5: Työpaikat työnantajasektoreittain 2010 (Tilastokeskus 2011).

Työpaikat työnantajasektoreittain	2010
Palkansaaajat	1138
Valtio	9
Kunta	442
Valtioenemmistöinen Oy	18
Yksityinen sektori	668
Tuntematon	1
Yrittäjät	412
Työpaikat/alueella työssäkäyvät yhteensä	1550

3.6.4 Palvelut

Julkiset palvelut keskittyvät Pihtiputaan kuntakeskukseen ja sen välittömään läheisyyteen. Alvajärvellä toimii Alvajärven maamiesseura ry:n seurantalo, jossa järjestetään erilaisia tapahtumia. Seurantalo toimii myös äänestyspaikkana kunnallisvaaleissa 2012. Seläntauksessa vanha kyläkoulu toimii nykyään kylätalona.

3.7 Yhdyskuntatekniikka

3.7.1 Vesihuolto

Pihtiputaan kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelma on laadittu vuonna 2004 ja sitä on päivitetty vuonna 2011. Kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelma sisältää katsauksen vesihuollon nykytilaan, kehittämistarpeisiin sekä suunnitelmat mahdollisista vesihuollon kehittämistoimenpiteistä mm. vedentoimituksen toimintavarmuuteen liittyen. Kehittämissuunnitelman tarkastelun kohteena ovat myös vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden ulkopuolelle mahdollisesti jäävien haja-asutusalueiden vesihuollon ongelmat ja kehittämistarpeet.

Kunnan vesihuoltolaitoksen vesi- ja viemäriverkko kattaa hyvin keskustaajaman. Kunnallinen vesihuoltolaitos toimittaa talousvettä lisäksi Alvajärvellä, Seläntauksella, Ilosjoella, Korppisella ja Liitonmäellä. Tämän lisäksi Pihtiputaan kunnan alueella on 11 vesiosuuskuntaa tai -yhtymää. Kunnan asukasluvusta vesijohtoverkoston piirissä on noin 85 % ja viemäriverkoston piirissä 44 %.

Talousvesi Pihtiputaan keskustaan sekä Seläntauksen ja Luomalanrannan alueille otetaan Niemenharjun pohjavedenottamon siiviläputkikaivosta, joka sijaitsee Niemenharjun pohjavesialueella. Lisäksi Kammolankankaan pohjavesialueelle Pohjoisniemeen on valmistumassa uusi varavedenottamo, joka on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2012 puolella. Vaikka Pohjoisniemen vedenottamo rakennetaan varavedenottamoksi, on sieltä tarkoitus pumpata vettä verkostoon säännöllisesti pari – kolme kertaa viikossa. Ilosjoelta on mahdollisuus saada varavettä kuntataajaman alueelle. Myös Lylynsaaren pohjavesialue on varattu Pihtiputaan keskustan vedenottoa varten, mutta sitä ei ole vielä otettu käyttöön. Verkostoon on liittynyt 2180 asukasta.

Alvajärven vesihuollon käyttämä verkostovesi otetaan Alvajärven pohjavedenottamon kuilukaivosta, joka sijaitsee Alvajärven pohjavesialueella. Keski-Suomen ympäristökeskuksen kapasiteettikartoituksen mukaisesti vedenottamon kokonaiskapasiteetti on 100 m³/d. Vuonna 2010 vettä otettiin keskimäärin 70 m³/d. Vesihuollon alueella asuu n. 220 asukasta.

Pihtiputaan kunnan alueella toimii lisäksi 3 muuta kunnallista vedenottamoa sekä 11 vesiosuuskuntaa tai vesiyhtymää, jotka huolehtivat toiminta-alueittensa vedenhankinnasta. Vesiosuuskunnat palvelevat yhteensä noin 1320 asukasta. Pihtiputaan kunnassa yleisen jakeluverkon ulkopuolella on noin 680 asukasta, joka on noin 15 % koko asukasluvusta.

Vuonna 2010 Pihtiputaan kunnan asukkaista 44 % (n. 2020 asukasta) oli kunnallisen viemäriverkoston piirissä. Tämän lisäksi Muurasjärven taajaman alueella on 30 kiinteistöä ja noin 75 asukasta, jotka kuuluvat oman viemäriverkoston piiriin. Pääosa Pihtiputaan jätevesistä käsitellään kirkonkylän biologis-kemiallisella jätevedenpuhdistamolla. Jätevedenkäsittely puhdistamolla alkoi 1960-luvun alkupuolella ja nykyisessä laajuudessaan se on toiminut vuodesta 1985 alkaen. Käsitelty jätevesi johdetaan purkuputkea pitkin Kolimajärveen.

Pihtiputaan kunnassa viemäriverkon ulkopuolella on 56 % asukkaista. Haja-asutuksen jätevesihuolto on hoidettu pääsääntöisesti kiinteistökohtaisin järjestelyin. Rakennusvalvonta on edellyttänyt uusilta rantakiinteistöiltä wc-vesille umpikaivoja ja pesuvesille suodatus- tai imeytyskenttiä. Maitotiloilla maito huoneiden jätevedet johdetaan kaikkialla suodatuskentille ja umpikaivot on pääsääntöisesti tyhjennetty lietelantaloihin.

Pohjavesialueella jätevedet on Pihtiputaan kunnan rakennusmääräyksen mukaan johdettava käsiteltäväksi yhteiseen viemärilaitokseen, tai wc-jätevedet pullokaivoon ja harmaat jätevedet erilliseen maaperäkäsittelyyn. Muutoin kaikille jätevesille on oltava tiiveyden suhteen valvottavissa oleva umpikaivo. Haja-asutusalueella jätevedenkäsittelyä ohjaavat kunnan rakennusmääräysten lisäksi maankäyttö- ja rakennuslaki. Pohjoisen keski-suomen ympäristötoimen yhteistyön 14 alkaessa, vuonna 2013, valmistuu uudet kuuden kunnan yhteiset ympäristömääräykset. Jätevesijärjestelmiä uusittaessa tulee hakea toimenpidelupaa kunnan rakennustarkastajalta.

3.7.2 Jätehuolto

Pihtiputaan kunnan alue kuuluu kokonaisuudessaan järjestetyn jätteenkeräyksen alueeseen. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikkien yhdyskuntajätettä tuottavien kiinteistöjen on

liityttävä jätteenkeräykseen. Pihtiputaan kunnan alueella alueella jätteenkuljetus toimii siten, että omakoti- ja loma-asukkaat voivat tuoda normaalit päivittäiset kotitaloudesta syntyvät jätteensä aluekeräyspisteisiin. Pihtiputaan kunnan ja Viitasaaren kaupungin palvelutuotannon ja hallinnon yhteistyöelin Wiitaunioni huolehtii astioiden tyhjennyksestä ja kunnossapidosta ja laskuttaa kiinteistöjä jätetaksan mukaisesti.

Yksityiset asuinrivitalot ja -kerrostalot sekä liike- ja yritys kiinteistöt voivat tehdä sopimuksen jätteenkuljetuksista valitsemansa jätekuljetusyrityksen kanssa.

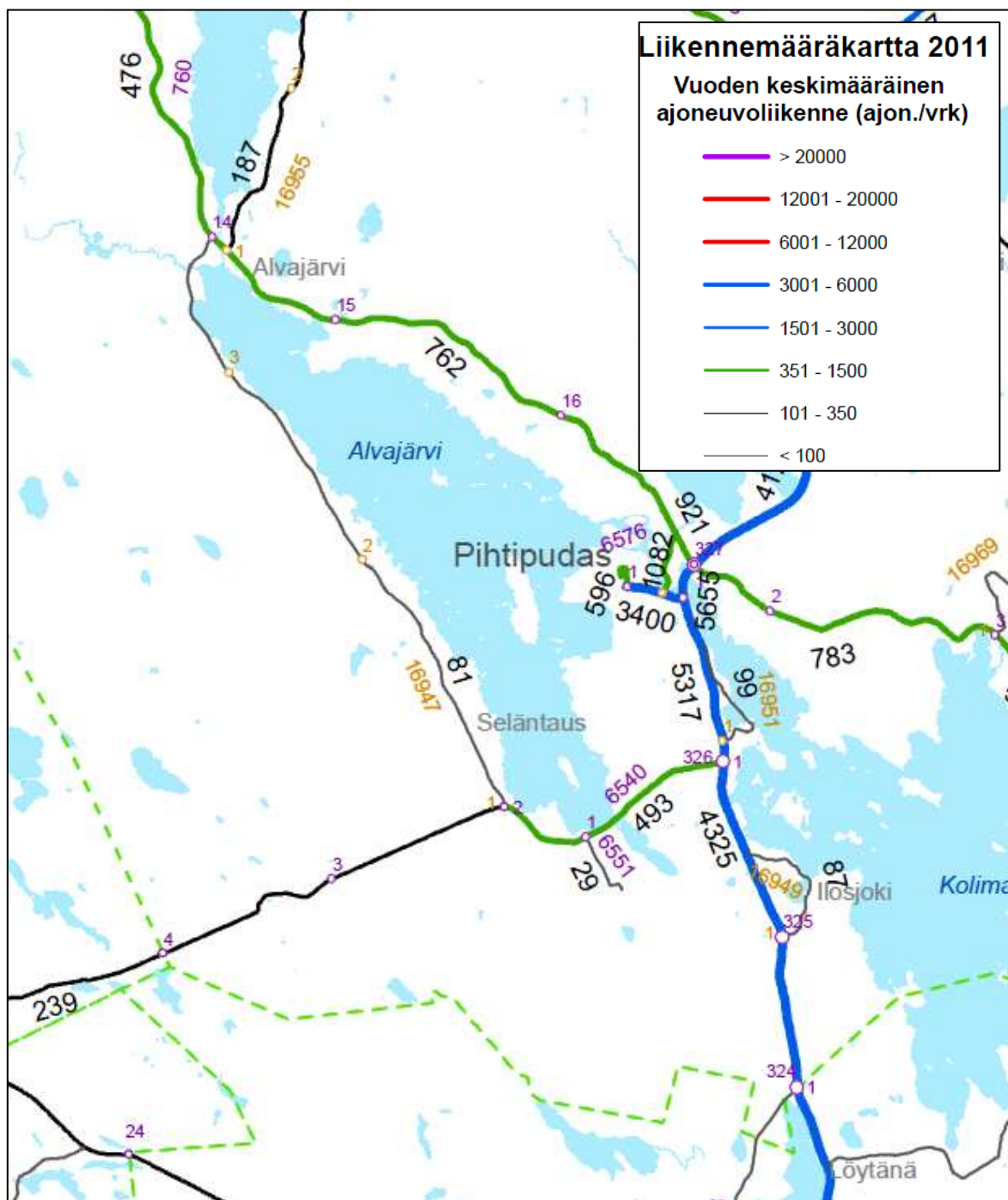
3.8 Liikenne

Suunnittelualan itäpuolella pohjois-etelä -suunnassa kulkee valtatie 4 Helsinki-Utsjoki. Alueen muita yleisiä teitä ovat seututie 760 Sievi-Reisjärvi-Pihtipudas, yhdystie 6540 Myllyaho-Seläntaus-Pyöräsperä, yhdystie 6545 Löytänä - Lökko, yhdystie 16949 Suonpää-Rajakangas, yhdystie 16947 Seläntaus-Alvajärvi ja yhdystie 16955 Alvajärvi-Kojola.

Pihtipudas sijaitsee Jyväskylä-Haapajärvi radan varrella. Rataosuudella kulkee ainoastaan tavaraliikennettä. Pihtiputaan ja Alvajärven liikennepaikat ovat ainoastaan tavaraliikenteen käytössä. Lähimmät säännöllisesti toimivat junaliikenteen matkustaja-asemat sijaitsevat Jyväskylässä ja Ylivieskassa.

Lähin lentoasema sijaitsee Jyväskylän Tikkakoskella, jonne normaaliaikoina saapuu keskimäärin 2 lentovuoroa päivässä.

3.8.1 Ajoneuvoliikenne ja liikennemäärät

Kuva 14: Liikennemääräkartta kaava-alueelta (Keski-Suomen ELY-keskus, 2011).

3.8.2 Joukkoliikenne

Valtatien 4 (Helsinki-Utsjoki) suuntaisesti kulkee pitkän matkan linja-autoliikennettä. Jyväskylästä Pihtiputaan suuntaan ja ajetaan kymmenen vuoroa arkisin ja seitsemän vuoroa viikonloppuisin. Vuoroista yksi jatkaa Ylivieskaan, kaksi Pyhäsalmeille kolme Ouluun ja yksi Rovaniemelle. Pihtiputaalta Jyväskylän suuntaan ajetaan kymmenen vuo-

roa arkipäivisin ja viisi vuoroa viikonloppuisin. Kaksi vuoroista jatkaa Helsinkiin asti. Lisäksi Pihtiputaan alueella toimii kutsuohjattua palveluliikennettä neljällä eri reitillä.

3.8.3 Kevyt liikenne

Seutien 760 varrella on kevyen liikenteen väylä Puurus kylältä yhdystielle 16955 asti.

3.9 Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

3.9.1 Maaperä

Suunnittelualueella ei ole tiedossa maaperän pilaantuneisuuden riskikohteita.

3.9.2 Turvetuotanto

Keski-Suomen aluehallintovirasto (AVI) on myöntänyt 31.12.2012 ympäristöluvat seuraaville suunnittelualueella sijaitseville turvetuotantoalueille:

- Hirvinevan turvetuotantoalue
- Pienen Mäntynevan turvetuotantoalue
- Vihvilänsuon turvetuotantoalue

Kaikki kolme tuotantoaluetta ovat uusia ja sijoittuvat ojitetuille alueille. Ympäristölupiin liittyvät luontoselvitykset on katsottu lupien perusteluissa riittäviksi. Päätösten perusteluissa on tuotu ilmi, että ojitetulla alueella olevan pintavalutus kentän humuksen puhdistusteho voi olla huono. Tästä huolimatta aluehallintovirasto on arvioinut, että tuotantoalueen mahdollisista humuspäästöistä aiheutuva niin merkittävä Alvajärven pilaantuminen, tai sen vaaraa, jotta ympäristöluvat olisi tullut hylätä.

Turvetuotantoalueet eivät sijaitse oikeusvaikutteisen osayleiskaavan alueella.

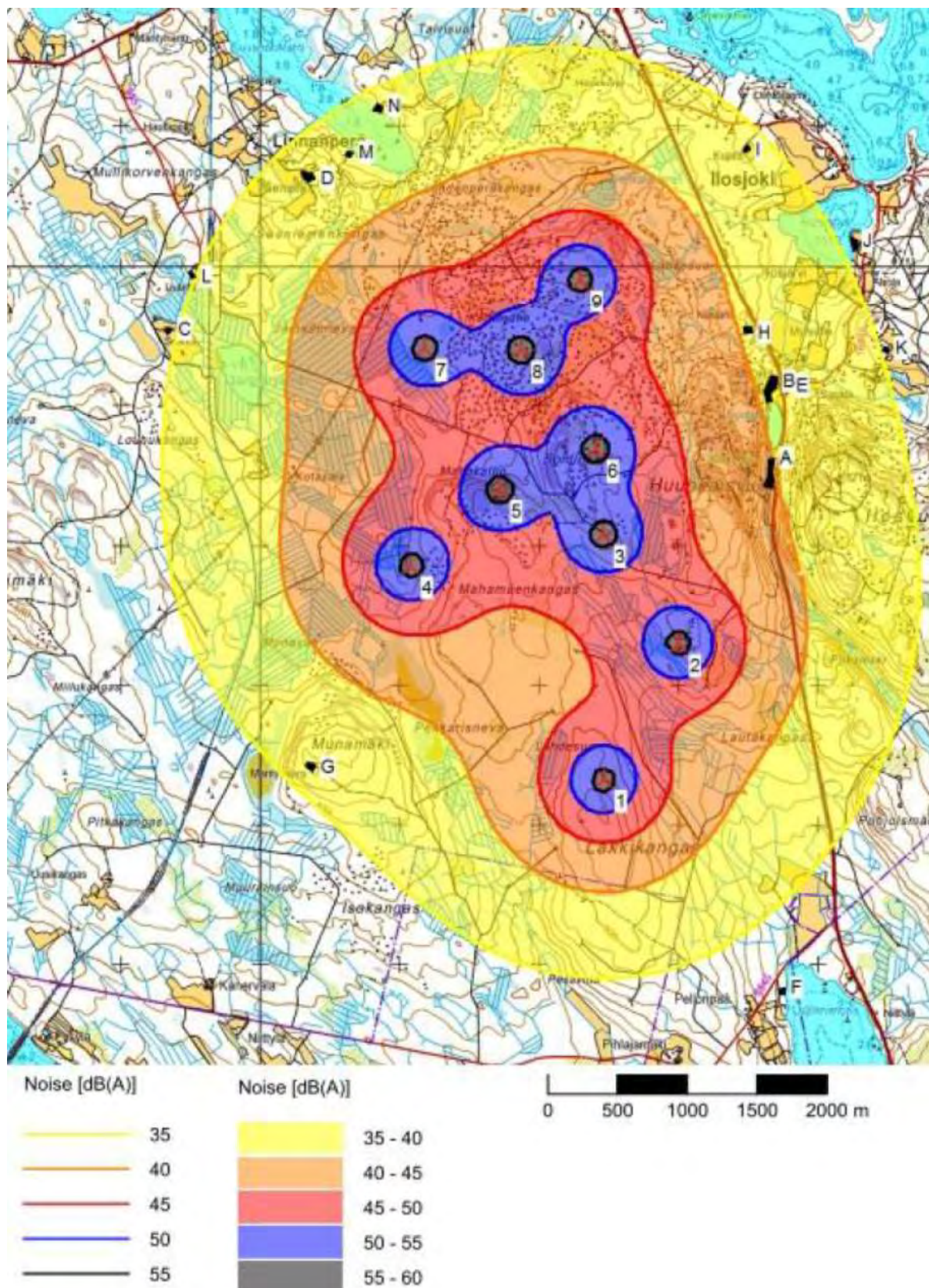
3.9.3 Melu

Ilosjoen tuulivoimapuiston selvityksissä (Ilosjoen tuulipuisto - Hankkeen ja hankealueen yleiskuvaus, WSP Finland Oy 18.9.2013) on mallinnettu sekä tuulivoimaloiden että valtatie 4:n melu.

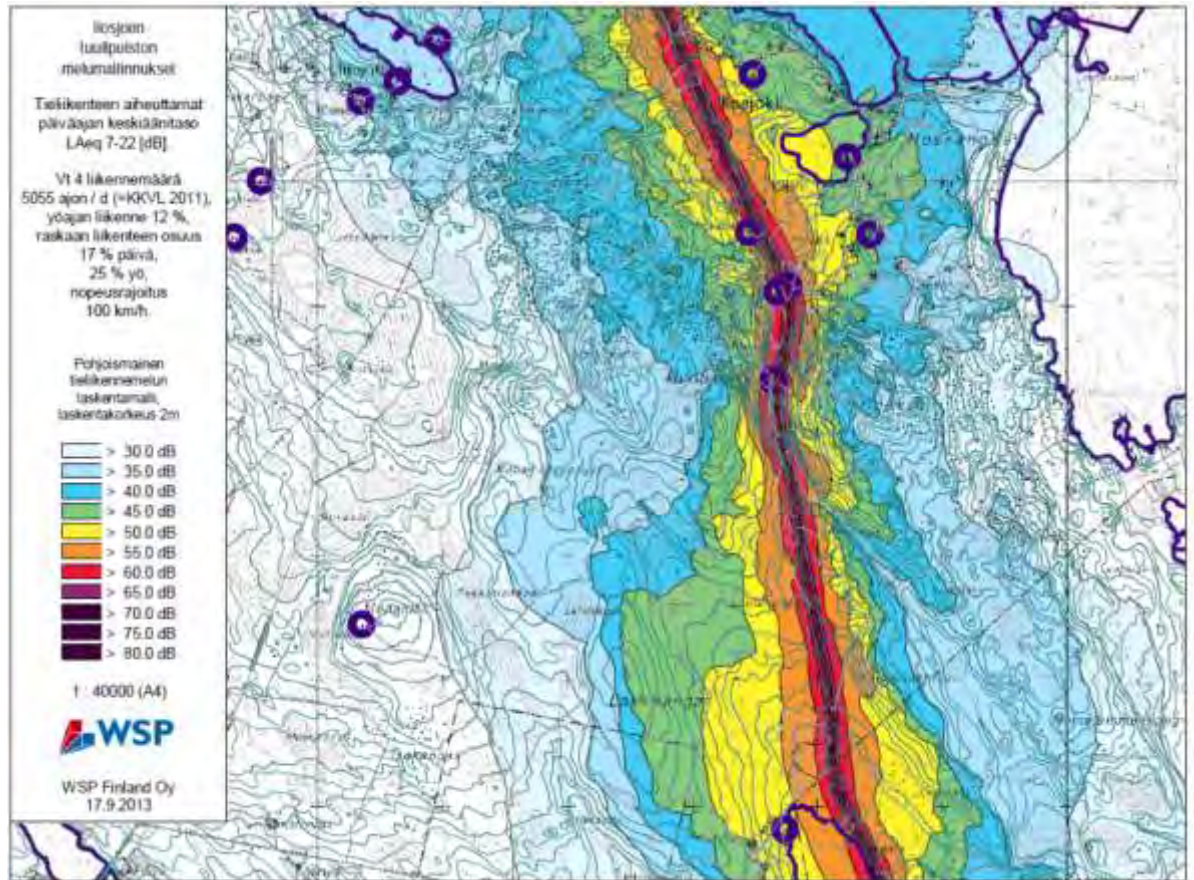
Tuulivoiman melumallinnuksessa on käytetty WindPro-ohjelmistoa ja oletuksena Vestas V126-turbiinia.

Valtatien melumallinnus on tehty pohjoismaisella tieliikennemelun laskentamallilla, laskentakorkeutena 2 m. Liikennemääränä on käytetty 5055 ajoneuvoa / vrk (vuosi 2011). Melulaskenta on tehty koko hanke-alueelle ja erilliset laskentapistet on sijoitettu samoihin kohtiin, kuin vastaavat pisteet tuulivoiman melun mallintamisessa. Lähes kaikissa laskentapisteissä liikenteen aiheuttamat melutasot ovat selvästi suurempia kuin tuulivoiman aiheuttama melutaso.

Melutasokarttojen tarkastelu on osoittanut, että Valtioneuvoston asetuksen (993/1992) mukaiset melutason ohjearvot ja ympäristöhallinnon ulkomelun suunnitteluohjearvot (Tuulivoimarakentamisen suunnittelu. Ympäristöhallinnon ohjeita 4 / 2012, s. 58) ylittävät Alvajärven ranta- ja kyläosaleiskaavan suunnittelualueen osalta Syväjärvellä, Vehkalammilla, Ilosjärvellä ja Löytänällä. Melu-alueet huomioidaan tarvittavin merkinnoin, määräyksin ja toimintojen sijoitteluin Alvajärven ranta- ja kyläosaleiskaavassa.

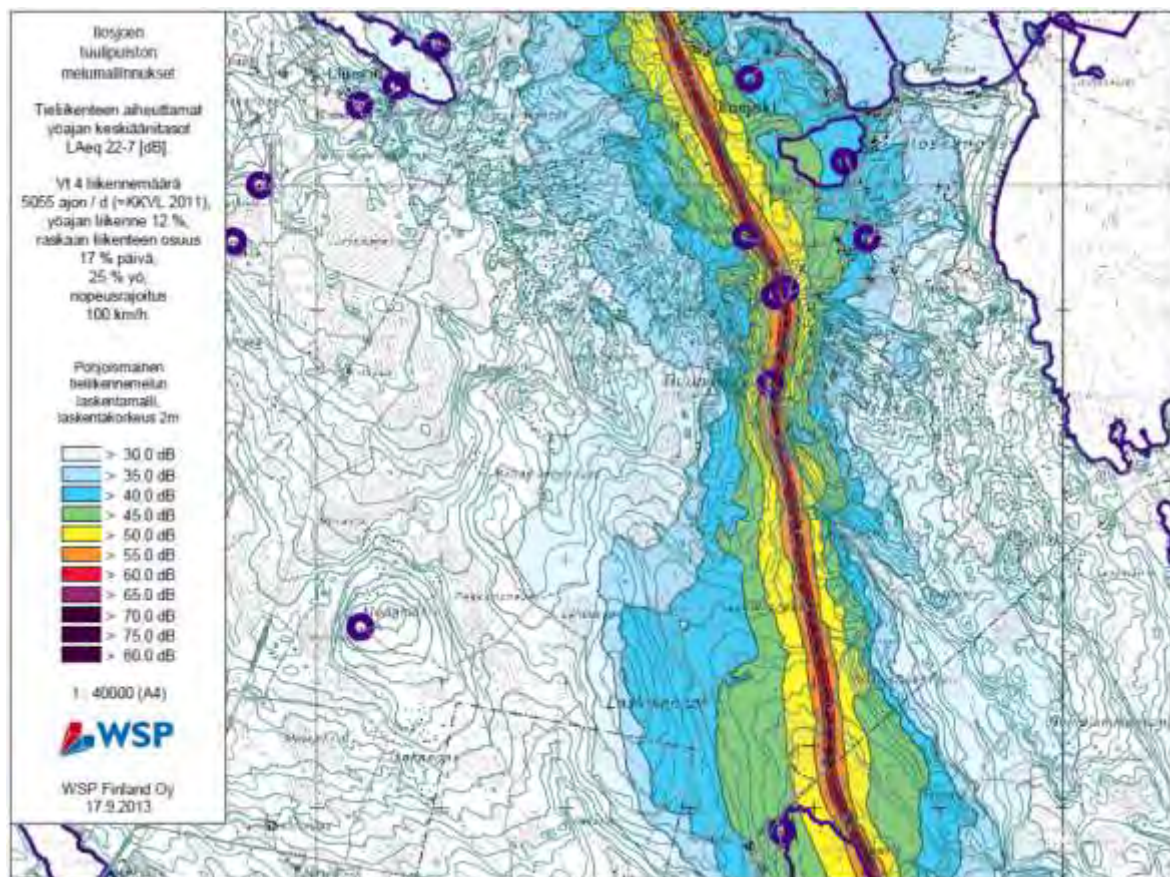

Kuva 15: Ilosjoen tuulipuiston aikaansaamat melutasot (WSP Finland Oy 2003, pohjakartta © Maanmittauslaitos 2013)

Kuva 16: Tieliikenteen aiheuttamat päiväaikaiset keskiäänitasot tuulivoimapuiston hankealueella (WSP Finland Oy 2003, pohjakartta © Maanmittauslaitos 2013)

21.5.2014

Kuva 17: Tielikenteen aiheuttamat yöaikaiset keskiäänitasot tuulivoimapuiston hankealueella (WSP Finland Oy 2003, pohjakartta © Maanmittauslaitos 2013)

Jyväskylä-Haapajärvi ratayhteyden tavaraliikenne voi aiheuttaa melu- ja tärinähäiriöitä läheisyydessä sijaitseville rakennuspaikoille ja toiminnoille. Kaavassa on annettu yleismääräys, jonka perusteella meluvaikutukset otetaan huomioon tarkemmassa suunnittelussa.

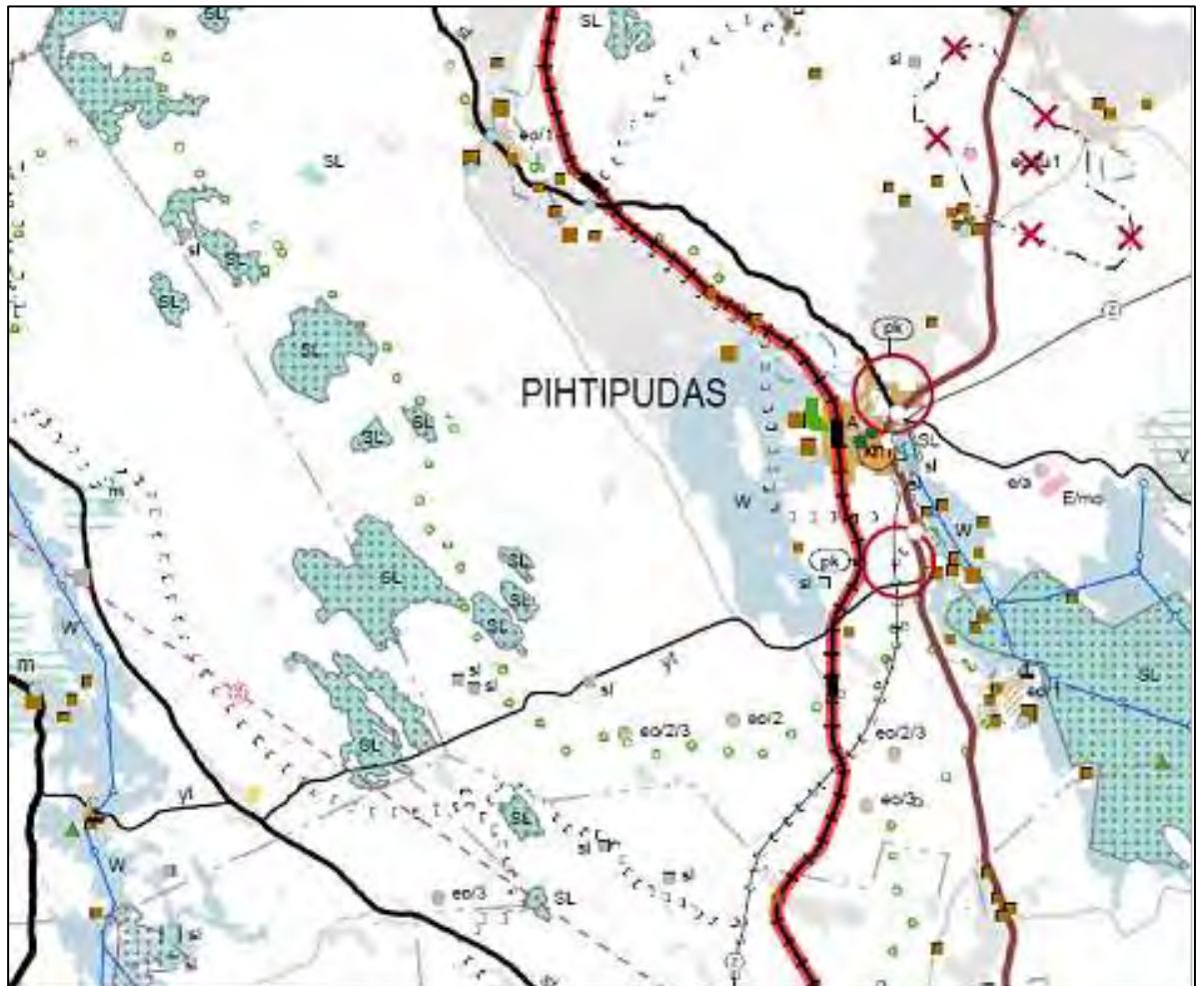
3.10 Maanomistus

Suunnittelualue on pääosin yksityisessä omistuksessa. Pihtiputaan kunnalla, Metsähallituksella ja Pihtiputaan seurakunnalla on suunnittelualueella omistuksessaan maa-alueita.

3.11 Suunnittelutilanne

3.11.1 Maakuntakaava ja vaihemaakuntakaavat

Keski-Suomen maakuntakaava on vahvistettu ympäristöministeriössä 14.4.2009 ja se sai lainvoiman 10.12.2009.

Kuva 18: Ote Keski-Suomen maakuntakaavasta Alvajärven kaava-alueelta.

Keski-Suomen maakuntakaavassa esitetyt merkinnät kaava-alueella:

Merkintä: **SL, sl**

Kuvaus: Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltu tai suojeltavaksi tarkoitettu alue. Alueella on voimaassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Merkintä: **W**

Kuvaus: Merkinnällä osoitetaan tärkeä vesialue.

Merkintä: **pv**

Kuvaus: Merkinnällä osoitetaan yhdyskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue.

Merkintä: **eo**

Kuvaus: Maa-aineisten (eo/1), kalliokiviainesten (eo/2) tai rakennuskiviainesten (eo/3) ottovyöhyke.

Merkintä: **yt**

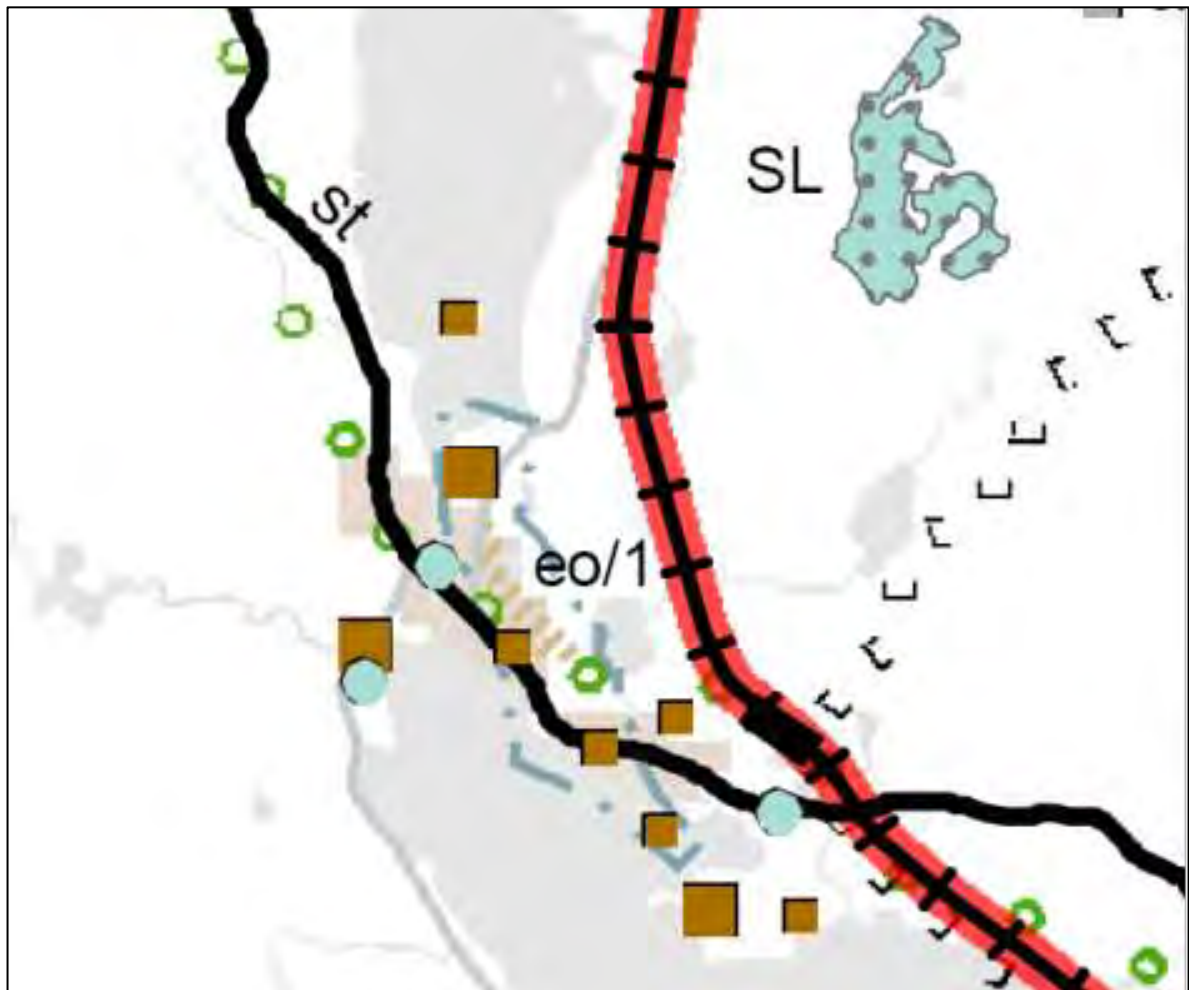
Kuvaus: yhdystie

Merkintä: **st**

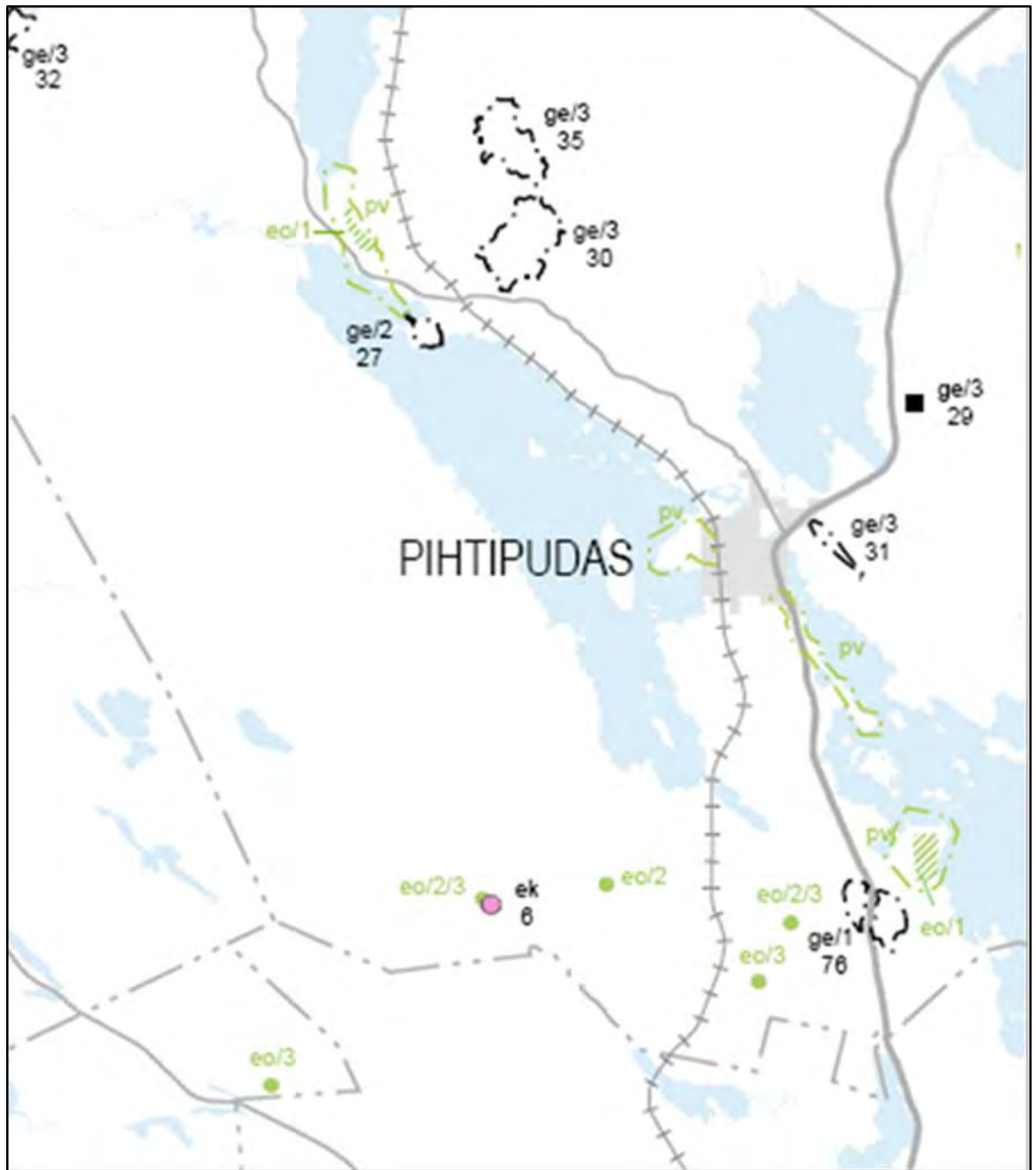
Kuvaus: seututie

Lisäksi maakuntakaavassa Alvajärven ranta- ja kyläyosaleiskaavan suunnittelualueelle on osoitettu moottorikelkkareitti, Änekoski – Haapajärvi –päärata, ulkoilureittejä, Natura 2000 –verkostoon kuuluvia alueita sekä muinaismuistokohteita ja maakunnallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita.

Kuva 19: Ote Keski-Suomen maakuntakaavasta Alvajärven kyläalueelta

Keski-Suomen 2. vaihemaakuntakaavan tavoitteena on turvata Keski-Suomen laadukkaiden kiviainesten saanti yhdyskunta- ym. rakentamiseen sekä suojelullisesti arvokkaiden harju-, kallio- ja moreenialueiden suojelulliset arvot. Tavoitteena on myös hyvän ja turvallisen pohjaveden saanti yhdyskuntien vesihuoltoon. Kaavassa esitellään lisäksi raaka-ainehuollon kannalta potentiaaliset malmivöhykkeet. Maakuntavaltuusto hyväksyi kaavan 15.11.2010 ja ympäristöministeriö vahvisti sen 11.5.2011. Vaihemaakuntakaavan keskeisen tausta-aineiston muodostaa Poski-projekti (pohjaveden suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovitus).

Kuva 20: Ote Keski-Suomen 2. vaihemaakuntakaavasta.

21.5.2014

Keski-Suomen 2. vaihemaakuntakaavassa esitetyt merkinnät kaava-alueella:**Merkintä: ge/1**

Merkinnän kuvaus: Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokas kallioalue.

Suunnittelumääräys: Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen luonnonkauneuden, geologisten muodostumien sekä erikoisten luonnonolosuhteiden ja -esiintymien säilyminen.

- 76: Ilosvuori-Huuhkaisvuori

Merkintä: ge/2

Merkinnän kuvaus: Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokas harjualue.

Suunnittelumääräys: Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen luonnonkauneuden, geologisten muodostumien sekä erikoisten luonnonolosuhteiden ja -esiintymien säilyminen.

- 27: Pilkkämäki

Merkintä: ge/3

Kuvaus: Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokas moreenimuodostuma.

Suunnittelumääräys: Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen luonnonkauneuden, geologisten muodostumien sekä erikoisten luonnonolosuhteiden ja -esiintymien säilyminen.

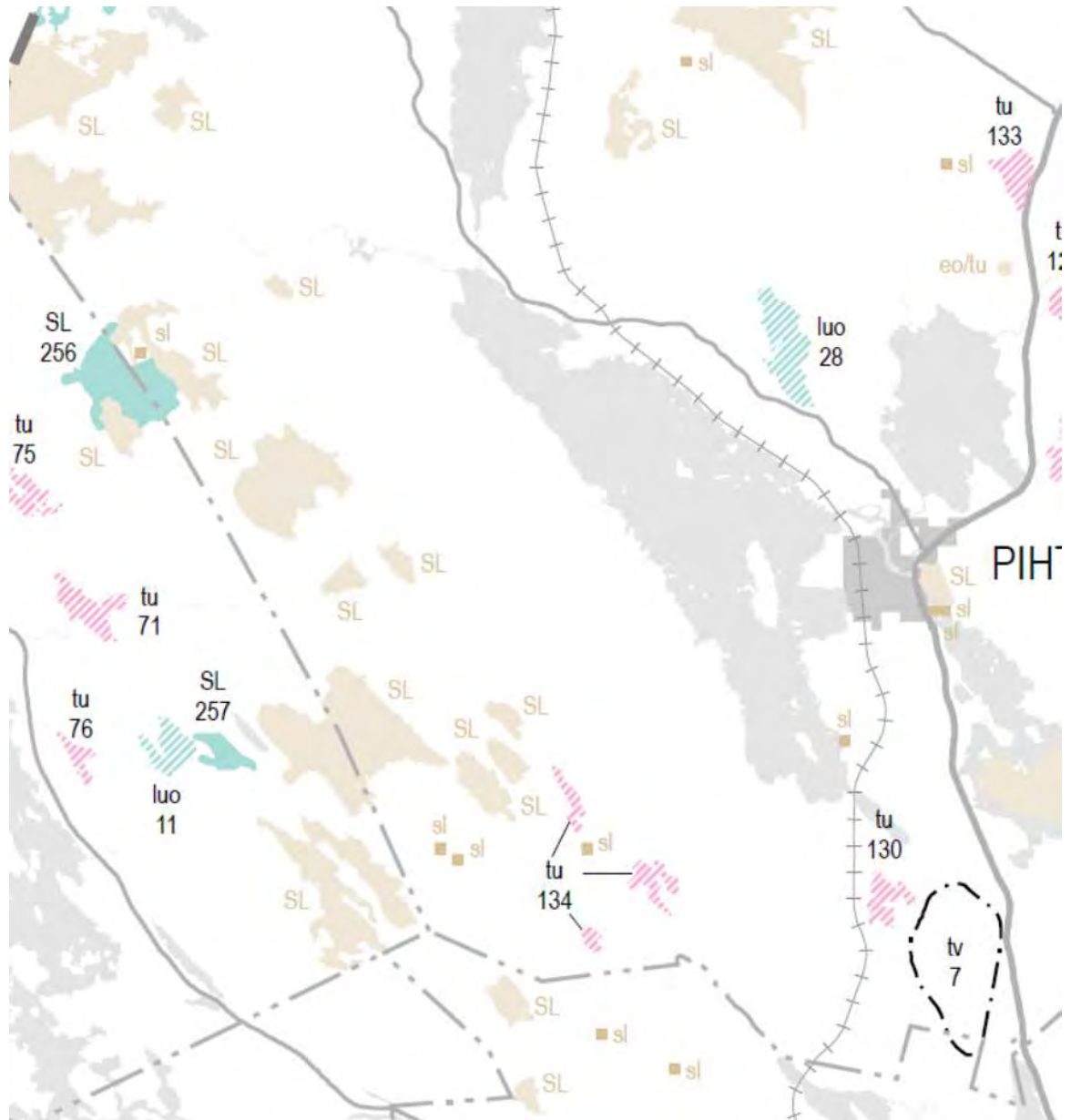
- 30: Liperinkankaat
- 35: Teerinevan kumpumoreenialue

Keski-Suomen 3. vaihemaakuntakaavan tavoitteena on turvata Keski-Suomen maakunnassa turvetuotannon tarpeet ja suojellisesti arvokkaat suoluonnon kohteet. Kaavassa osoitetaan myös potentiaalisia tuulivoimapuistojen alueita.

Kaavan keskeisenä taustaselvityksenä on Turva-projekti. Lähtöaineiston muodostavat geologian tutkimuskeskuksen turvevaratutkimukset. Projektissa on tutkittu myös uudella harvapistekartoitusmenetelmällä 112 suon turvevarat. Hieman yli 300 suolle on tehty kasvillisuus- ja linnustokartoitukset. On selvitetty soiden ojitustilannetta sekä mahdollisesti turvetuotantoon varattujen soiden vesistövaikutuksia.

Potentiaalista tuulivoima-alueista tehtiin Sisä-Suomen tuulivoimaselvitys. Mukana oli 14 aluetta, joista kuudelle tehtiin teknistaloudellinen selvitys ja visualisointi. Saadut tulokset olivat niin lupaavia, että selvityksiä päätettiin jatkaa viidellä uudella alueella.

Maakuntavaltuusto on hyväksynyt kaavan 14.11.2012.

Kuva 21: Ote Keski-Suomen 3. vaihemaakuntakaavasta.

Keski-Suomen 3. vaihemaakuntakaavassa esitetyt merkinnät kaava-alueella:

Merkintä: **SL**

Kuvaus: Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltu tai suojeltavaksi tarkoitettu alue. Alueella on voimaassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

- 256: Niskaneva

Keski-Suomen 4. vaihemaakuntakaava päivittää maakuntakaavan kaupallista palveluverkkoa ja siihen liittyvää alue- ja yhdyskuntarakennetta.

Maakuntavaltuusto on hyväksynyt kaavan 3.5.2013.

Keski-Suomen 4. vaihemaakuntakaavassa ei ole osoitettu kohteita kaava-alueelle.

3.11.2 Yleiskaava

Alueella ei ole voimassa olevia yleiskaavoja. Suunnittelualue rajautuu:

- pohjoisessa Muurasjärven (ranta)osayleiskaavaan, jonka ympäristökeskus on vahvistanut 29.3.2001 lukuun ottamatta kulttuurimaisemaan rajoittuvia tiloja (oikeusvaikutteinen)
- idässä Pihtiputaan keskustan osayleiskaavaan, jonka kunnanvaltuusto on hyväksynyt 26.8.1991 (oikeusvaikutukseton)
- kaakossa Koliman rantaosayleiskaavaan, jonka ympäristökeskus on vahvistanut 17.10.1996
- etelässä Viitasaaren kaupungin, Löytänä-Kolkku rantayleiskaavaan ja Löytänen kyläkeskuksen osayleiskaavaan, jonka kaupunginhallitus on hyväksynyt 30.5.2011 § 32 ja kaava on tullut voimaan 4.8.2011

3.11.3 Asemakaava

Suunnittelualue rajoittuu Pihtiputaan kuntakeskuksen asemakaavoitettuun alueeseen.

Alueella on kolme ranta-asemakaavaa:

- Höytiönlahden ranta-(asema)kaava, kvalt. hyv. 25.5.1998 § 16
- Kontanniemen ranta-(asema)kaava, lääninhall. vahvist. 5.12.1985
- Ruponlahden ranta-(asema)kaava, lääninhall. vahv. 9.10.1986 (koostuu kahdesta osasta, joista toinen Pyhäsalossa ja toinen Ruponlahdessa)

3.11.4 Rakennusjärjestys

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi – Kannonkosken kunnan, Kivijärven kunnan, Pihtiputaan kunnan ja Viitasaaren kaupungin rakennusjärjestys, on tullut voimaan 1.11.2013.

Uudella rakennusjärjestyksellä on korvattu Pihtiputaan kunnanvaltuuston 11.9.2006 hyväksymä rakennusjärjestys.

3.11.5 Rakennuskiellot ja toimenpiderajoitukset

Alueella ei ole voimassa rakennuskieltoa.

3.11.6 Muut suunnitelmat

Pihtiputaan kunnanhallitus on tehnyt 10.12.2013 päätöksen Ilosjoen tuulipuiston osayleiskaavan laatimisesta. Ilosjoen tuulipuiston alue rajautuu Alvajärven ranta- ja kyläosayleiskaavan suunnittelualueeseen.

Ilosjoen tuulipuiston osayleiskaavaa ei ole käynnistetty vuoden 2014 alkuun mennessä, koska on haluttu selvittää vaiheittain etenemisen mahdollisuus: 1. vaihe suunnittelu-

tarveratkaisulla (maksimissaan 5-6 voimalaa) ja jatkohanke kuntien yhteisellä tuuli-voimayleiskaavalla (maksimissaan 9+9 voimalaa).

Tuulipuisto Pihtipudas Oy on jättänyt suunnittelutarveratkaisuhakemuksen ja rakennuslupahakemuksen marraskuussa 2013. Niiden vireilletulosta on kuulutettu 27.11.2013 ja hakemukset aineistoinen olivat nähtävillä ajalla 27.11.2013 - 2.1.2014, jolloin osallisilla oli mahdollisuus kirjallisen muistutuksen tekoon. Tuuli-voimahanketta esiteltiin Ilosjoella yleisötilaisuudessa 4.12.2013.

Suunnittelutarveratkaisua ja rakennuslupaa on haettu kuuden tuuliturbiinin rakentamiseen Ilosjoelle 3. vaihemaakuntakaavassa osoitetulle alueelle. Turbiinien kokonaiskorkeus on 200 metriä ja yksittäisen turbiini teho 3,3 MW.

21.5.2014

4 SUUNNITTELUN TAVOITTEET

4.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Kaavan suunnittelun lähtökohtana huomioidaan valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet, joita ovat:

- 1) Toimiva aluerakenne.
- 2) Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu.
- 3) Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat.
- 4) Toimivat yhteysverkot ja energiahuolto.

Alvajärven ranta- ja kyläosayleiskaavaa koskevat seuraavat erityistavoitteet:

- Maakunnan suunnittelussa on selvitettävä maaseudun alue- ja yhdyskuntarakenteen sekä kyläverkoston kehittämiseen liittyvät toimenpiteet, joilla edistetään olemassa olevien rakenteiden hyödyntämistä, palvelujen saatavuutta, maaseudun elinkeinotoiminnan monipuolistamista sekä ympäristöarvojen säilymistä.
- Maakuntakaavoituksessa ja yleiskaavoituksessa tulee edistää yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja esittää eheyttämiseen tarvittavat toimenpiteet.
- Alueidenkäytön suunnittelussa on maaseudun asutusta sekä matkailu- ja muita vapaa-ajan toimintoja suunnattava tukemaan maaseudun taajamia ja kyläverkostoa sekä infrastruktuuria.
- Alueidenkäytön suunnittelussa on edistettävä olemassa olevan rakennuskannan hyödyntämistä sekä luotava edellytykset hyvälle taajama-kuvalle. Taajamia kehitettäessä on huolehdittava siitä, että viher-alueista muodostuu yhtenäisiä kokonaisuuksia.
- Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava terveellisen ja hyvälaatuisen veden riittävä saanti ja se, että taajamien alueelliset vesihuoltoratkaisut voidaan toteuttaa. Lisäksi alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon jätevesihaittojen ehkäisy.
- Alueidenkäytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät.
- Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät ja yhtenäiset luonnonalueet. Alueidenkäyttöä on ohjattava siten, ettei näitä aluekokonaisuuksia tarpeettomasti pirstota.
- Alueidenkäytön suunnittelussa rantaan tukeutuva loma-asutus on suunniteltava siten, että turvataan luontoarvoiltaan arvokkaiden ranta-alueiden säilyminen sekä loma-asumisen viihtyisyys.
- Alueidenkäytössä on otettava huomioon pohja- ja pintavesien suojeleminen ja käyttötarpeet.

4.2 Pihlputaan kunnan asettamat tavoitteet

Oikeusvaikutteisena laadittavalla rantayleiskaavalla osoitetaan ranta-alueen pysyvän ja loma-asutuksen määrä sekä rakennuspaikkojen sijainti ja rakennusoikeus. Rakennusoikeuden määrä tutkitaan emättilaselvityksellä. Lisäksi ranta-alueille osoitetaan yleiseen käyttöön tarkoitettuja venevalkama- ja uimaranta-alueita sekä vapaata rantaviivaa. Rantayleiskaavalla tarkastellaan myös voimassa olevien ranta-asemakaavojen ajantasaisuutta, ja ranta-asemakaavat tullaan kumoamaan osayleiskaavan saatua lainvoiman.

Oikeusvaikutteisena laadittavalla kyläosayleiskaavalla tarkastellaan kyläalueen sopivia täydennysrakentamiskaavojen, venevalkama- ja uimaranta-alueita sekä paikkoja muille tarvittaville toiminnoille. Kaavoitettavalle alueelle laaditaan erilliset rakennustapaohjeet, joita voidaan hyödyntää myös muilla kylä- ja haja-asutusalueilla.

Yleiskaavoituksen tavoitteena on turvata luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen huomioiminen, maanomistajien tasapuolinen kohtelu, ranta- ja kyläalueen monipuolinen käyttö sekä rakennusvalvonnan työn helpottaminen.

4.3 Viranomaisten asettamat tavoitteet

Kaavoituksen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 17.6.2009 ja mitoitustavoitteita käsittelevä työneuvottelu 10.5.2012.

Keski-Suomen ELY-keskus

- alue on luonnonsuojelullisesti merkittävää, mikä korostaa huolellisen taustatyön ja suunnittelun merkitystä
- kaava-alueella tulee selvittää, esiintyykö liito-oravaa lajille potentiaalisissa elinympäristöissä
- vaikutusarviointien yhteydessä tulee suorittaa ns. Natura-arvioinnin tarveharkinta
- mahdollisen kyläputсарin paikka tulee huomioida kaavassa.

4.4 Asukkaat ja sidosryhmät

Suunnittelun alueen asukkaille, loma-asukkaille, maanomistajille ja muille osallisille tehtiin alkuvuodesta 2012 kysely koskien toiveita rakennuspaikkojen ja alueen muun kehittämisen suhteen. Palautetta saatiin noin 50 osalliselta.

4.5 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet

4.5.1 Luonnos

Jokaiselle vielä rakentamattomalle mutta rantarakennuspaikan vaatimukset täyttävälle emättilalle osoitetaan mitoitustarkastelussa kohtuullisuudella yksi rakennusoikeus.

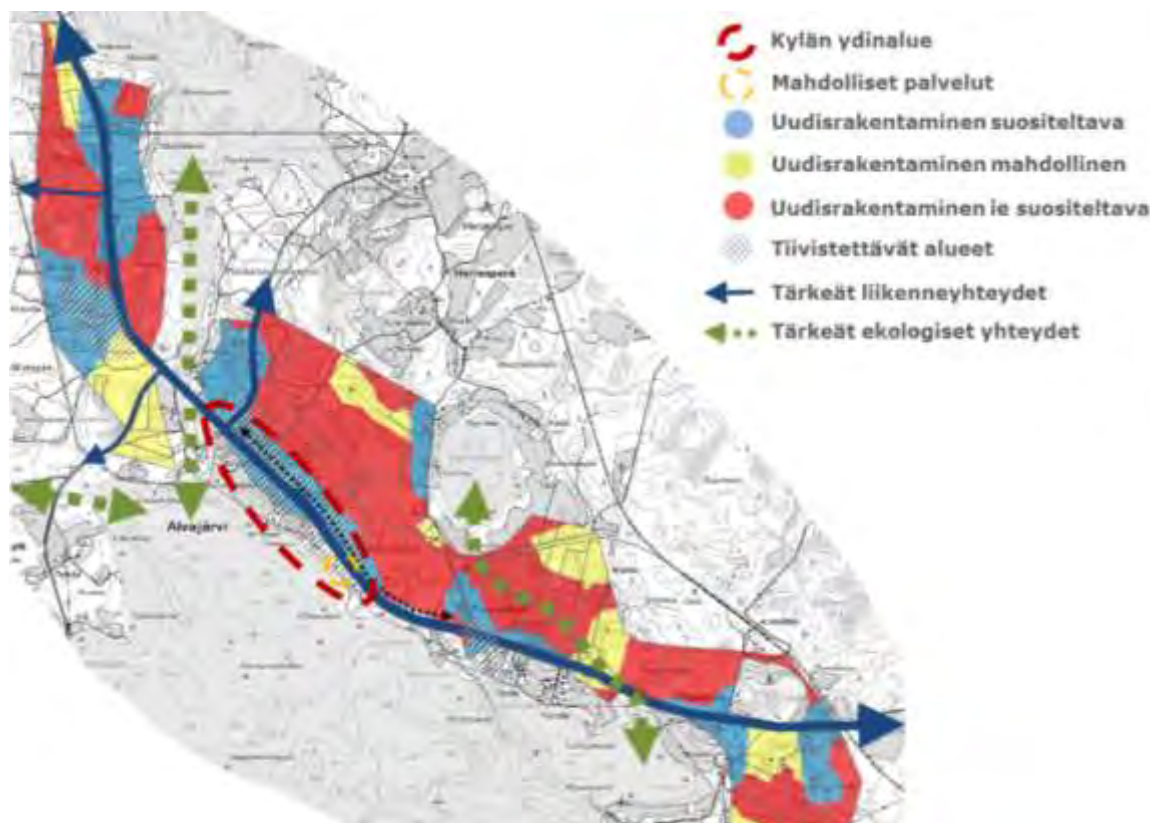
4.5.2 Ehdotus

Ilojoen tuulivoimapuiston sekä valtatie 4:n aiheuttama melu huomioidaan kaavassa osoittamalla tarvittavat melualueet ja antamalla kaavassa määräykset melun huomioimisesta.

5 RAKENNEMALLITYÖ

Rakennemallityö pohjautuu olemassa olevan selvitysaineiston käyttöön, tehtyihin selvityksiin sekä vuorovaikutteiseen suunnitteluprosessiin. Rakennemallia työstettäessä on huomioitu Pihtiputaan kunnan asumiseen liittyvät tavoitteet, laaditut selvitykset taustaineistoinen, sekä järjestetty asukasilta.

Kuva 22: Alvajärven kylän rakennemallityö ja erilaiset rakentamisvyöhykkeet.

Kyläkuva

Lehtoperäntien ja Reisjärventien risteys on liikenteellinen solmukohta ja kylän keskipisteenä. Kotirannan maatilarakennus toimii maamerkkinä eteläisestä tullessa. Risteyksen ympäristö muodostaa kokonaisuudessaan kylän ydinalueen. Reisjärventien nopeusrajoitus on kylän alueella 60 km/h. Kevyenliikenteenväylä kulkee Puuruskylän ja Alvajärven ydinalueen välillä.

Perinteinen vakituisen asumisen keskittymä maamiesseurantaloilta Lehtoperäntien ja Reisjärventien risteykseen on rakennemallityössä määritetty kylän ydinalueeksi ja tiivistettäväksi asuinalueeksi, jolle rakentamista pyritään pääasiassa ohjaamaan. Rakennemallissa kyläosayleiskaava-alue on jaettu kolmeen erilaiseen uudisrakentamisen vyöhykkeeseen. Yhdyskuntarakenteellisesti parhaat uudet rakentamispaikat ovat seututien 760 (Reisjärventien, Sievi-Reisjärvi-Pihtipudas) äärellä Eteläkylässä, Puuruskylässä, Alvajärven ydinalueella (Reisjärventien ja Lehtoperäntien risteys) sekä Nikulan alueella (seututien 760 ja Jääkoluntien risteys ympärillä). Teiden varsialueet ja niihin liittyvät olemassa olevan vakituisen asumisen alueet on määritetty rakentamisen täydennysalueiksi. Näille alueille pyritään ohjaamaan täydennysrakentamista, mutta aluei-

den luonne pysyy pääosin haja-asutusmaisena. Palvelujen mahdollinen keskittäminen yhteen paikkaan voi tulevaisuudessa vahvistaa kyläkeskusta.

Asumisen ulkopuoliset alueet on pääasiassa maa- ja metsätalousalueita. Alvajärven alueen tärkeät ekologiset yhteydet seuraavat pääasiassa vesistöjä. Maiseman ja luonnon kannalta arvokkaat alueet kohdistuvat vesistöjen rannoille ja avoimille peltoaukeille.

Kehittämismahdollisuudet

Alueen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvot ovat olennainen osa alueen identiteettiä. Niiden säilyminen ja hyödyntäminen on tärkeää Alvajärven kylän imagon, perinteiden ja vetovoimaisuuden kannalta. Samoin virkistys- ja ulkoilualueiden ja -reittien kehittäminen ja säilyttäminen on merkittävä vetovoimatekijä niin nykyisille asukkaille, kuin tuleville.

Teiden, kylän keskusalueen sekä asuinalueiden ympäristön laatu ja viihtyisyys ovat olennainen osa alueen houkuttelevuutta. Teiden varsien ilmettä voidaan kohentaa ympäristön hoidon keinoin sekä ohjeistamalla tien varrelle tapahtuva uudisrakentaminen rakennustapaohjein ja sovituin periaatteiden. Keskeisten rakennusten ja paikkojen ympäristön viimeistelty ilme jäsentää teiltä avautuvaa maisema. Asuinalueilla on niin ikään nähtävissä erilaisia rakennustyyliä. Erityisesti uusille asuinalueille voidaan määrittää rakennustapaohjeet, jolloin aluekokonaisuuksista muodostuu ilmeeltään yhtenäisiä ja jäsentyneitä.

Ohjeistuksen lisäksi erityistä huomiota olisi hyvä kiinnittää alueiden päämäärätietoiseen toteuttamiseen. Tällä tavalla saadaan vahvistettua kylämäistä rakennetta ja luotua alueelle jäsentynyt ympäristö. Kyläkuvan parantamiskeinoja tulisi pohtia alueen imagon kohentamiseksi.

Mitoitus ja väestö

Tilastokeskuksen negatiivisista väestönkehitysennusteista huolimatta Pihtiputaan kunnassa rakennettiin vuonna 2010 uusia hieman alle 20 omakotitaloja, n. 5 uutta rivitaloasuntoa, hieman alle 20 kpl kesämökkejä ja n. 5 maatilarakennusta. Alvajärven alueelle on haettu viimeisen 10 vuoden aikana 5 rakennuslupaa omakotitalon rakentamiseksi. Pihtiputaan kunta on asettanut itselleen tavoitteen, jonka mukaan Alvajärvelle tulee mahdollistaa 30–40 pientalotontin tonttivaranto. Tämä tavoite vahvistaa kylän kehittämispotentiaalia ja esimerkiksi voi mahdollistaa uusien palveluiden perustaminen.

Tonttimaan tarve näillä rakennuspaikkatarpeilla on määritetty siten, että keskimääräinen **tonttikoko on noin 5000 k-m²**. Näin ollen uuden rakennusalan **pinta-ala tarve on noin 15–20 hehtaaria**.

Rakennemallissa väestön lisääntyminen on arvioitu siten, että uuden **talouden koko 3 henkilöä**. Pihtiputaalla talouden koon keskiarvo on 2,2 henkilöä. Syy keskiarvoa nykytilannetta suurempaan talouskoko on se, että alueelle muodostuva uusi rakenne on omakotirakentamista ja potentiaalisina muuttajina pidetään lapsiperheitä. Näin ollen Alvajärven väestömäärä kasvaisi uusien asukkaiden myötä suoraviivaisesti laskien **90–120 henkilöä** kaavan elinkaaren aikana. Laskelmat ovat kuitenkin suoraviivaisia ja teoreettisia.

21.5.2014

Tilastollisesti mitoitusravot eivät ole perusteltavissa. Kaava on kuitenkin syytä laatia tilastollisia mitoitusravoja korkeammilla tavoitteilla, koska:

Kaavan uudet rakennusoikeudet tullaan osoittamaan maanomistajakohtaisesti. Näin ollen aktiivisen tonttipolitiikan harjoittaminen ei ole mahdollista vaan toteuttaminen ja myyminen tapahtuvat maanomistajan toimesta. **Kaava ei tule toteutumaan kokonaismääräisesti.**

Alvajärven kylä on kaavatyön myötä aktiivisemmän kehittämisen kohde. **Tilastollinen kasvuennuste ei huomioi aktiivista kehittämistä.**

6 YLEISKAAVAPROSESSI

6.1 Alueen määrittely

Yleiskaava-alue koskee Alvajärven ranta-alueita, Alvajärven kyläaluetta sekä Pihtiputaan länsiosassa kaikkia kunnan alueella kokonaan tai osittain sijaitsevia yli kahden hehtaarin suuruisia järviä ja lampia ranta-alueineen. Pohjoisniemen ranta-alueita ei sisällytetä rantayleiskaavaan, vaan se tullaan kaavoittamaan osana Pihtiputaan taajaman yleiskaavan päivitystä ja asemakaavan muutosta ja laajennusta.

Tarkasteltava alue (suunnittelualue) rajautuu lännessä Kinnulan kunnan rajaan, etelässä Viitasaaren kaupungin rajaan, idässä Pihtiputaan keskustan asemakaava-alueeseen ja nelostiehen sisältäen myös Ilosjärven. Pohjoisessa suunnittelualue rajautuu Muurasjärven rantayleiskaavaan ja osittain seututien 760 (Sievi-Reisjärvi-Pihtipudas).

Varsinainen oikeusvaikutteinen osayleiskaava-alue käsittää tarkasteltavalle alueelle jäävien yli kahden hehtaarin suuruisen järvien ja lampien ranta-alueet, Alvajärven kyläalueen sekä Piikkämäen alueen.

6.2 Yleiskaavaluonnos

Kuva 23: Ote Alvajärven ranta- ja kyläosaleiskaavaluonnoksesta

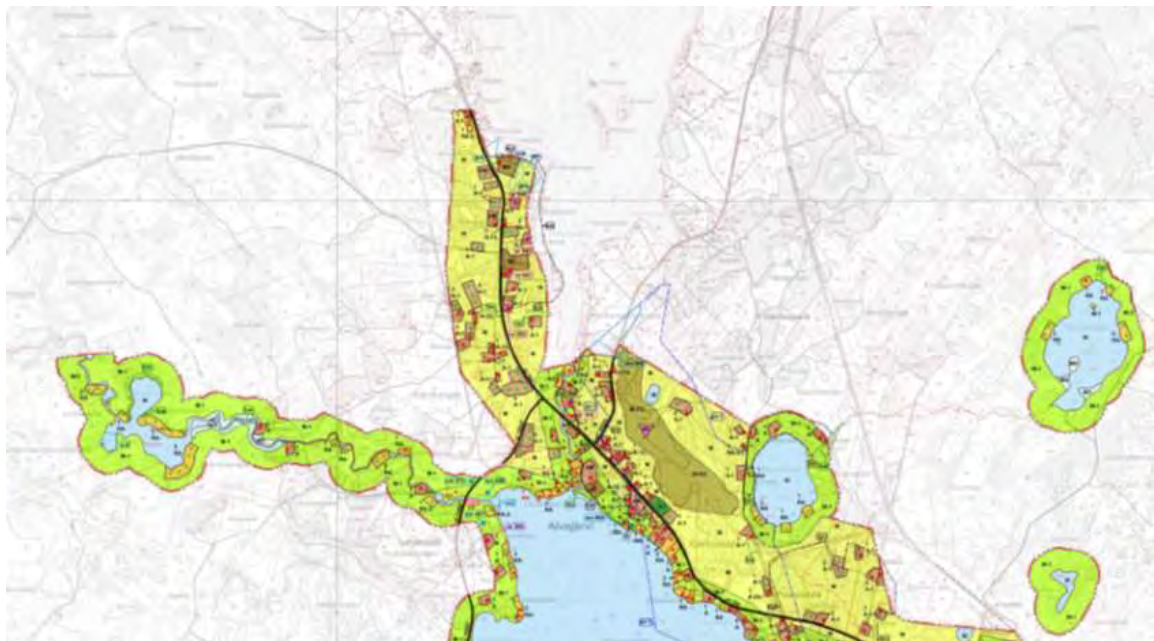
Alvajärven ranta- ja kyläosaleiskaavan luonnos oli nähtävillä 28.3.- 26.4.2013 välisen ajan. Nähtävilläolon aikana järjestettiin yleisötilaisuus Alvajärvellä ja kaksi vastaanotto-päivää Pihtiputaan kunnantalolla. Kaavaluonnoksesta saatiin palautteena 64 mielipidettä ja 6 lausuntoa.

6.3 Yleiskaavaehdotus

Luonnosvaiheesta saadut palautteet käsiteltiin kesän ja syksyn 2013 aikana. Palautteen käsittelyprosessin aikana järjestettiin ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu 15.8.2013. Lisäksi kesän 2013 aikana tehtiin kaavan luonto- ja maisemaselvitystä täydentävä linnusto- ja liito-oravaselvitys FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n toimesta sekä Keski-

Suomen museon ja Pihtiputaan kunnan yhdessä suorittama maastokäynti kolmeen rakennetun kulttuuriympäristön kohteeseen liittyen.

Luonnosvaiheessa saadut palautteet ja niihin annetut vastineet hyväksyttiin 11.9.2013. Näiden palautteiden, työn aikana havaittujen korjaus- sekä täydennystarpeiden sekä neuvottelujen ja täydennysselvitysten pohjalta saatujen ratkaisujen pohjalta laadittiin kaavaehdotus. Pihtiputaan kunta päätti asettaa kaavaehdotuksen nähtäville 1.10.-31.10.2013 väliseksi ajaksi.

Kuva 24: Ote Alvajärven ranta- ja kyläosaleiskaavaehdotuksesta

Kaavaehdotusta laadittaessa keskeisimmät muutokset luonnokseen verrattuna olivat:

- Jokaisella vielä rakentamattomalle mutta rantarakennuspaikan vaatimukset täyttävälle emätilalle on osoitettu mitoitustarkastelussa kohtuullisuudella yksi rakennusoikeus. Rakennusoikeudet on osoitettu kaavaehdotuksessa rakennuspaikkoina.
- Karankajoen osalta koko rantaviiva mitoitetaan muuntokertoimella 0,5 jokialueilla yleisesti käytetyn periaatteen mukaisesti.
- Kaava-alueen rajausta on tarkastettu Syväjärven kohdalla valtatie 4:n ulkopuolelle.
- Valtion omistamille maa-alueille osoitetut mitoitustarkastelun mukaiset, korvattavaksi tarkoitetut uudet rakennusoikeudet on poistettu.
- Niskanevan luonnonsuojelualue on osoitettu kaavaan luonnonsuojelualueena (SL)
- Kaavasta on poistettu 2 kpl rakennustaiteellisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokasta kohdetta (sr) ja lisätty 3 kpl kaavaluonnoksessa osoittamattomia, maakuntakaavan mukaisia rakennustaiteellisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita (sr)

- Kaavaan on osoitettu yksi uusi muinaismuistokohde (sm). Kolme muinaismuistokohdetta on muutettu muinaismuistoalueiksi (sm).
- Suojelualueen merkinnällä (s-2) osoitettu kohde "Rekolan mänty" osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeänä alueena (luo).
- Tarkastelulla suojelualueen merkinnällä (s-2) on osoitettu 7 kpl lummelampikorenon esiintymisalueita.
- Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeinä alueina (luo) on osoitettu 15 kpl linnustollisesti arvokkaita alueita.
- s-2 -alueisiin rajoittuvat uudet rakennuspaikat on osoitettu loma-asuntoalueina, joilla on erityistä ympäristöarvoa (RA-1).
- Kaavaan on osoitettu 6 kpl kaavaluonnoksessa osoittamattomia, olemassa olevia venevalkamia (LV).
- Alvajärven vedenottamo on osoitettu yhdyskuntateknisen huollon alueena (ET).
- Kaavaan on osoitettu 2 kpl uusia loma- ja matkailualueita (RM).
- Kaavamääräysten täsmennyksiä:
  - Suojelualueen s-2 määräystä on muutettu vastaamaan lummelampikorenon suojelua.
  - Arvokkaan kulttuurimaiseman merkintään km on lisätty määräys avoimien peltomaisemien säilyttämisestä.
  - Rakennuspaikkakohtaisista määräyksistä on poistettu rantaviivan vähimmäismäärää ja saunojen kokoa ohjeistavat määräykset. Nämä määräykset on lisätty osaksi rakentamista koskevia yleismääräyksiä.
  - Erillisen saunarakennuksen määräykseen lisättiin määräys suurimmasta sallitusta kerrosalasta.
  - Loma- ja matkailualueen (RM) määräykseen on lisätty vaatimus erillisestä suunnitelmasta alueen käyttöön ja rakentamiseen liittyen.
- Yleiset määräykset:
  - Lisätty maininta rakennuspaikkakohtaisen asuntojen enimmäismäärän määrittämisestä rakennuspaikkakohtaisissa määräyksissä.
  - Lisätty määräys rakennuspaikalle rakennettavan saunan ja savusaunan suurimmasta sallitusta kerrosalasta.
  - Lisätty määräys rantarakennuspaikan rantaviivan vähimmäispituudesta
  - Rantarakentamisen vähimmäisetäisyydet on tarkastettu vastaamaan uuden rakennusjärjestyksen sanamuotoa
  - Maalämpökaivoihin liittymää määräästä on tarkennettu vastaamaan uudessa rakennusjärjestyksessä esitettyjä vaatimuksia.

Keskeisimpien muutoksien lisäksi kaavaehdotuksen karttaan luonnokseen verrattuna on tehty lukuisia pieniä tarkistuksia mm. rakennuskorttelien rajausten osalta, rakennusten käyttötarkoituksen osalta sekä tarkentuneen mitoitustarkastelun perusteella rakennusoikeuksien osalta.

Alvajärven ranta- ja kyläosaleiskaavan ehdotus oli nähtävillä 1.10.- 31.10.2013 välisen ajan. Nähtävilläolon aikana järjestettiin yleisötilaisuus Alvajärvellä ja yksi vastaanottopäivä Pihtiputaan kunnantalolla.

Kaavaehdotuksesta saatiin palautteena 26 muistutusta ja 7 lausuntoa.

6.4 Yleiskaava

Kaavaehdotuksesta annetut palautteet käsiteltiin talven 2013-2014 aikana. Palautteen käsittelyprosessin aikana järjestettiin työneuvottelu ELY-keskuksen kanssa 28.1.2013.

Kuva 25: Ote Alvajärven ranta- ja kyläosaleiskaavasta

Hyväksymiskäsittelyä ennen kaavaan tehtiin seuraavia teknisiä tarkistuksia ja vähäisiä korjauksia:

- Huvilatien loma-asuntoalue (3 RA) on muutettu loma-asuntoalueeksi, jonka määräyksellä huomioidaan alueen kulttuurihistorialliset arvot (3 RA-3). Samalla alueen rakennustaiteellisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kohteen (sr 248) merkintä on poistettu.
- Pyhäsalossa 2 kpl maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on ympäristöarvoja (MY) on muutettu maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi, joilla on ympäristöarvoja ja ulkoilun ohjaamistarvetta (MU).
- Osakaskuntien yhteisille alueille osoitetut venevalkamat (LV) on muutettu virkistysalueiksi (V-1). Virkistysalueina (V-1) on osoitettu myös Varissaari sekä Pirtti-saari.
- Uimaranta-alueille (VV) on kaavamääräyksellä lisätty mahdollisuus vähäiselle veneensäilytykselle ja samalla alueen kaavamerkintään on muutettu (VV -> VV-1)
- Kaavan mitoitusperusteisiin on tarkennettu alle 30 m leveiden (suhteessa ranta-viivaan) tilojen tai tilojen osien huomioiminen mitoitusmerkinnällä.
- Kaava-alueen rajausta on tarkastettu Alvajärven Kurkilahden kohdalla ranta-vyöhykkeen mukaiseksi.

- Kaavassa on osoitettu Ilosjoen tuulivoimapuiston ja valtatie 4:n melun perusteella melualueet
- Kaavassa on osoitettu Syväjärvelle valtatie 4:n suojavirheralueet (EV)
- Kaavamääräysten täsmennyksiä:
  - Kaavamerkintöihin ja -määräyksiin on lisätty virkistysalue (V-1)
  - Kaavamerkintöihin ja -määräyksiin on lisätty maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on ympäristöarvoja ja ulkoilun ohjaamistarvetta (MU)
  - Kaavamerkintöihin ja -määräyksiin on lisätty ei-omarantaiseen rakennuspaikkaan liittyvä saunarakennus.
  - Uimaranta-alueiden merkintää on muutettu (VV -> VV-1)
  - Kaavamerkintöihin ja -määräyksiin on lisätty melualueelle sijoittuvat matkailualue (RM/m)
  - Maa- ja metsätalousvaltaisen alueen, jolla on ympäristöarvoja (MY) määräystä on tarkennettu maisematyöluvan tarpeen osalta.
  - Kaavamerkintöihin ja -määräyksiin on lisätty kyläkaava-alueen ja ranta-alueen ulkopuolinen maa- ja metsätalousalue (M-2).
  - Rakennustaiteellisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet on jaettu maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaisiin omilla merkinnöillään. Määräys on kummallekin arvoluokalle yhteinen.
  - Kaavamerkintöihin ja -määräyksiin on lisätty melualue
  - Kaavamerkintöihin ja -määräyksiin on lisätty suojavirheralue (EV)
- Yleiset määräykset:
  - Lisätty määräys maa-ainesten kotitarveotosta
  - Tarkennettu metsänhoitoa koskevaa määräystä
  - Tarkennettu ojitusta koskevaa määräystä
  - Tarkennettu rakentamista koskevia yleismääräyksiä ottamalla huomioon kaavaan lisätyt RA-3-, V-1- ja MU -alueet
  - Tarkennettu rakentamista koskevia yleismääräyksiä siten, että yleiskaavan perusteella ei voida myöntää rakennuslupaa RM -alueille

Keskeisimpien muutoksien lisäksi kaavakarttaan on kaavaehdotukseen verrattuna tehty lukuisia pieniä tarkistuksia mm. rakennuskorttelien rajausten osalta, rakennusten käyttötarkoituksen osalta sekä tarkentuneen mitoitustarkastelun perusteella rakennusoikeuksien osalta.

Tehdyt muutokset katsottiin olevan luonteeltaan teknisluonteisia korjauksia ja täsmennyksiä. Muutokset jotka koskivat vain yksityistä etua ja niitä osallisia, joita muutokset koskevat, kuultiin erikseen Pihtiputaan kunnan toimesta. Näin ollen Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 32 §:n mukaista uudelleen nähtäville asettamista ei tarvittu.

Erillisen kuulemisen perusteella palautteina saadut 8 muistutusta käsiteltiin maaliskuun 2014 lopussa. Palautteiden perusteella kaava-aineistoon tehtiin tarvittavat lisäykset ja korjaukset.

Hyväksymiskäsittelyyn toimitettava aineisto on jätetty Pihtiputaan kunnalle 31.3.2014.

21.5.2014

7 OSAYLEISKAAVA JA SEN PERUSTELUT

7.1 Yleistä

Pääpaino kaavassa on ollut ranta-alueella loma-asumisen ja kyläalueella vakituisen asumisen rakennusmahdollisuuksien osoittamisessa maanomistajille.

Lisäksi yleiskaava-alueella on haluttu kiinnittää huomiota alueen virkistys- ja loma-asumisen kannalta merkittävien maisema- ja luontoarvojen säilymiseen. Rakennus-alueet on pyritty osoittamaan luontoarvojen kannalta ja maisemallisesti hyvin soveltuville paikoille.

Ensisijaisia rakentamisen alueita ovat ne, joilla maaperä soveltuu hyvin rakentamiseen ja on yhdyskuntarakenteensa puolesta edullinen. Rakentamista on pyritty ohjaamaan pois sellaisilta alueilta, jotka ovat erityisen herkkiä kulutukselle ja joilla on huomattavaa maisemallista arvoa tai niillä on erityistä merkitystä ulkoilu- ja virkistyskäytön kannalta. Toiminnallisesti edullisinta on keskittää rakentaminen jo rakennettujen alueiden ja tien-
tön läheisyyteen.

Ranta-alueilla on maanomistajien rakennusoikeus tutkittu kiinteistökohtaisesti. Ranta-alueella rakentaminen rakennuspaikkojen ulkopuolella ei ole mahdollista vapaaranta-
osuuden säilyttämiseksi. Emätilaperusteisen mitoituksen mukainen rakennusoikeus
näiltä alueilta on siirretty maanomistajien muille rakentamiseen osoitetuille alueille.

Kyläalueella on maanomistajien rakennusoikeus tutkittu kiinteistökohtaisesti. Kyläalu-
eella rakentaminen on rakennuspaikkojen ulkopuolella mahdollista kuntien yhteisen
ympäristölautakunnan myöntämällä poikkeamispäätöksellä. Emätilaperusteisen mitoi-
tuksen mukainen rakennusoikeus näiltä alueilta on siirretty maanomistajien muille raken-
tamiseen osoitetuille alueille.

Mikäli tämän yleiskaavan mukaisilla rakennuspaikoilla tai rantasaunojen rakennuspai-
koilla on aiemmassa rakennusluvassa, poikkeusluvassa tai vahvistetussa ranta-
asemakaavassa asetettu rakennusjärjestyksestä poikkeavia ehtoja rakennusten mää-
rän, koon, sijoittelun tai ulkoasun suhteen, on nämä ehdot huomioitava uusia raken-
nuslupia myönnettäessä.

Lisäksi alle 2000 m²:n mutta kooltaan vähintään 1000 m²:n suuruisilla rakennuspai-
koilla ja alle 10000 m² saariin rakennetuilla rakennuspaikoilla sallitaan uudestaan ra-
kentaminen, peruskorjaus ja vähäinen lisärakentaminen käytetyn rakennusoikeuden
puitteissa.

Alle 2000 m²:n kokoisilla rakennuspaikoilla on rajoituksia rakentamisen suhteen koska,
Maankäyttö- ja rakennuslain 116.2§:ssä määrätään rakennuspaikan minimikooksi 2000
m².

7.2 Mitoitus

7.2.1 Ranta-alueen mitoitus

Kaavassa on lähtökohtien mukaisesti tutkittu loma-asuntorakentamisen, vakituisen asumisen ja matkailurakentamisen mahdollisuudet ranta-alueella. Emätilaselvitykseen perustuvalla mitoituksella on ratkaistu MRL 72 §:ssä säädetty suunnittelutarve ranta-alueella. Osoitetut rakentamisalueet ja paikat on merkitty kaavaan siten, että MRL 10 luvussa säädettyt ranta-alueita koskevat erityiset säännökset toteutuvat tarvittavassa laajuudessa. Lähtökohtaisesti rakentaminen on pyritty ohjaamaan olemassa olevan rakennuskannan ja tiestön tuntumaan niin, että yhdyskuntarakenne ei hajautuisi merkittävästi. Varsin keskeinen rooli on myös vesistön, maaston ja luonnon ominaispiirteiden huomioimisessa sekä vapaassa yhtenäisessä rantaviivassa.

Yleiskaavan keskeisenä tavoitteena ranta-alueiden osalta on maanomistajien mahdollisimman tasapuolinen kohtelu rakennusoikeuksia määritettäessä. Tasapuolinen kohtelu on toteutettu käyttämällä yhdenmukaisia mitoitusmenetelmiä kaava-alueen ranta-alueella. Ranta-alueet on tutkittu niiltä osin, missä on katsottu olevan tarpeen ratkaista ranta-alueiden suunnittelutarve.

Mitoitustarkastelun poikkileikkausajankohtina käytetään 1.1.1969 - kesä 2012. Aikaisemman poikkileikkausajankohdan 1.1.1969 päivämäärä määräytyy rakennuslain rantarakentamisesta koskevien määräysten voimaantulon pohjalta eli ennen 1.1.1969 rekisteröity kiinteistö tulkitaan ns. emätilaksi. Näistä myöhäisempään poikkileikkausajankohtaan mennessä erotetut, rakennetut kiinteistöt lasketaan mitoituksessa emätilan käytetyiksi rakennusoikeuksiksi.

Rantaviivan muuntotapana käytetään Keski-Suomen liiton mallia, jossa vastarannan rakentamista rajoittava vaikutus rajoittuu 100 metriin.

Muunnettu rantaviiva lasketaan Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta. Alle 50 m leveiden kapeikkojen (salmet, lahdet, niemet, kannakset) rantaviivaa ei lasketa ja 50-100 m leveiden kapeikkojen rantaviivasta otetaan huomioon 50 %. Yli 100 m leveiden kapeikkojen rantaviivasta otetaan huomioon 100 %. Jokialueiden osalta lasketaan rantaviivasta 50 %.

Vapaata rantaa tulee olla rantayleiskaava-alueella vähintään 50 % muunnetusta rantaviivasta. Jokaista rantakilometriä kohden tulee olla yksi vähintään 250 m levyinen yhtenäinen vapaa alue tai kahta kilometriä kohden yksi vähintään 500 metrin vapaa alue.

Rantayleiskaavoituksen mitoituslaskelmissa on käytetty ns. vyöhykejakoja, joka on esitetty liitteessä 5e. Vyöhykejaossa ranta-alueet on jaoteltu ympäristön, luonnon, maiseman, yhdyskuntarakenteen sekä muiden todettujen arvojen perusteella rakentamista eri tavalla kestäviin alueisiin. Vyöhykejakona käytetään 3, 4, 5, 6 ja 7 rakennuspaikkaa / muunnettu rantaviivakilometri (rp/ m-rkm) sekä 2-20 ha kokoisten vesistöjen osalta 1 rakennuspaikka / 3 vesihehtaaria. Samanarvoisilla alueilla ja rannoilla käytetään samaa mitoitusnormia.

Kaavaratkaisun perusteena ovat olleet seuraavat tekijät:

- Mikäli ranta-alueelle on tehty suojeluun perustuva korvauspäätös, ei ranta-alueita tältä osin huomioida osana mitoitustarkastelua.
- Jokialueiden osalta käytetään mitoitusvyöhykelukua 4 rp/ m-rkm (käsittäen molemmat rannat)

- Alle 1 ha kokoiset saaret on jätetty mitoituksen ulkopuolelle. Kuitenkin alle 1 ha kokosiin saariin jo rakennetut loma-asunnot, joilla on rakennuslupa, huomioidaan rakennuspaikkoina. Yli 1 ha kokoisten saarten osalta käytetään seuraavia mitoitusvyöhykelukuja:

Pinta-ala Ha	Mitoitus
1-10	3 rp/ m-rkm
10-20	4 rp / m-rkm
yli 20	5 rp / m-rkm

Alle 20 ha:n saarilta, joille ei ole tieyhteyttä pyritään siirtämään mannerrannoille.

- Alle 2 ha kokoiset lammet on jätetty mitoituksen ulkopuolelle. Yli 2 ha kokoisten lampien ja järvien kokoisten osalta käytetään seuraavia mitoitusvyöhykelukuja:

Pinta-ala Ha	Mitoitus
2-20	1 rp/ 3 vesihehtaaria
20-50	4 rp / m-rkm
50-500	5 rp / m-rkm
yli 500	6 rp / m-rkm

- Taajaman läheisillä alueilla tai kylän ranta-alueilla on käytetty mitoitusvyöhykelukua **7 rp/ m-rkm**
- Alueilla, joilla on haluttu säilyttää maisema-arvot, kulttuurimaisema-arvot ja luonnontila pääpiirteittäin mahdollisimman hyvin tai jotka ovat maaperän tai yhdyskuntarakenteen vuoksi rakentamisen kannalta epäsuotuisia on käytetty mitoitusvyöhykelukua **4 rp/ m-rkm**. Näitä alueita ovat mm. luonto- ja maisemaselvityksen rantaluokituksen mukaiset alueet "rakentamista ei suositella" ja "kestää lievää rakentamista".
- Natura-alueilla on käytetty mitoitusvyöhykelukua **3 rp/ m-rkm**.
- Kaavassa rakentamiselle esitetyt määräykset eivät mahdollista asuinrakennusten tai loma-asuntojen rakentamista sellaisten tiloille tai tilojen osille, joiden leveys on alle 30 m suhteessa rantaviivaan. Tällaisten tilojen tai tilan osien osalta rantaviiva katsotaan taustakiinteistöjen hyväksi.

Taustakiinteistöille mahdollisesti syntyviä uusia rakennuspaikkoja ei voida ulottaa rantaan asti ilman kiinteistörajojen muutosta, jos taustatila ja rantapalsta eivät ole saman omistajan omistuksessa.

Emätilaselvityksen, rantaviivan muunnon ja vyöhykejaon lopputuloksena saadaan tehtyä mitoituslaskelmat. Mitoituslaskelmat tuottavat ns. laskennallisen rakennusoikeuden, eli määrittävät kaavassa osoitettavien uusien rakentamismahdollisuuksien kokonaismäärän, joka sijoitetaan kaavaan, ellei muita esteitä ole.

Uusien laskennallisten rakennuspaikkojen kokonaismäärän sijoittamiseen vaikuttaa emätilalle muodostuva kokonaisrakennusoikeus. Mikäli emätilan kokonaisrakennusoikeus on ylitetty, ei kiinteistöille pääsääntöisesti ole osoitettu uusia rakennusoikeuksia vaikka sitä laskennallisesti jollekin lohkokiinteistölle muodostuisi. Omarantaisen loma-

asunnon rakennusoikeuden osoittaminen emätilakohtaisen laskelman avulla on käytäntö, millä pyritään ratkaisemaan tasavertaisuusperiaatteiden toteutuminen.

Ranta-alueilla rakentamista ohjaaville yleiskaavoille on säädetty maankäyttö ja rakennuslain 73 §:ssä erityisiä sisältövaatimuksia. Kaavassa esitetyt ratkaisut on laadittu vastamaan tätä säädöstä. Ranta-alueella rantavyöhykettä koskevien säännösten soveltamisen edellytyksenä on, että 1) alueelle on odotettavissa maankäytön järjestämistä edellyttävän loma-asutuksen muodostumista, 2) alueen rakentamisen ja muun maankäytön suunnitteleminen on tarpeen ja 3) suunnittelutarpeen aiheuttaa pääasiassa loma-asutuksen järjestäminen.

Rantavyöhykkeen vähimmäisleveys on keskimäärin 50 metriä. Yleensä sen voidaan katsoa ulottuvan noin 100 metrin etäisyydelle, mutta ei kuitenkaan missään pidemmälle kuin 200 metriä keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta. Ranta-alue on rantavyöhykettä leveämpi rannan osa, jolla rannassa oleva tai rantaan tukeutuva loma-asutus vaatii järjestämistä. Ranta-alueen leveys on hallintokäytännössä usein arvioitu noin 150-200 metriksi, mutta maisemasta ja muista olosuhteista riippuen se voi olla leveämpikin.

Ranta-alueille osoitetut Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet rantavyöhykkeellä (M-1), jotka on mitoitettu, ovat alueidenkäyttövarauksena merkitty varmistamaan MRL 73 §:ssä säädettyjen ranta-alueiden erityisten sisältövaatimusten toteutumisen.

Maisemallisesti, luontoarvoiltaan tai muuten kulutuskestävyydeltään herkiltä alueilta on pyritty siirtämään rakennusoikeus saman maanomistajan omistuksessa oleville rakentamista paremmin sietäville alueille. Lisäksi rakennuspaikkojen osoittamisessa on huomioitu maankäyttö- ja rakennuslain 73 §:n sisältövaatimusten mukaisesti myös riittävän virkistyskäyttöön soveltuvan vapaan rannan säilyminen.

Mikäli mitoitukselaskelmissa päädytään jonkun kiinteistön osalta selkeästi kiinteistön kannalta epäedulliseen lopputulokseen suhteessa emätilan muihin lohkotiloihin nähden, voidaan soveltaa ns. kohtuullisuusperiaatetta eli poiketa mitoituksesta, vaikka laskennallinen menetelmä ei tuottaisikaan uusia rakennusoikeuksia. Kohtuullisuusperiaatetta sovelletaan ja perustellaan tapauskohtaisesti. Mikäli kiinteistölle on myönnetty uuden rakennuspaikan oikeus kohtuullisuussyistä, on kyseinen asia kirjattu ylös mitoitustaulukkoon.

7.2.2 Ranta-alueen mitoituksen tulokset

Kaavassa on ranta-alueen osalta osoitettu uutta rakennetta mitoitukselaskelmien tulosten mukaisesti omarantaisina rakennuspaikkoina. Uudet rakennusoikeudet on pyritty sijoittamaan yhdyskuntarakennetta ja erilaisia arvoja tukevalla tavalla.

Rakennettujen erillisten rantasaunojen osalta on käytetty käytetyn rakennusoikeuden arvona 0,2.

21.5.2014

Alla olevassa taulukossa on kerätty tieto kaavoitusvaiheen rakentamistilanteesta sekä tilanteesta kaavan toteuduttua ranta-alueella.

Nykyiset rakennuspaikat	
A, AM, ME	78
RA, RA-1, RA-2, RA-3	233
Muut rakennuspaikat	4
Yht.	315
Uudet rakennuspaikat	
A	5
RA, RA-1, RA-2	188
Rakennuspaikkoina osoittamattomat rakennusoikeudet	3
Ranta-asemakaava-alueille osoitettavat rakennuspaikat (sis. RA, RA-1 ja RA-2 lukuun)	(9)
Yht.	196
Kaavan toteuduttua	511
Erilliset saunarakennukset	8
Korvattavat rakennuspaikat	0
Todellinen rantaviiva	126,3 km
Muunnettu rantaviiva	89,6 km

Uuden rakenteen toteutuessa rakennuspaikkojen tiheys rannalla kasvaa noin 2,2 rakennuspaikkaa / muutettu rantaviivakilometri (3,5 rp/m-rkm -> 5,7 rp/mrkm).

Kaavan toteutuminen vähentää vapaan rannan osuutta noin 15,8 kilometriä (100,8 km -> 85,1 km). Kokonaisuudessaan uuden rakenteen toteutuminen aiheuttaa vapaalle rantaviivalle 15,6 % vähennyksen.

Laskelmissa ovat mukana myös rantavyöhykkeellä sijaitsevat, ei-omarantaiset rakennuspaikat, yleiskaavassa rakennuspaikkoina osoittamattomat rakennusoikeudet, mitoitettavaa rantaviivaa tuottamattomissa alle 1 ha saarissa sijaitsevat rakennuspaikat sekä olemassa oleville ranta-asemakaava-alueille osoitetut rakennuspaikat.

Nykyiset rakennuspaikat / muunnettu rantakilometri	3,5 rp / m-rkm
Kaikki rakennuspaikat / muunnettu rantakilometri	5,7 rp / m-rkm
Vapaa ranta nyt	100,8 km*
Vapaa ranta kaavan toteuduttua	85,1 km*
Vapaan rannan %:n muutos	15,6 %

* rakennuspaikan leveys keskimäärin n. 80 m, rantasaunan rakennuspaikan 40 m.

7.2.3 Kuivan maan mitoitus

Alvajärven ranta- ja kyläosayleiskaavan kuivan maan mitoitustarkastelu koskee niitä Alvajärven kylän alueita, jotka eivät kuulu ranta-alueeseen ja joilla uudisrakentaminen on tarkastelun perusteella suositeltavaa tai mahdollista. Emätilaselvitykseen perustuvalla mitoituksella on ratkaistu MRL 44 §:ssä säädetty suunnittelutarve kyläalueella, johon ei kohdistu merkittävää rakennuspaineita. Osoitetut rakentamisalueet ja paikat on merkitty kaavaan. Lähtökohtaisesti rakentaminen on pyritty ohjaamaan olemassa olevan rakennuskannan ja tiestön tuntumaan niin, että yhdyskuntarakenne ei hajautuisi merkittävästi. Varsin keskeinen rooli on myös, maaston, maiseman ja luonnon ominaispiirteiden huomioimisessa.

Yleiskaavan keskeisenä tavoitteena kuivan maan alueiden osalta on maanomistajien mahdollisimman tasapuolinen kohtelu rakennusoikeuksia määritettäessä. Tasapuolinen kohtelu on toteutettu käyttämällä yhdenmukaisia mitoitusmenetelmiä kaava-alueen kuivan maan alueella. Kuivan maan alueet on tutkittu niiltä osin, missä on katsottu olevan tarpeen MRL 44 § mukainen suunnittelutarve.

Mitotustarkastelun poikkileikkausajankohtina käytetään 1.1.1969 - kesä 2012. Ennen 1.1.1969 rekisteröity kiinteistö tulkitaan ns. emätilaksi. Näistä myöhäisempään poikkileikkausajankohtaan mennessä erotetut, rakennetut kiinteistöt lasketaan mitoituksessa emätilan käytetyiksi rakennusoikeuksiksi.

Kiinteistökohtaisen rakennusoikeuden perustana on kiinteistön pinta-ala. Mitoituslaskelmissa kiinteistöstä on huomioitu pinta-ala niiltä osin, kun kiinteistö sijaitsee mitoitettavaksi tarkoitetulla alueella.

Kuivan maan alueiden osalta on käytetty ns. vyöhykejakoja. Vyöhykejaossa kuivan maan alueet on jaoteltu ympäristön, maiseman, kulttuurimaiseman, maaston sekä olemassa olevan yhdyskuntarakenteen (rakentaminen, yhdyskuntatekniset järjestelmät, tiestö) perusteella rakentamista eri tavalla kestäviin alueisiin.

Kaavaratkaisun perusteena ovat olleet seuraavat tekijät:

- Mikäli kuivan maan alueella on tehty suojeluun perustuva korvauspäätös, ei aluetta tältä osin huomioida osana mitoitustarkastelua.
- Alueilla, joilla uudisrakentamisen on suositeltavaa, käytetään seuraavia mitoitusvyöhykelukuja:

Kiinteistön vyöhykkeellä olevan osan pinta-ala	Rakennusoikeus:
Alle 1 ha	0 rakennuspaikkaa
1-2 ha	1 rakennuspaikkaa
2-3 ha	2 rakennuspaikkaa
3-4 ha	3 rakennuspaikkaa
4-6 ha	4 rakennuspaikkaa
6-8 ha	5 rakennuspaikkaa
8-10 ha	6 rakennuspaikkaa
10-15 ha	7 rakennuspaikkaa
15-20 ha	8 rakennuspaikkaa
20-25 ha	9 rakennuspaikkaa
+10 ha	+1 rakennuspaikka

- Alueilla, joilla uudisrakentamisen on mahdollista, käytetään seuraavia mitoitusvyöhykelukuja:

Kiinteistön vyöhykkeellä olevan osan pinta-ala	Rakennusoikeus:
Alle 3 ha	0 rakennuspaikkaa
3-6 ha	1 rakennuspaikkaa
6-10 ha	2 rakennuspaikkaa
10-20 ha	3 rakennuspaikkaa
20-30 ha	4 rakennuspaikkaa
30-40 ha	5 rakennuspaikkaa
40-50 ha	6 rakennuspaikkaa
50-60 ha	7 rakennuspaikkaa
60-70 ha	8 rakennuspaikkaa
70-80 ha	9 rakennuspaikkaa
+10 ha	+1 rakennuspaikka

- Alueilla, joilla uudisrakentamisen ei ole suositeltavaa, mitoitusvyöhykeluku on 0. Näillä alueilla rakennuslupa uudelle rakennuspaikalle voidaan myöntää ainoastaan kunnan poikkeamismenettelyn kautta.

Emätilaselvityksen, tilojen pinta-alojen ja vyöhykejaon mukaisten mitoitusnormien lopputuloksena saadaan tehtyä mitoituslaskelmat. Mitoituslaskelmat tuottavat ns. laskennallisen rakennusoikeuden, eli määrittävät kaavassa osoitettavien uusien rakentamismahdollisuuksien kokonaismäärän, joka sijoitetaan kaavaan, ellei muita esteitä ole.

Uusien laskennallisten rakennuspaikkojen kokonaismäärän sijoittamiseen vaikuttaa emätilalle muodostuva kokonaisrakennusoikeus. Mikäli emätilan kokonaisrakennusoikeus on ylitetty, ei kiinteistöille pääsääntöisesti ole osoitettu uusia rakennusoikeuksia, vaikka sitä laskennallisesti jollekin lohkokiinteistölle muodostuisi. Rakennusoikeuden osoittaminen emätilakohtaisen laskelman avulla on käytäntö, millä pyritään ratkaisemaan tasavertaisuusperiaatteiden toteutuminen.

Kyläalueilla rakentamista ohjaavista yleiskaavoista on säädetty maankäyttö ja rakennuslain 44 §:ssä. Kaavassa esitetyt ratkaisut on laadittu vastamaan tätä säädöstä. MRL 44 §:n mukaisesti rakennuslupa enintään kaksiasuntoisen asuinrakennuksen rakentamiseen voidaan 137 §:n 1 momentin estämättä myöntää, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa on erityisesti määrätty kaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvnan myöntämisen perusteena. Määräys voi koskea vain kyläaluetta, johon ei kohdistu merkittäviä rakentamispaineita. Edellytyksenä on lisäksi, että yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta maankäyttöä kyseisellä alueella. Yleiskaavan määräys sen käyttämisestä rakennusluvnan myöntämisen perusteena on voimassa enintään 10 vuotta kerrallaan.

Maisemallisesti, luontoarvoiltaan tai muuten kulutuskestävyydeltään herkiltä alueilta on pyritty siirtämään rakennusoikeus kaava-alueella saman maanomistajan omistuksessa oleville rakentamista paremmin sietäville alueille.

Mikäli mitoituslaskelmissa päädytään jonkun kiinteistön osalta selkeästi kiinteistön kannalta epäedulliseen lopputulokseen suhteessa emätilan muihin lohkotiloihin nähden, voidaan soveltaa ns. kohtuullisuusperiaatetta eli poiketa mitoituksesta, vaikka laskennallinen menetelmä ei tuottaisikaan uusia rakennusoikeuksia. Kohtuullisuusperiaatetta sovelletaan ja perustellaan tapauskohtaisesti

7.2.4 Kuivan maan mitoituksen tulokset

Kaavassa on kuivan maan alueella osoitettu uutta rakennetta mitoitukslaskelmien tulosten mukaisesti rakennuspaikkoina. Uudet rakennusoikeudet on pyritty sijoittamaan yhdyskuntarakennetta ja erilaisia arvoja tukevalla tavalla.

Alla olevassa taulukossa on kerätty tieto kaavoitusvaiheen rakentamistilanteesta sekä tilanteesta kaavan toteuduttua kuivan maan alueella.

Nykyiset rakennuspaikat	
A-1, AM, ME, AR	65
RA-2	2
Yht.	67
Uudet rakennuspaikat	
A-1, AM	40
RA-2	0
Yht.	40
Kaavan toteuduttua	107

7.3 Aluevaraukset

7.3.1 Pysyvä asuminen

A Asuinrakennusten alue

Luku A -merkinnän yläpuolella osoittaa alueelle sallittujen rakennuspaikkojen enimmäismäärän.

Rakennuspaikalle saa rakentaa enintään yhden yksiasuntoisen asuinrakennuksen sekä enintään kolme erillistä talousrakennusta.

Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala ei saa ylittää 300 k-m².

A-1 Asuinrakennusten alue

Luku A-1 -merkinnän yläpuolella osoittaa alueelle sallittujen rakennuspaikkojen enimmäismäärän.

Rakennuspaikalle saa rakentaa enintään yhden enintään yksiasuntoisen asuinrakennuksen, sekä siihen liittyviä talousrakennuksia. Vähintään 5.000 m² suuruiselle asuinrakennuksen rakennuspaikalle saa lisäksi rakentaa sivuasunnon.

Sivuasunto voidaan toteuttaa yhtenä kaksiasuntoisena rakennuksena tai erillisenä sivuasuntona, jolloin sivuasunnon enimmäiskerrosala voi olla enintään 150 k-m².

Rakennuspaikan pinta-alasta saa käyttää rakentamiseen enintään 10 %. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala ei kuitenkaan saa ylittää 400 k-m².

AM Maatilan talouskeskus

Alueelle sallitaan maataloutta palvelevien rakennusten rakentaminen sekä asuinrakentaminen.

Alueella saa rakentaa enintään yhden enintään yksiasuntoisen asuinrakennuksen, sekä siihen liittyviä talousrakennuksia sekä sivuasunnon. Sivuasunto voidaan toteuttaa yhtenä kaksiasuntoisena rakennuksena tai erillisenä sivuasuntona, jolloin sivuasunnon enimmäiskerrosala voi olla enintään 150 k-m².

Muuhun kuin maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettujen rakennusten yhteenlaskettu kerrosala ei saa ylittää 400 k-m².

Sen estämättä, mitä edellä on rakennusten tai asuntojen lukumäärästä ja kerrosalasta määrätty, rakennusvalvontaviranomainen voi antaa luvan rakentaa maatalouskäytössä olevan toimivan maatilan talousrakennusten yhteyteen siihen sopeutuvia maataloutta tai maatilamatkailua palvelevia rakennuksia.

ME Kotieläintalouden suuryksikkö

Alueelle voidaan sijoittaa kotieläintalouden suuryksikkö. Suuryksiköllä tarkoitetaan sel- laista yksikköä, joka edellyttää YSL 28 §:n mukaisen ympäristöluvan (YSA 1 § kohta 11).

Alueelle saa rakentaa enintään yhden enintään yksiasuntoisen asuinrakennuksen, sekä siihen liittyviä talousrakennuksia sekä sivuasunnon. Sivuasunto voidaan toteuttaa yhtenä kaksiasuntoisena rakennuksena tai erillisenä sivuasuntona, jolloin sivuasunnon enimmäiskerrosala voi olla enintään 150 k-m².

Muuhun kuin maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettujen rakennusten yhteenlaskettu kerrosala ei saa ylittää 400 k-m².

Sen estämättä, mitä edellä on rakennusten tai asuntojen lukumäärästä ja kerrosalasta määrätty, rakennusvalvontaviranomainen voi antaa luvan rakentaa maatalouskäytössä olevan toimivan maatilan talousrakennusten yhteyteen siihen sopeutuvia maataloutta tai maatilamatkailua palvelevia rakennuksia.

AR Rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten alue

Rakennuspaikalle saa rakentaa useampiasuntoisia asuinrakennuksia sekä niihin liittyviä talousrakennuksia.

Rakennuspaikan pinta-alasta saa käyttää rakentamiseen enintään 20 %.

Ranta-alueella ja sen ulkopuolella olevaa kiinteää asutusta on osoitettu A-, A-1-, AM-, ME- ja AR -aluevarauksilla. Alueet on tarkoitettu ympärivuotiseen asutukseen.

Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa ranta-alueella olla enintään 300 k-m². Ranta-alueen ulkopuolella saa käyttää rakentamiseen enintään 10 % rakennuspaikan pinta-alasta. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala ei saa kuitenkaan ylittää 400 k-m². AR -alueen suurin sallittu kerrosala on 20 % rakennuspaikan pinta-alasta. AM- ja ME -alueilla suurimman kerrosalan saa ylittää maatalouden tuotantorakennuksilla sekä muilla maatalouselinkeinon harjoittamiseen liittyvillä rakennuksilla.

Rakennuspaikalle saa rakentaa enintään yhden enintään yksiasuntoisen asuinrakennuksen, sekä siihen liittyviä talousrakennuksia. Ranta-alueen ulkopuolella saa vähintään 5 000 m² suuruiselle asuinrakennuksen rakennuspaikalle lisäksi rakentaa sivuasunnon. Sivuasunto voidaan toteuttaa yhtenä kaksiasuntoisena rakennuksena tai erillisenä sivuasuntona, jolloin sivuasunnon enimmäiskerrosala voi olla enintään 150 k-m².

Rakennuspaikan pinta-ala tulee olla vähintään 2 000 m². Rakennuspaikan suositeltava koko jätevesiverkoston ulkopuolella on 5 000 m², mutta kuitenkin niin suuri, että kiinteistökohtainen jätevesien käsittelyjärjestelmä on mahdollista sovittaa muodostettavalle rakennuspaikalle.

Rantarakennuspaikan rantaviivan pituuden tulla olla vähintään 40 m. Asuinrakennuksen etäisyys rantaviivasta tulee olla vähintään 20-50 m riippuen asuinrakennuksen kerrosalasta.

Vesihuolto ja jätevesien käsittely on tarkoitettu hoidettavaksi pääsääntöisesti rakennuspaikkakohtaisesti. Rakennuslupahakemukseen on liitettävä jätevesien käsittelyä ja johtamista koskevat suunnitelmat. Jätevedet on käsiteltävä ja johdettava niin, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa tai ympäristönsuojelulaissa sanottua ympäristön pilaantumista tai ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Jos liittyminen yleiseen viemäriin ei ole mahdollista, on jätevesijärjestelmän suunnittelussa ja rakentamisessa noudatettava ympäristönsuojelulaissa ja sen nojalla annetussa

jätevesiasetuksessa säädettyjä määräyksiä ja ohjeita sekä rakennusjärjestyksen määräyksiä.

Kaikkiaan asuinrakennuspaikkoja (A) on merkitty kaavaan ranta-alueelle 75 kpl, joista 5 kpl on uusia ja ranta-alueen ulkopuolelle (A-1, AR) 99 kpl, joista 39 kpl on uusia.

Maatilan talouskeskuksia (AM) on merkitty kaavaan ranta-alueelle 4 kpl ja ranta-alueen ulkopuolelle 3 kpl, joista 1 kpl on uusi.

Kaavassa on osoitettu olemassa olevat, olemassa olevien ympäristölupien mukaiset kotieläintalouden suuryksiköt merkinnälle ME.

Kotieläintalouden suuryksiköitä (ME) on merkitty kaavaan ranta-alueelle 4 kpl ja ranta-alueen ulkopuolelle 3 kpl.

Oikeusvaikutteisen osayleiskaavan A, A-1, AM, ME- alueille voidaan myöntää rakennuslupa suoraan yleiskaavan perusteella. AR -alueille ei voida myöntää rakennuslupaa suoraan yleiskaavan perusteella. MRL 44 §:n mukaisesti yleiskaavalla voidaan myöntää rakennuslupa enintään kaksiasuntoiselle asuinrakennukselle. Rakentaminen AR -alueilla ratkaistaan kunnan suunnittelutarveratkaisulla.

7.3.2 Loma-asutus

RA Loma-asuntoalue

Luku RA -merkinnän yläpuolella osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän.

Rakennuspaikalle saa rakentaa enintään yhden yksiasuntoisen loma-asunnon sekä enintään kolme erillistä talousrakennusta.

Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala ei saa ylittää 300 k-m².

RA-1 Loma-asuntoalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja

Luku RA-1 -merkinnän yläpuolella osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän.

Alueen rakentamisessa on otettava huomioon alueen erityiset ympäristöarvot. Maisemaa muuttavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman maisematyölupaa. Pengerretyn laiturin rakentamista ei sallita.

Rakennuspaikalle saa rakentaa enintään yhden yksiasuntoisen loma-asunnon sekä enintään kolme erillistä talousrakennusta.

Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala ei saa ylittää 300 k-m².

RA-2 Loma-asuntoalue, joka ei ole omarantainen.

Luku RA-2 -merkinnän yläpuolella osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän.

Rakennuspaikalle saa rakentaa enintään yhden yksiasuntoisen loma-asunnon sekä enintään kolme erillistä talousrakennusta.

Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala ei saa ranta-alueella ylittää 300 k-m² ja ranta-alueen ulkopuolella 10 % rakennuspaikan pinta-alasta tai 400 k-m².

RA-3 Loma-asuntoalue, jolla on erityisiä kulttuurihistoriallisia arvoja

Luku RA-3 -merkinnän yläpuolella osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän.

Rakennuspaikalle saa rakentaa enintään yhden yksiasuntoisen loma-asunnon sekä enintään kolme erillistä talousrakennusta.

Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala ei saa ylittää 150 k-m².

Alueella tulee uudisrakentaminen ja peruskorjaaminen sopeuttaa ympäröivään rakennuskantaan. Alueen maisemalliset ominaispiirteet ja huvilamainen rakentaminen tulee säilyttää alueelle luonteenomaisina.

Rantavyöhykkeellä ja sen ulkopuolella olevaa loma-asutusta on osoitettu RA-, RA-1-, RA-2- ja RA-3 aluevarauksilla. Alueet on tarkoitettu loma-asumiseen

Perinteinen loma-asutus on rantavyöhykkeellä pyritty keskittämään useamman loma-asunnon ryhmiin mahdollisuuksien mukaan olemassa oleviin rantarakennus-paikkoihin liittyen. Loma-asunnot on voitu sijoittaa niin, että riittäviä rakentamisesta vapaita rantaosuuksia on voitu jättää.

Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa ranta-alueella olla enintään 300 k-m². Ranta-alueen ulkopuolella saa käyttää rakentamiseen enintään 10 % rakennuspaikan pinta-alasta. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala ei saa kuitenkaan ylittää 400 k-m².

Rakennuspaikan pinta-ala tulee olla vähintään 2 000 m². Rakennuspaikan suositeltava koko jätevesiverkoston ulkopuolella on 5 000 m², mutta kuitenkin niin suuri, että kiinteistökohtainen jätevesien käsittelyjärjestelmä on mahdollista sovittaa muodostettavalle rakennuspaikalle.

Rantarakennuspaikan rantaviivan pituuden tulla olla vähintään 40 m. Asuinrakennuksen etäisyys rantaviivasta tulee olla vähintään 20-50 m riippuen loma-asunnon kerrosalasta.

Kaavakarttaan on merkitty loma-asuntojen sallittu enimmäismäärä sekä suositeltava loma-asunnon sijaintipaikka. Lopullinen sijoitus täsmentyy kaavamääräykset huomioon ottaen rakennuslupamenettelyn yhteydessä. Loma-asuinrakennukset tulee sijoittaa rantavyöhykkeellä riittävän suojapuuston taakse ja rantakasvillisuus on säilytettävä mahdollisimman luonnonmukaisena.

Vesihuolto ja jätevesien käsittely on tarkoitettu hoidettavaksi pääsääntöisesti rakennuspaikkakohtaisesti. Rakennuslupahakemukseen on liitettävä jätevesien käsittelyä ja johtamista koskevat suunnitelmat. Jätevedet on käsiteltävä ja johdettava niin, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa tai ympäristönsuojelulaissa sanottua ympäristön pilaantumista tai ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Jos liittyminen yleiseen viemäriin ei ole mahdollista, on jätevesijärjestelmän suunnittelussa ja rakentamisessa noudatettava ympäristönsuojelulaissa ja sen nojalla annetussa jätevesiasetuksessa säädettyjä määräyksiä ja ohjeita.

Lomarakennuspaikkoja (RA, RA-1, RA-2, RA-3) on merkitty yleiskaavaan ranta-alueelle 421 kpl, joista uusia lomarakennuspaikkoja on 188 kpl. Lomarakennuspaikkoja (RA-2)

on merkitty ranta-alueen ulkopuolelle 2 kpl. Lisäksi ranta-asemakaava-alueille on osoitettu 9 uutta lomarakennuspaikkaa. Näiden rakennuspaikkojen toteuttaminen vaatii ranta-asemakaavan muuttamista tai kumoamista. Ranta-asemakaava-alueille osoitetut lomarakennuspaikat ovat yleiskaavan mitoitustarkastelun mukaisia ja sisältyvät mitoituksen tunnuslukuihin.

Mitoitustarkastelun mukaisia rakennusoikeuksia, joita ei ole maanomistajan esityksestä osoitettu rakennuspaikkoina, on merkitty kaavaan 3 kpl.

Oikeusvaikutteisen osayleiskaavan RA-, RA-1-, RA-2- ja RA-3 -alueille voidaan myöntää rakennuslupa suoraan yleiskaavan perusteella.

7.3.3 Rakennuspaikat, jotka eivät täytä rakennusjärjestyksen vaatimuksia

/L Rakennuspaikka, joka ei täytä rakennusjärjestyksen vaatimuksia

Rakennuspaikka ei täytä voimassa olevan rakennusjärjestyksen vaatimuksia rakennuspaikan koon suhteen.

A, A-1, RA, RA-1, RA-2 ja RA-3 -aluevarausten mukaiset määräykset rakentamisen määrästä eivät ole voimassa.

Rakennuspaikalla on sallittu uudestaan rakentaminen, peruskorjaus ja vähäinen lisärakentaminen.

Alle 2 000 m²:n mutta kooltaan vähintään 1000 m²:n suuruisilla rakennuspaikoilla ja alle 10 000 m² (1 ha) saariin rakennetuilla rakennuspaikoilla sallitaan uudestaan rakentaminen, peruskorjaus ja vähäinen lisärakentaminen käytetyn rakennusoikeuden puitteissa.

Rakennuspaikkoja, jotka eivät täytä voimassa olevan rakennusjärjestyksen vaatimuksia, on osoitettu yhteensä 52 kpl. Rakennuspaikoista 38 sijaitsee ranta-alueella ja 14 kpl kyläalueella. Ranta-alueella sijaitsevista rakennuspaikoista 21 kpl sijaitsee alle 1 ha kokoisissa saarissa.

7.3.4 Matkailu, virkistys ja vapaa-aika

RM Loma- ja matkailualue

Luku RM -merkinnän oikealla puolella osoittaa alueen suurimman sallitun kerrosalan.

Alueelle voidaan rakentaa matkailuun ja järjestötoimintaan liittyviä majoitus- ja palvelutiloja.

Alueen käytöstä ja rakentamisesta on laadittava erillinen suunnitelma.

Loma- ja matkailualueita on osoitettu yhteensä 3 kpl.

- Rantalan lukkarinvirkatalo
- Suvannonlahden leirikeskus
- Puro

RM/m Matkailualue, joka on melualueella

Luku RM/m -merkinnän oikealla puolella osoittaa alueen suurimman sallitun kerrosalan.

Alueelle voidaan rakentaa matkailuun liittyviä palvelutiloja. Alueelle ei saa rakentaa majoitustiloja.

Alueen käytöstä ja rakentamisesta on laadittava erillinen suunnitelma.

Matkailualueita, jotka ovat melualueella on osoitettu yhteensä 1 kpl.

- Syväjärvi

VU Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

Alue varataan urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi, jolle voi sijoittaa käytön kannalta tarpeellisia rakennelmia.

Urheilu ja virkistyspalvelujen alueita on osoitettu 1 kpl:

- Alvajärven kenttä

VV-1 Uimaranta-alue

Alue varataan uimaranta-alueeksi, jolle voi sijoittaa käytön kannalta tarpeellisia rakennelmia. Aluetta voidaan käyttää lisäksi vähäiseen veneensäilytykseen.

Uimaranta-alueita on osoitettu yhteensä 2 kpl:

- Vihtaranta
- Ruokolahden kaakkoispuoli

V-1 Virkistysalue

Alueelle voidaan sijoittaa osakkaita palveleva uimaranta ja venevalkama sekä virkistyskäytön kannalta tarpeellisia rakennelmia.

Virkistysalueita on osoitettu yhteensä 14 kpl:

- Jolkonlahti
- Raikonlahti, pohjoinen
- Raikonlahti, eteläinen
- Särkilahti
- Kurkilahti
- Ruokolahden kaakkoispuoli

21.5.2014

- Huutsaaret
- Ritoniemi
- Pyhäsalö, Kauniskaarre
- Pyhäsalö, pohjoinen
- Karjalanniemi
- Puurula
- Suvannonlahti
- Varissaari

LV Venevalkama

Alue varataan venevalkama-alueeksi, jolle voi sijoittua käytön kannalta tarpeellisia rakennelmia.

Venevalkama-alueita on osoitettu yhteensä 2 kpl:

- Karankajoen suu
- Leppäniemi

7.3.5 Palvelut ja elinkeinotoiminta

PL Lähipalveluiden alue

Alueen rakennusoikeus enintään on 20 % rakennuspaikan pinta-alasta

Lähipalveluiden alueita on merkitty kaavaan 1 kpl:

- Alvajärven maamiesseurantalo

7.3.6 Tekninen huolto ja suojalalueet

ET Yhdyskuntateknisen huollon alue

Yhdyskuntateknisen huollon alueina on merkitty Alvajärven tietoliikennemasto sekä Alvajärven vedenottamo.

EV Suojaviheralue

Suojaviheralueena on merkitty Syväjärven ranta-alueelle jäävä valtatie 4:n suoja-alue.

7.3.7 Metsätalousalueet

M Maa- ja metsätalousvaltainen alue.

Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen.

Alueella on voimassa MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Alueen muu rakennusoikeus on siirretty maanomistajakohtaisesti yleiskaavalla muodostuville rakennusalueille.

M-1 Maa- ja metsätalousvaltainen alue.

Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen.

Alueella on voimassa MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Alueen rakentamisoikeus on siirretty maanomistajakohtaisesti saman maanomistusyksikön rakentamiseen tarkoitetuille alueille.

Alueella sallitaan MRL 72.3 §:n mukainen maa- ja metsätalouteen tai kalatalouteen liittyvä tarpeellinen rakentaminen.

M-2 Maa- ja metsätalousvaltainen alue.

Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen.

Alueella sallitaan käyttötarkoituksen mukainen rakentaminen.

M-EO Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on merkitystä sora- ja hiekkahuollossa

Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen.

Alueella on voimassa MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Alueen muu rakennusoikeus on siirretty maanomistajakohtaisesti yleiskaavalla muodostuville rakennusalueille.

Alueen käytössä tulee erityistä huomiota kiinnittää alueen maa-ainesvarojensuunnitelmalliseen hyödyntämiseen. Maa-ainesten oton tulee perustua yleissuunnitelmaan, jossa sovitetaan yhteen pohjaveden suojelu ja maa-ainesten otto.

MY Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja

Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen.

Alueella on voimassa MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Alueen rakentamisoikeus on siirretty maanomistajakohtaisesti saman maanomistusyksikön rakentamiseen tarkoitetuille alueille.

Alueella ei saa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua maisematyölupaa suorittaa toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen ympäristöarvoja.

Alueella sallitaan MRL 72.3 §:n mukainen maa- ja metsätalouteen tai kalatalouteen liittyvä tarpeellinen rakentaminen.

21.5.2014

MU Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja ja ulkoilun ohjaamistarvetta

Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen.

Alueella on voimassa MRL 43.2 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Alueen rakentamisoikeus on siirretty maanomistajakohtaisesti saman maanomistussyksikön rakentamiseen tarkoitetuille alueille.

Alueella ei saa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua maisematyölupaa suorittaa toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen ympäristöarvoja.

Alueella sallitaan MRL 72.3 §:n mukainen maa- ja metsätalouteen tai kalatalouteen liittyvä tarpeellinen rakentaminen sekä ulkoilu- ja virkistyskäytön kannalta tarpeellisten rakenteiden sijoittaminen.

Ranta-alueen ulkopuoliset maa- ja metsätaloukskäytössä olevat alueet on osoitettu normaaleina maa- ja metsätalouden alueina (Kyläkaavan alueella M ja muilla alueille M-2). Ranta-alueelle sijoittuvat maa- ja metsätalousalueet on merkitty omalla merkinnällään (M-1).

Keski-Suomen maakuntakaavassa Alvajärven kyläalueelle maa-aineiston oton kannalta tärkeäksi alueeksi osoitettu alue on osoitettu omalla merkinnällään maa- ja metsätalousalueena, jolla tulee huomioida maa-aineisten suunnitelmallinen hyödyntäminen (M-EO).

Maa- ja metsätalousalueiksi, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY) ja maa- ja metsätalousalueiksi, joilla on erityisiä ympäristöarvoja ja ulkoilun ohjaamistarvetta (MU) on osoitettu maisemallisesti ja virkistyskäytön kannalta erityisiä arvoja sisältäviä alueita. Alueen maisemaa oleellisesti muuttavat toimenpiteet, kuten maa-ainesten otto ja metsien avohakkuu, edellyttävät kunnan myöntämää maisematyölupaa.

Maa- ja metsätalousalueella sallitaan vain sen toimintaan liittyvä rakentaminen. Lisäksi ranta-alueella on huomioitava MRL:n asettamat rantarakentamista koskevat säädökset.

7.3.8 Vesialueet

W Vesialue

Kaava-alueen merkittävin vesialue on Alvajärvi. Kaava-alueeseen kuuluu lisäksi Ylä- ja Ala-Uusimo, Kalaksimenjärvi, Karankajoki, Iso ja Pieni Kiemajärvi, Hinkalolampi, Kuivajärvi, Porkanlampi, Kontanjärvi, Kurkijärvi, Tervajärvi, Kaakkolampi, Haukilampi, Liinalampi, Levänen, Mäntyjärvi, Syväjärvi, Ilosjärvi, Vehkalammet, Jämsänlampi, Neva-Hyrkkö, Kangas-Hyrkkö sekä osia Raja-Hyrköstä ja Löytänästä.

7.3.9 Luonnon-, maiseman- ja kulttuuriympäristön suojelu

SL Luonnonsuojelualue

Alue on luonnonsuojelulla suojeltu tai suojeltavaksi tarkoitettu. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja.

Luonnonsuojelualueina on osoitettu jo luonnonsuojelualueeksi perustetut alueet sekä Natura 2000 -verkoston alueet, joiden toteuttaminen vaatii luonnonsuojelualueen perustamista.

Luonnonsuojelualueita on merkitty kaavaan 9 kpl:

- Louhurannan tervaleppäkorpi
- Kurkisuon luonnonsuojelualue
- Huuhkaisvuoren lehdon luonnonsuojelualue
- Väljänneva
- Louhurannan luonnonsuojelualue
- Kurkisuon luonnonsuojelualue
- Hyrkönnevan luonnonsuojelualue
- Hopeavuorenpuuro ja Kiemanneva
- Niskanevan luonnonsuojelualue

luo Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue

Ympäristö-, luonto- tai maisema-arvoiltaan merkityksellinen alue. Alueen ominaispiirteitä ei saa heikentää.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeinä alueina on osoitettu luontoinventoinnin perusteella alueelta havaitut arvokkaat kasvillisuus-, vesistö- ja linnustokohteet.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita on osoitettu kaavassa 34 kpl:

- Talvilahti
- Kaivoskoski
- Koirapuronlahden rantasuo
- Kontanjärven rantasuot
- Kontanjoen suot
- Tupaniemen lehto
- Mäntyjärven rantasuot
- Leppälahden korpi
- Syväjärven luhta ja lehto
- Valkaman ranta
- Suvannonlahden rantaluhat

21.5.2014

- Äijälänlahti
- Pikkulammen laskupuron metsä
- Raikonlahden pohjoisranta
- Uusimonpuron lehto
- Ylä-Uusimon rantaluhta
- Rekolan Puro
- Haapalan lehto
- Rekolan mänty
- Multinen
- Vattuniemi
- Kourainsaari
- Karkeanniemi
- Raikonlahti
- Äijälänlahti
- Lahdenperä
- Kontanniemi
- Hämeensaari
- Matalajoki
- Arkisaari
- Savisaari
- Kuivasaari
- Huutsaaret
- Jämsänlampi

nat Natura 2000 verkoston alue

Natura 2000 alueita on osoitettu kaavassa 1 kpl:

- Seläntaukset suot (FI0900057, SCI ja SPA)

km Arvokas kulttuurimaisema

Alueella tulee uudisrakentaminen ja peruskorjaaminen sopeuttaa kyläkuvaan ja ympäröivään rakennuskantaan. Alueen maisemalliset ominaispiirteet: kylätiet, raitit ja avoimet peltomaisemat tulee säilyttää alueelle luonteenomaisina.

Merkinnällä on osoitettu maisemakuvaltaan säilytettävää vanhaa kyläasutusta, kylämaistä maatalousasutusta peltoalueineen sekä rantaan rajautuvia avoimia peltoalueita.

Alueilla pyritään säilyttämään maaseutumainen ilme noudattamalla mahdollisessa pysyväisasutuksen täydennys- ja uudisrakentamisessa perinteistä rakennusten sijoittamista. Rakentaminen tulee mittakaavaltaan ja materiaaleiltaan sovittaa olemassa olevaan rakennuskantaan. Muu kuin elinkeinotoimintaan tai pysyväisasutukseen liittyvä rakentaminen pyritään sijoittamaan peitteiseen ympäristöön peltomaiseman ulkopuolelle.

Arvokkaita kulttuurimaisema-alueita kaavassa 9 kpl:

- Kotirannan kulttuurimaisema
- Karjalanniemen kulttuurimaisema
- Kiikkumäen kulttuurimaisema
- Kurkilahden kulttuurimaisema
- Paloniemen kulttuurimaisema
- Ilosjärven kulttuurimaisema
- Alvajärven lammaslaidun maisema
- Nikulan-Rekolan kulttuurimaisema
- Uusitalon maisema

pm Arvokas perinnemaisema

Alueen ominaispiirteet on säilytettävä

Merkinnällä on osoitettu maisemakuvaltaan säilytettäviä vanhoja niittyjä ja laitumia reunapuustoineen.

Arvokkaita perinnemaisema-alueita on osoitettu kaavassa 2 kpl:

- Honkalan laitumet (Heinäpeltoja halkovat kolmena osana matalan harjumainen metsälaidun-haka, niitty ja pieni rantaniitty.)
- Keskitalon laitumet (Rinnepeltojen välissä oleva valoisa rantakoivikko ja rineniitty)

21.5.2014

sm Muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäännös

Muinaismuistolain (295/63) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös.

Alueen kaivaminen, peittäminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kiellettävä. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on kuultava Museovirastoa.

Numero merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselostukseen

Muinaismuistokohteita ja -alueita on osoitettu kaavassa yhteensä 18 kpl:

- Alvajärven Uimaranta, 964
- Pilkkämäki 1, 066
- Pilkkämäki 2, 067
- Peukaloisenkangas, 046
- Loilopuro, 966
- Karankajoensuu 2, 070
- Lahdentaus, 087
- Karankajoensuu 1, 069
- Majaniemen kärki, 811
- Pilkkakaarre, 965
- Säkkilahti, 065
- Mökkiniemi, 064
- Koirainsaari, 043
- Alvajärven Hämeensaari, 044
- Alvajärven Hämeensaari 2, 808
- Rupponniemi, 807
- Suvannonlahti, 062
- Lähdeaho, 001

sr Rakennustaiteellisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde

Alueella olevia rakennuksia ei saa MRL 41 §:n nojalla purkaa rakennuksia purkaa eikä niiden ulkoasua muuttaa siten, että niiden kulttuurihistoriallisesti arvokas tai kylämiljöön kannalta merkittävä luonne turmeltuu.

Lisäksi alueella ovat maankamaraa ja ympäristön luonnetta oleellisesti muuttavat toimenpiteet kiellettyjä. Merkittävistä muutostöistä tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

Numero merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselostukseen.

Merkinnällä on osoitettu yksittäiset rakennuskohteet tai rakennusryhmät, joissa on vaalittavaa perinteikästä rakennuskantaa ja/tai edustavaa arkkitehtuuria. Kohteella voi olla myös paikallisesti historiallista arvoa jonkin tapahtuman/kehityksen/maankäytön historian kannalta.

Ympäristön tilaan vaikuttavia toimenpiteitä suoritettaessa sekä rakennettaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei alueen kulttuurihistoriallisia ja maisemallisia arvoja vaaranneta tai hävitetä. Mahdolliset muutokset on toteutettava kaavamääräyksen mukaisesti.

Rakennustaiteellisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita on osoitettu kaavassa 12 kpl:

- Mustalaistie ja Suvannonlahden ylitys, 34250
- Rautatiesilta ja kanavakaivanto, 34249
- Suvannonlahden leirikeskus, 34247
- Rekola, 33952
- Nikula, 33941
- Mustaniemi, 33945
- Inkala, 33940
- Lahti (Suvannonlahti), 34225
- Törmälä, 34232
- Autio, 362 (maakuntakaavan numerointi)
- Uusi-Paanalan pihapiiri, 373 (maakuntakaavan numerointi)
- Lahdentaus, 366 (maakuntakaavan numerointi)

s-1 Suojelualue

Luonnonsuojelulain perusteella suojeltavan lajin esiintymisalue, jonka ympäristö on säilytettävä.

Alueen luontoarvoja ei saa vaarantaa eikä heikentää.

21.5.2014

s-2 Suojelualue

Luonnonsuojelulain perusteella suojeltavan lajin esiintymisalue, jonka ympäristö on säilytettävä.

Alue on MRL 41.2 §:n nojalla säilytettävä luonnontilaisena siten, ettei alueen vesikasvil-lisuutta harvenneta tai aluetta ruopata.

Suojelualueita on osoitettu kaavassa yhteensä 8 kpl:

- Juhannussaaret (s-1)
- Lahdenperä (s-2)
- Karankajoen suu (s-3)
- Raikonlahti (s-2)
- Häyhtiönlahti (s-2)
- Äijälänlahti (s-2)
- Lamminkorva (s-2)
- Kalatonlampi (s-2)

ge Arvokas kallioalue

Alueella on voimassa maa-aineslain 3 §:n ainesten ottamista koskevat rajoitukset

Arvokkaita kallioalueita on osoitettu kaavassa yhteensä 1 kpl:

- Ilosvuori-Huuhkaisvuori

ah Arvokas harjualue.

Alueella on voimassa maa-aineslain 3 §:n ainesten ottamista koskevat rajoitukset

Arvokkaita harjualueita on osoitettu kaavassa yhteensä 1 kpl:

- Pilkkämäki

pv-1 Vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue

Alueella tapahtuvaa rakentamista ja muita toimintoja rajoittavat pohjaveden pilaamis-kielto (YSL 8 §) ja pohjaveden muuttamiskielto (VL 3 luvun 2 §).

Alueella ei sallita pohjaveden laatua tai määrää vaarantavia rakennustoimenpiteitä tai toimintoja. Jätevesien imeyttäminen tai muu päästäminen maaperään on kielletty.

pv-2 Vedenhankintaan sopiva pohjavesialue

Alueella tapahtuvaa rakentamista ja muita toimintoja rajoittavat pohjaveden pilaamiskielto (YSL 8 §) ja pohjaveden muuttamiskielto (VL 3 luvun 2 §).

Alueella ei sallita pohjaveden laatua tai määrää vaarantavia rakennustoimenpiteitä tai toimintoja. Jätevesien imeyttäminen tai muu päästäminen maaperään on kielletty.

Pohjavesialueita on osoitettu kaavassa yhteensä 4 kpl:

- Kammolankangas (pv-1)
- Alvajärvi (pv-1)
- Iloskangas (pv-1)
- Pilkkämäki (pv-2)

7.3.10 Melualueet

Melualue

Alue, jonka melutaso ylittää valtioneuvoston asumiselle ja loma-asumiselle asettamat ohjearvot.

Rakennusten sijoittelussa ja rakennussuunnittelussa tulee ottaa huomioon alueelle laaditut meluselvitykset sekä valtioneuvoston antamat melutasoja koskevat ohjearvot (rakennusten sijoittaminen suojaamaan ulko-oleskelutiloja melulta ja rakennusten huoneiden sijoittelu).

Melualueena on osoitettu alueet, joille yöaikainen keskimelutaso ylittää 40 dB. Ilosjoen tuulivoimapuiston tai valtatie 4:n aiheuttama yöaikainen keskimelutaso on Vehkalammilla 40-45 dB, Ilosjärvellä 40-50 dB (itäosa 40-45 dB, länsiosa 45-50 dB), Syväjärvellä 50-65 dB ja Löytänällä 45-50 dB.

Vehkalammen osalta mitoitustarkastelun mukaiset uudet rakennusoikeudet (2 kpl) on siirretty muiden vesistöjen ranta-alueille.

7.3.11 Liikenne

Kaavassa on osoitettu seutu- ja yhdystiet sekä rautatie omilla merkinnöillään.

Olemassa olevia liittymiä yleisille teille tulee hyödyntää. Mikäli uusia liittymiä maanteille tarvitaan, tulee tienpitoviranomaiselta hakea niitä varten liittymälupa.

7.3.12 Muut merkinnät

Voimassa olevat ranta-asemakaava-alueet on osoitettu mustalla pistekatkoviivalla sekä vinoviivarasterilla. Yleiskaavalla ei voida ohjata rakentamista ranta-asemakaava-alueella. Koska yleiskaava ohjaa asemakaavoitusta, tulee yleiskaavassa ranta-asemakaava-alueelle osoitetut aluevaraukset ottaa huomioon ranta-asemakaavaa muutettaessa. Jos ranta-asemakaava kumotaan, ohjaa alueen maankäyttöä yleiskaava.

Yleiskaavassa on osoitettu mitoitetuilla alueilla käytetty asuinrakennuksen rakennusoikeus **"punaisena neliönä"** ja uusi **asuinrakennuksen rakennusoikeus "vihreänä neliönä"**. Käytetty lomarakennuksen rakennusoikeus on osoitettu **"punaisena pallona"** ja uusi rakennusoikeus **"vihreänä pallona"**.

Erilliset rantasaunat, jotka eivät liitytä ranta-alueella olevaan asuinrakennukseen tai **talouskeskukseen, on osoitettu "vihreänä kärjellään olevana kolmiona"**. Rantasaunat, jotka liittyvät ei-omarantaiseen asuinrakennuksen rakennuspaikkaan tai talouskeskukseen, on osoitettu **"purppurana kärjellään olevana kolmiona"**.

7.4 Kaavan suhde tavoitteisiin ja suunnitelmiin

7.4.1 Suhde yleiskaavan sisältövaatimuksiin

Yleiskaavan sisältövaatimus MRL 39 §:

Yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaava otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään.

Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon:

1. yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys
2. olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö
3. asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus
4. mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla
5. mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön
6. kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset
7. ympäristöhaittojen vähentäminen
8. rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; sekä
9. virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Edellä 2 momentissa tarkoitettut seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät. Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

Yleiskaavassa on otettu huomioon MRL 39 § mukaiset sisältövaatimukset seuraavasti:

- Omarantaisen loma-asumisen alueet ja pysyvän asutuksen alueet on osoitettu pääsääntöisesti olevan rakennetun ympäristön yhteyteen tai läheisyyteen.
- Alvajärven kylää kehitetään alueen pysyvän asutuksen keskuksena. Alueella on mm. kunnan ylläpitämä talousvesiverkko. Olemassa olevaa verkostoa on mahdollista laajentaa uusille alueille, jotka on sijoitettu pääsääntöisesti olemassa olevan rakenteen välittömään läheisyyteen.
- Uusia yleisiä teitä ei tarvitse rakentaa yleiskaavaa toteutettaessa. Uusi rakenne on pyritty sijoittelemaan tehokkaasti olemassa olevien yhteyksien läheisyyteen.
- Luonto, maisema ja kulttuuriympäristöt on huomioitu kaavassa sekä päämaankäyttömerkinnöin että informatiivisin merkinnöin. Merkintöjen määräykset tukevat ko. arvojen säilymistä riittävässä määrin.

- Olemassa olevat virkistysalueet ja kohteet säilyvät kaavassa. Muilta osin virkistys tapahtuu ns. jokamiehen oikeudella asumisen ulkopuolelle määritetyillä alueilla.
- Alueella olevat kulttuurihistorialliset arvokkaat rakennukset tai rakennusryhmät on merkitty kohdekohtaisesti kaavakartalle ja niihin kohdistuvilla kaavamääräyksillä on pyritty edesauttamaan kohteiden erityisarvojen säilymistä.
- Loma-asumisen kohdalla uudet rakennuspaikat ja rakentamismahdollisuudet on osoitettu mahdollisuuksien mukaan jo rakennettujen alueiden yhteyteen siten, että koko kaava-alueella turvataan laajat ja yhtenäiset vapaan rannan osuudet. Tämä turvaa jokamiehen oikeuteen perustuvat hyvät virkistysmahdollisuudet myös ranta-alueilla. Lisäksi vesillä liikkumista varten kaavassa on osoitettu useita yleisiä venevalkama-alueita. Rantojen käytön suunnittelulla voidaan tehokkaasti myös varmistaa maiseman ja luonnonarvojen säilyminen, koska rakentamisen edellytyksiä tutkittaessa on sijoittelut tehty siten, että alueen vesistöjen rannoille kohdistuva rakennuspaine voidaan käsitellä kokonaisuutena ja varmistaa maisemalliset ja ekologiset seikat koko aluetta silmälläpitäen.

7.4.2 Suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin VAT

Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu

Yleistavoitteet

Elinympäristöjen toimivuutta ja taloudellisuutta edistetään hyödyntämällä olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta ja eheyttämällä taajamia. Taajamia eheyttäessä parannetaan elinympäristön laatua. Yhdyskuntarakennetta kehitetään siten, että palvelut ja työpaikat ovat hyvin eri väestöryhmien saavutettavissa.

Yhdyskuntarakenteen kehittämisessä pyritään vähentämään liikennetarvetta ja parantamaan liikenneturvallisuutta.

Elinympäristön viihtyisyyttä edistetään kiinnittämällä huomiota rakennetun ympäristön ajalliseen kerroksellisuuteen sekä korkeatasoiisiin, alueiden omaleimaisuutta vahvistaviin, maisemakuvaan sopeutuviin ja mittakaavaltaan ihmisläheisiin rakennettuihin ympäristöihin. Taajamia kehitettäessä viheralueita hyödynnetään siten, että niistä muodostuu yhtenäisiä kokonaisuuksia.

Alueidenkäytössä kiinnitetään erityistä huomiota ihmisten terveydelle aiheutuvien haittojen ja riskien ennalta ehkäisemiseen ja olemassa olevien haittojen poistamiseen. Alueidenkäytön suunnittelussa olemassa olevat tai odotettavissa olevat ympäristöhaitat ja poikkeukselliset luonnonolot tunnistetaan ja kielteisiä vaikutuksia ehkäistään.

Alueen osayleiskaavaratkaisussa on huomioitu nämä yleistavoitteet seuraavasti:

Elinympäristöjen toimivuus ja taloudellisuus on huomioitu uusien asuinalueiden sijoittelussa hyödyntämällä olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Uudet asuinalueet täydentävät olemassa olevaa kylärakennetta olemassa olevaan tiestöön tukeutuen. Alvajärven kylää kehitetään uuden pysyvän asutuksen keskittymänä.

Elinympäristön viihtyisyyden ja ajallisen kerroksellisuuden turvaaminen on huomioitu kaavamääräysten sisällössä, joissa korostetaan erityisesti uudisrakennusten maisemakuvaan soveltamista.

Eriyistävoitteet

21.5.2014

Maakuntakaavan ja yleiskaavan lähtökohtana on oltava perusteltu väestönkehitysarvio. Maakunnan suunnittelussa ja yleiskaavoituksessa on tarkasteltava pitkällä aikavälillä sekä taajama- että maaseutualueiden väestömäärän kehityksen erilaisia vaihtoehtoja.

Maakuntakaavoituksessa ja yleiskaavoituksessa on selvitettävä mahdollisuudet eheyttää yhdyskuntarakennetta ja esitettävä eheyttämiseen tarvittavat toimenpiteet.

Alueidenkäytön suunnittelussa uusia huomattavia asuin-, työpaikka- tai palvelutoimintojen alueita ei tule sijoittaa irralleen olemassa olevasta yhdyskuntarakenteesta.

Alueidenkäytön suunnittelussa on maaseudun asutusta sekä matkailu- ja muita vapaa-ajan toimintoja suunnattava mahdollisuuksien mukaan tukemaan maaseudun taajamia ja kyläverkostoa sekä infrastruktuurin hyväksikäyttöä.

Alueidenkäytön suunnittelussa on haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätettävä riittävän suuri etäisyys.

Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen maa- ja kallioperän soveltuvuus suunniteltuun käyttöön. Pilaantuneen maa-alueen puhdistustarve on selvitettävä ennen ryhtymistä kaavan toteuttamistoimiin.

Alueidenkäytössä on ehkäistävä melusta aiheutuvaa haittaa ja pyrittävä vähentämään jo olemassa olevia haittoja. Uusia asuinalueita tai muita melulle herkkiä toimintoja ei tule sijoittaa melualueille varmistamatta riittävää meluntorjuntaa.

Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava terveellisen ja hyvälaatuisen veden riittävä saanti ja se, että taajamien alueelliset vesihuoltoratkaisut voidaan toteuttaa. Lisäksi alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon jätevesihaittojen ehkäisy.

Alueen ranta- ja kyläyleiskaavaratkaisussa on huomioitu nämä erityistavoitteet seuraavasti:

Ranta- ja kyläyleiskaavassa osoitetut ratkaisut perustuvat pääosin kunnan väestökehitysarvioihin. Rakennuspaikkojen määrää arvioitaessa on huomioitava myös laaja yksityisomistus, joka aiheuttaa sen, että vain osa tonteista tulee myyntiin. Myös tämä "reservi" on sijoitettu kestäväällä tavalla.

Lähtökohtana yleiskaavassa on keskeisten asuinalueiden tiivistäminen ja laajentaminen. Kaavassa on osoitettu uudet rakentamisalueet olemassa olevien kylien ja rakennettujen alueiden yhteyteen, jolloin voidaan hyödyntää paremmin olemassa olevaa tie-, vesi- ja viemäriverkkoa.

Alueiden soveltuvuus rakentamiseen on otettu huomioon rakennettavien alueiden sijoittamisessa

Yleiskaavassa on osoitettu melulle alttiit alueet. Uutta asuin- ja lomarakentamista on pyritty ohjaamaan melualueiden ulkopuolelle. Melualueille sijoittuvan asuin- ja lomarakentamisen riittävä meluntorjunta on varmistettu kaavamääräyksiin.

Kulttuuri- ja luonnonympäristö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat

Yleistavoitteet

Alueidenkäytöllä edistetään kansallisen kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön sekä niiden alueellisesti vaihtelevan luonteen säilymistä.

Alueidenkäytöllä edistetään elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä. Ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden välillä edistetään mahdollisuuksien mukaan.

Alueidenkäytöllä edistetään luonnon virkistyskäyttöä sekä luonto- ja kulttuurimatkailua parantamalla moninaiskäytön edellytyksiä. Suojelualueverkoston ja arvokkaiden maisema-alueiden ekologisesti kestävä hyödyntämistä edistetään virkistyskäytössä, matkailun tukialueina sekä niiden lähialueiden matkailun kehittämisessä suojelutavoitteita vaarantamatta.

Alueidenkäytöllä edistetään luonnonvarojen kestävä hyödyntämistä siten, että turvataan luonnonvarojen saatavuus myös tuleville sukupolville. Alueidenkäytössä ja sen suunnittelussa otetaan huomioon luonnonvarojen sijainti ja hyödyntämismahdollisuudet.

Alueen osayleiskaavaratkaisussa on huomioitu nämä yleistavoitteet seuraavasti:

Kaavan tavoitteena on edistää kaavaratkaisussa osoitetulla maankäytöllä ja kaavamääräyksien sisällöllä kaava-alueen maiseman ja luonnon sekä rakennetun ympäristön arvojen säilymistä. Kaavassa on osoitettu arvokkaat rakennukset, luontokohteet ja maisema-alueet sekä kiinteät muinaisjäännökset

Kaavassa osoitetut yleiset virkistysalueet ja on tutkittu yleiskaavallisella tasolla ja mahdollisuuksien mukaan sijoitettu siten, etteivät ne vaaranna alueen erityisiä luontoarvoja. Merkinnöin ohjatut alueet alueella vähentävät todennäköisesti niiden ulkopuolella olevan luonnon ja maaperän kulutusta.

Kaavalla halutaan edistää luonnonvarojen kestävä hyödyntämistä siten, että turvataan luonnonvarojen saatavuus myös tuleville sukupolville esittämällä metsäalueita MY -merkinnöillä, jolla niihin kohdistuvat maisemaa muuttavat toimenpiteet edellyttävät kunnan myöntämää MRL 128 § mukaista maisematyölupaa. Luvan myöntämisen kohdalla kunta harkitsee perustelut sekä vaikutukset ja voi näin omien resurssiensa puitteissa myös parhaiten vaikuttaa maisemallisten arvoalueiden säilymiseen.

Erityistavoitteet

Alueidenkäytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuri- ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Alueidenkäytössä on otettava huomioon kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevat kansainvälisten sopimusten velvoitteet sekä valtioneuvoston päätökset. Lisäksi viranomaisten laatimat valtakunnalliset inventoinnit otetaan huomioon alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtina. Valtakunnallisesti arvokkailla kohteilla ja alueilla on alueidenkäytön sovelluttava niiden historialliseen kehitykseen.

Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät ja yhtenäiset luonnonalueet. Alueidenkäyttöä on ohjattava siten, ettei näitä aluekokonaisuuksia tarpeettomasti pirstota.

Alueidenkäytön suunnittelussa rantaan tukeutuva loma-asutus on mitoitettava siten, että turvataan luontoarvoiltaan arvokkaiden ranta-alueiden säilyminen sekä lom asumisen viihtyisyys.

Alueidenkäytössä on otettava huomioon pohja- ja pintavesien suojelutarve ja käyttötarpeet. Pohjavesien pilaantumis- ja muuttamisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle niistä pohjavesialueista, jotka ovat vedenhankinnan kannalta tärkeitä ja soveltuvat vedenhankintaan.

21.5.2014

Ilman erityisiä perusteita ei hyviä ja laajoja metsätalousalueita tule pirstoa muulla maankäytöllä.

Alueen osayleiskaavaratkaisussa on huomioitu nämä erityistavoitteet seuraavasti:

Kaavoituksessa on huomioitu valtakunnalliset kulttuuri- ja luonnonperinnön arvot. Erillisissä luonto- ja maisemaselvityksessä, arkeologisessa inventoinnissa ja rakennusinventaoinnissa on käyty läpi alueen luonto- ja maisemakohteet, alueen historia, alueen kulttuuriympäristö ja maisema. Nämä ovat olleet kaavaratkaisun keskeisiä lähtökohtia alueidenkäytön suunnittelussa sekä kaavamääräyksien laadinnassa.

Kaavan tavoite on ollut osoittaa uusi rakentaminen niin, että säilytetään alueella ekologiset sekä virkistysreittiyhteydet. Kaava on laadittu niin, että seudullisten yhteyksien toteuttaminen on mahdollista, mm. uudet rakennuspaikat eivät sijoitu reitistöjen alueille.

Osayleiskaavassa ranta- ja loma-asutusalueiden rakennusoikeus on tutkittu kiinteistökohtaisesti ns. emätilamitoituksen mukaisesti. Rakennusoikeuden määrittelyn yhteydessä on osoitettu rakennusoikeuskohtaisesti lomarakentamiseen varattu alue. Alue-määrittelyssä on pyritty turvaamaan sekä maisema- että luontoarvojen lisäksi ns. vapaan rannan osuus jokamiehen oikeuksien turvaamiseksi. Lisäksi lomaa-asuntorakentamista on suunnattu lähelle nykyistä pysyvää asutusta, jolla lisätään luonnontilaisen maiseman osuutta. Suuria yhtenäisiä rakentamattomia ranta-alueita ovat mm. Ylä-Uusimon eteläosa, Pyhäsalon länsirannan keskiosa, Suvantasalon koillisranta ja Suvannonlahden koillisosa. Täysin rakentamisen ulkopuolelle on jätetty Mäntyjärvi, Nevä-Hyrkkö, Raja-Hyrkkö, Suuri Kiemarjärvi, Jämsänlampi, Kontanjärvi, Kaakkolampi, Vehkanlammet ja Haukilampi.

Kaavaan on merkitty tärkeät tai vedenhankintaan soveltuvat pohjavesialueet (pv) ympäristökeskuksen tietojen perusteella. Pohjavesialueen kaavamääräyksillä kielletään pohjavesien pilaantumisen- ja muuttamisriskejä aiheuttavien toimintojen sijoittaminen pohjavesialueille.

Uudet rakentamisalueet on osoitettu siten, etteivät ne riko yhtenäisiä metsäalueita.

Yhteysverkosto ja energiahuolto

Yleistavoitteet

Liikennejärjestelmiä suunnitellaan ja kehitetään kokonaisuuksina, jotka käsittävät eri liikennemuodot ja palvelevat sekä asutusta että elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Erityistä huomiota kiinnitetään liikenne- ja kuljetustarpeen vähentämiseen sekä liikenneturvallisuuden ja ympäristöystävällisten liikennemuotojen käyttöedellytysten parantamiseen.

Tarvittaviin liikenneyhteyksiin varaudutaan kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia pääliikenneyhteyksiä ja -verkostoja.

Alueen osayleiskaavaratkaisussa on huomioitu nämä yleistavoitteet seuraavasti:

Alueella ei ole ollut tarpeen osoittaa uusia liikennejärjestelmiä.

7.4.3 Suhde maakuntakaavaan

Yleiskaava ei poikkea Keski-Suomen maakuntakaavassa, 2. vaihemaakuntakaavassa ja 3. vaihemaakuntakaavassa alueelle esitetystä aluevarauksista.

Maakuntakaava	Yleiskaava	Poikkeaman perustelu
<p>SL, sl</p> <p>Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltu tai suojeltavaksi tarkoitettu alue. Alueella on voimaassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p>	<p>Alueet on osoitettu luonnonsuojelualueina (SL)</p>	<p>Ei poikkeamaa</p>
<p>W</p> <p>Merkinnällä osoitetaan tärkeä vesialue.</p>	<p>Alue on osoitettu vesialueena (W).</p> <p>Virkistysmahdollisuudet on turvattu osoittamalla alueelle venevalkama-alueita, uimarantoja, erillisiä virkistysalueita sekä virkistyskäyttöön sopivia yhtenäisiä vapaan rannan alueita.</p>	<p>Ei poikkeamaa</p>
<p>Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue</p> <p>Merkinnällä osoitetaan Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue.</p>	<p>Alue (Seläntauksen suot on osoitettu Natura 2000 -verkostoon kuuluvana alueena (nat)</p>	<p>Ei poikkeamaa</p>
<p>pv</p> <p>Merkinnällä osoitetaan yhdyskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue.</p>	<p>Alueet on osoitettu vedenhankinnan kannalta tärkeinä (pv-1) tai vedenhankintaan sopivina (pv-2) pohjavesialueina.</p>	<p>Ei poikkeamaa</p>
<p>eo/1</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on maakunnallista merkitystä sora- ja hiekkahuollossa.</p>	<p>Alue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisena alueena (M-EO), jolla on merkitystä sora- ja hiekkahuollossa</p>	<p>Ei poikkeamaa</p>
<p>ge/1</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokas kallioalue.</p> <p>(2. vaihemaakuntakaava)</p>	<p>Alue on osoitettu arvokkaana kallioalueena (ge). Alueelle ei ole osoitettu rakentamista tai muuta alueen arvoja vähentävää toimintaa.</p>	<p>Ei poikkeamaa</p>

ge/2 Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokas harjualue. (2. vaihemaakuntakaava)	Alue on osoitettu arvokkaana harjualueena (ah). Alueelle ei ole osoitettu uudisrakentamista tai muuta alueen arvoja vähentävää toimintaa.	Ei poikkeamaa
---	---	---------------

Lisäksi maakuntakaavassa osoitetut seututiet, yhdystiet, rautatiet, ulkoilureitit, Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue, muinaismuistokohteet ja maakunnallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteet on otettu huomioon yleiskaavassa omilla merkinnöillään.

8 YLEISKAAVAN VAIKUTUKSET

8.1 Yleistä

Kaava on laadittu luonto- ja maisemaselvityksen aluerajaukset, kulttuuriympäristöselvitys, tavoitteet ja mitoitusperusteet sekä maanomistajien toiveet yhteen sovittaen.

Kaavan vaikutuksia on arvioitu sen mukaisesti, että kaikki mitoitusperusteiden suomat rakennuspaikat tulevat rakentumaan.

Tavoitteita ja erityisesti mitoitusperusteita ja -vyöhykkeitä laadittaessa on huomioitu tulevan rakentamisen vaikutuksia. Mitoitusvyöhykkeet on määritetty siten, että tuleva rakentamisen määrä sopeutuu mahdollisimman hyvin olemassa olevaan rakennettuun ympäristöön ja luonnon oloihin.

Kaavaa laadittaessa on edelleen rakennuspaikkojen sijoittamisella pyritty minimoimaan haitallisia vaikutuksia luontoon, rakennettuun ympäristöön ja ihmisiin. Pienille järville ja lammille syntyneitä uusia rakennusoikeuksia on mahdollisuuksien mukaan siirretty suuremmille ja paremmin rakentamista kestäville vesistöille.

On todennäköistä, että kaikki rakennuspaikat, jotka osoitetaan kaavassa, eivät tule luultavasti rakentumaan. Vaikutukset luontoon tulevat olemaan todellisuudessa vähäisemmät. Myös positiivinen taloudellinen vaikutus tulee todellisuudessa olemaan pienempi kuin tilanteessa, jossa kaikki osoitetut rakennuspaikat rakentuisivat.

Vaikutusten arvioinnissa eräänlaisena 0-vaihtoehtona voidaan pitää sitä, ettei kaavaa laadita ollenkaan. Tämä ei ole mikään todellinen tai käyttökelpoinen vaihtoehto, koska maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää rannoille rakennettaessa oikeusvaikutteista kaavaa.

Ranta-asutuksen ohjaamisella pelkillä poikkeusluvilla ei koskaan saavuteta yhtä hyvää tulosta kuin kokonaisvaltaisella kaavallisella suunnittelulla. Alueen luonnonarvoja ei voisi turvata ilman kokonaisvaltaista luonto- ja maisemaselvitystä, mikä kuuluu osana yleiskaavaprosessiin. Kaavoituksen avulla toteutuu myös maanomistajien tasapuolinen kohtelu, sillä rakennuspaikkoja määrittäessä käytetään yleiskaavaan sisältyviä mitoitusperusteita.

8.2 Taloudelliset vaikutukset

Kaavan rakennuspaikkojen toteuttaminen on käytännössä maanomistajien asia. Lisärakentaminen luo paineita yksityistieverkon ja mahdollisesti myös yleisen tieverkon parantamiseen ja kunnossapitoon. Myös vesihuoltoon sekä jätevesien käsittelyyn vaadittavia järjestelmiä joudutaan rakentamaan.

Suora taloudellinen vaikutus kaavalla on alueen maanomistajiin, myös kuntaan, koska ranta-alueen rakennusoikeus on määritetty. Rakennuspaikkojen olemassaolo lisää tilojen vakuusarvoa sekä mahdollistaa myös uudisinvestointien rahoituksen. Kaava lisää erityisesti myytävien rantatonttien määrää ja vastaa siten kysyntään. Kunnalle ympärivuotiseen asumiseen määritellyt rakennuspaikat tuovat välillistä tuloa mahdollisesti kunnan ulkopuolelta muuttavien uusien asukkaiden muodossa.

Lisäksi kesäasukkaat käyttävät kunnan palveluja ja tuovat siten toimeentuloa ja työtä kuntaan. Kesäasukkaiden paikkakunnalle tuoma lisäostovoima näkyy vähittäis-, maatalous-, tekstiili- ja huoltoasemapaalveluiden kaupassa.

Kaavalla ei ole rajoittavaa tai toimintaa vaikeuttavaa vaikutusta maataloustuotantoon. Myös kaavaratkaisun vaikutukset alueen virkistyskalastukselle jäävät vähäisiksi.

8.3 Sosiaaliset vaikutukset

Kaavalla pyritään ohjaamaan uutta asuinrakentamista ranta-alueelle ja Alvajärven kyläalueelle. Tämä lisää asumisen valinnanvapautta asuinympäristön suhteen ja siten monipuolistaa alueen sosiaalista rakennetta. Kaava luo välillisesti edellytyksiä kylän elinvoimaisuuden säilymiselle. Se on myös signaali siitä, että kyläalueille on merkitystä osana tasapainoista kuntaa. Lisääntyvä loma-asutus virkistää ja tukee kesäaikana kylän toimintaa.

Yleisessä virkistyskäytössä olevat alueet on jätetty rakentamisen ulkopuolelle. Kaavalla rakennuspaikat on usein osoitettu kahden tai useamman rakennuspaikkojen kortteleiksi, jotta mahdollisimman suuri osa rantaviivasta on jäänyt rakentamattomaksi ja jotta rakentamattomat rantajaksot ovat riittävän leveitä virkistyskäyttöön ja rantautumiseen.

8.4 Vaikutukset luontoon ja ympäristöön

8.4.1 Vaikutukset maa- ja kallioperään

Vaikutukset maa- ja kallioperään muodostuvat pieniksi ja paikallisiksi. Maa- ja kallioperään tulevat muutokset aiheutuvat uusien pääsyeiden ja rakennusten perustamisesta. Pääsyeiden rakentamistarvetta on pyritty vähentämään osoittamalla uusia rakennuspaikkoja mahdollisuuksien mukaan jo rakennettujen rakennuspaikkojen yhteyteen. Välillisiä vaikutuksia syntyy, kun uusiin teihin ja rakennusten rakentamiseen tarvitaan soraa ja muita maa-aineksia, joita ajetaan pääasiassa kaava-alueen ulkopuolelta.

8.4.2 Vaikutukset pinta- ja pohjaveteen

Alueen järvien vedenlaatu on pääosin hyvä.

Uusien ja olemassa olevien rakennuspaikkojen jätevedet muodostavat suurimman uhan pintaveden laadulle kaava-alueella ja uudisrakentaminen tulee lisäämään kuormitusta vesistöön. Uusien rakennuspaikkojen jätevesien käsittelyyn on annettu kaavassa ohjeita ja myös rakentamisen etäisyys rantaviivasta on pyritty osoittamaan sellaiseksi, että rakennuspaikkojen jätevesistä ei aiheutuisi haittaa pintavesille.

Uusien rakennuspaikkojen jätevesien käsittely tulee hoitaa siten, ettei pohjavettä pilata. Pinta- ja pohjavesien pilaantuminen on estetty rakennuspaikkojen sijoittelulla sekä tarkoilla kaavamääräyksillä.

8.4.3 Vaikutukset ilmaan ja ilmastoon

Kaava vaikuttaa lähinnä pienilmastoon ja sitä kautta vaikutus kohdistuu myös laajemmin ilmastoon. Vaikutukset ilmaan ja ilmastoon ovat kuitenkin kokonaisuudessaan vähäisiä. Ilmastovaikutuksia on hiilidioksidipäästöjen osalta arvioitu tarkemmin kohdassa 7.12.

8.4.4 Vaikutukset kasvillisuuteen ja eläimistöön

Rantarakentaminen aiheuttaa luonnon elementtien väistymistä ranta-alueilla. Kaavassa rakennuspaikat on osoitettu pääsääntöisesti luonnonoloiltaan mahdollisimman kestäville alueille, jotta luonnonoloiltaan arvokkaimmat alueet voidaan säästää rakentamattomana. Liki kaikki uudet rakennuspaikat on kaavassa pystytty sijoittamaan luonto- ja maisemaselvityksen mukaisten luonnon- ja maisemasuojelun kannalta merkittävämpien

alueiden ulkopuolelle. Lisääntyvästä vesiliikenteestä linnustolle aiheutuu välillistä haittaa ja sen vaikutusta linnustoon on vaikea arvioida. Lisääntyvän vesiliikenteen huippu ei onneksi ajoitu häiriöalttiimpaan pesintäaikaan kesän alkuun.

Kaava ei tule merkittävässä määrin vaarantamaan luonnonsuojelun kannalta arvokkaiden luontotyyppien eikä luonnonvaraiselle eläimistölle ja kasvistolle tärkeiden luonnon ominaispiirteiden säilyttämistä. Eli kaava-alueella säilyy nykyinen biologinen monimuotoisuus. Kaavan mitoituksessa on huomioitu erityisen tärkeät luonnon arvot muita alueita alhaisemmalla mitoituksella.

Vaikutuksia Natura 2000 -alueisiin on eritelty kaavaselostuksen kohdassa 8.5.

8.4.5 Vaikutukset elinoloihin ja elinympäristöön

Kaava-alueelle ei muodostu rakennetta tai toimintaa, jonka voisi katsoa aiheuttavan merkittäviä riskejä ihmiselle.

Alueen olemassa olevat virkistysalueet todetaan kaavassa. Muilta osin virkistys tapahtuu ns. jokamiehen oikeudella rakentamisen ulkopuolelle jäävillä alueilla. Alueella on vapaa-ajan palveluja tarjoavia toimintoja ja paikkoja. Nämä alueet osoitetaan kaavassa.

8.5 Vaikutukset Natura 2000 verkostoon

Kaava-alueella tai sen läheisyydessä sijaitsee yksi Suomen Natura 2000 - verkostoon sisällytettyä kohdetta. Seläntauksen suot (FI0900057) sisällytetty Natura-verkostoon luontodirektiivin (SCI-alueet) ja lintudirektiivin (SPA-alueet) perusteella.

Kaavassa ei ole osoitettu Natura-alueisiin rajautuvasti uutta rakentamista tai muita toimintoja. Natura-alueen lähellä on kaksi olemassa olevaa loma-asuntoa Kurkijärven ja Kangas-Hyrkön rannalla. Lähimmät uudet rakennuspaikat ovat Porkanlammella noin 150-230 m päässä Naturan rajauksesta. Nämä rakennuspaikat eivät vaikuta Natura-alueen Kurkijärven suon luontotyyppien ominaispiirteisiin. Loma-asunnoilla ei myös ole merkittävää häiriö vaikutusta suolla pesiviin lintudirektiivin lintuihin, koska loma-asunnoilta ei ole suoraa näköyhteyttä suolle ja käytön aikainen melu ei ulotu Natura-alueen osalle. Vain rakennusvaiheessa voi rakennusmelu hetkellisesti ulottua Kurkijärven suolle.

Rantaosayleiskaavan toteuttaminen ei näin ollen aiheuta luonnonsuojelulain 66 §:n 1 momentissa tarkoitettua merkittävää heikentymistä niille luonnonarvoille, joiden perusteella Natura -alueet on sisällytetty Suomen ehdotukseen Natura 2000 -suojelualueverkostoksi. Luonnonsuojelulain mukaista Natura-arviointia ei ole tarpeen laatia.

8.6 Vaikutukset maisemaan

Vaikutuksia kulttuurimaisemaan on pyritty lieventämään osoittamalla merkittävimmät ja paikallisesti merkittävät kulttuurimaisema-alueet kaavaan rakentamisen suositusmerkinnöin. Kulttuurimaisemallisesti arvokkaille paikoille on merkitty vain muutamia uusia rakennuspaikkoja.

Luonnonmaisemaltaan luonto- ja maisemainventointiin poimitut alueet on pysytty jättämään pääsääntöisesti rakentamisen ulkopuolelle.

Rakentaminen tulee luonnollisesti rikkomaan vielä nykyisin rakentamattomana säilyneiden ranta-alueiden maisemaa. Tältä osin maisemallinen rakenne tulee muuttumaan.

Kaavamääräyksissä annetaankin seuraava maisemointia ohjaava määräys: Rakennusten tulee sopeutua malliltaan, materiaaliltaan, mittasuhteiltaan ja väriykseltään luonnonmaisemaan. Rakennetun alueen maisemakuva on muutenkin säilytettävä luonnonmukaisena. Rakennusten ja rannan väliin on jätettävä suojapuustoa.

Kaava-alueelle on pystytty rakennuspaikkojen sijoittelulla aikaansaamaan pitkäköjä vapaan rannan osuuksia.

8.7 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Kaavalla ei ole vaikutusta alueen rakennettuun ympäristöön lukuun ottamatta suojelupäätöksiä.

8.8 Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen

Uudet kesäasukkaat ja ympärivuotisesti alueelle asumaan tulevat ihmiset tukevat alueen palvelujen toimintaa ja siten peruspalveluiden pysymistä kunnassa. Uusien ympärivuotiseen asumiskäyttöön tarkoitettujen rakennuspaikkojen toteutumisen toivotaan virkistävän ja elävöittävän kaava-alueen toimintaa.

Kaavalla osoitettavat venevalkama- ja uimarantapaikat palvelevat myös muita kuin ranta-alueen varsinaisia käyttäjiä.

Alueella on mahdollista jatkossa kehittää myös haja-asutusalueen vesihuoltoa. Osalla alueesta on mahdollista liittyä kunnalliseen jätevesihuoltoverkkoon. Alueen maaperä soveltuu suurelta osaltaan hyvin tonttikohtaiseen jätevesien käsittelyyn.

8.9 Vaikutukset liikenteeseen

Nykyinen tieverkko palvelee myös uusien vakituisten asuntojen ja loma-asuntojen tarpeita. Muutoksia yleiseen tieverkkoon ei tarvitse tehdä kaavan perusteella. Uusilta rakennuspaikoilta tulee käyttää olemassa olevia pääsyteitä ja liittymiä maanteille mutta uusia pääsyteitä ja liittymiä joudutaan toki rakentamaan. Jos uusia liittymiä on tarpeen tehdä, tulee tarvittavien toimenpiteiden selvittämiseksi olla yhteydessä tienpitöviranomaiseen.

Syväjärvelle on kaavassa osoitettu nykyisellään käyttämätön matkailualue, jonka liittymä sijoittuu Ilosjoentien ja valtatie 4:n risteyksen. Alueen liittyminen tieverkkoon ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. Jos alueen toteutuessa yhteys tieverkkoon järjestetään nykyisen liittymän kautta, voi tällä olla negatiivinen vaikutus risteysalueen liikenneturvallisuuteen.

8.10 Vaikutukset rakennuskantaan ja kulttuuriperintöön

Kaavan ei ole tarkoitus vaikuttaa olemassa olevaan rakennuskantaan tai rakenteisiin. Olemassa olevat maankäyttö- ja rakennuskaavan normit täyttävät rakennuspaikat on merkitty kaavaan nykyisen tilanteen mukaisesti. Rakennussuojelullisesti tai –historiallisesti arvokkaat kohteet sekä kulttuurimaisemaltaan arvokkaat kohteet ja alueet on huomioitu kaavassa omilla kaavamerkinnöillään.

8.11 Vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön

Kaavan ei ole tarkoitus vaikuttaa olemassa arkeologiseen kulttuuriperintöön. Muinaismuistoinventoinnin tulokset on otettu huomioon kaavaehdotuksessa siirtämällä ja rajaamalla tuleva rakentaminen muinaismuistokohteiden ulkopuolelle. Arkeologisesti arvokkaat kohteet ja alueet on huomioitu kaavassa omilla kaavamerkinnöillään.

8.12 Vaikutukset energiankulutukseen ja hiilidioksidipäästöihin.

Kaavan uudisrakentaminen muodostuu pääosin haja-asutusalueille, mutta olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta täydentäen. Yleisesti voidaan sanoa, että haja-asutus kuluttaa yksikköä kohti enemmän energiaa (rakennusten, verkostojen ja liikenteen kuluttama energia) kuin taajama-asutus. Rakennusten ilmastovaikutukset aiheutuvat pääosin käytönaikaisesta energiankulutuksesta. Haja-asutusalueilla käytetään jo nyt huomattavasti uusiutuvaa energiaa kuten puuta, haketta ja pellettiä. Uusilla rakentamisalueilla rakennusten koko, energiatehokkuus ja lämmitysmuoto ovat ratkaisevassa roolissa. Uudisrakentaminen voidaan toteuttaa matalaenergia- tai passiivitaloina. Kuitenkaan yleiskaava ei ota kantaa yksittäisten rakennusten rakennusteknisiin kysymyksiin, joten rakennusten osalta yleiskaavan ilmastovaikutuksia on vaikea arvioida. Rakennusten energiatehokkuusvaatimukset määräytyvät pääasiassa lainsäädännön ja rakennusmääräysten kautta.

Rakentamisen hiilijalanjälkeä voidaan pienentää, mikäli rakennusten lämmityksessä on mahdollisuus käyttää uusiutuvaa energiaa. Haja-asutusalueella kysymykseen tulevat esimerkiksi maalämpö, pellettilämmitys, maataloudesta saatava biokaasu sekä osaksi myös aurinko- ja tuulienergian hyödyntäminen. Näistä suurinta osaa käytetään jo nyt maaseudulla. Varsinainen taajaman kaukolämpöverkoston laajentaminen kaava-alueelle ei ole lämpöhäviöiden takia energiataloudellisesti kannattavaa. Kyläalueilla uusien rakennuspaikkojen sijoittuminen osaksi olemassa olevaa rakennetta luo kuitenkin uusia mahdollisuuksia yhteisille pienimuotoisten energiantuotantjärjestelmien rakentamiselle. Sähköenergian päästövaikutukset ovat myös avainasemassa.

Liikenteen hiilidioksidipäästöt riippuvat henkilöauton, joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen kulkumuotojakaumasta ja päivittäin kuljettavien matkojen keskimääräisestä pituudesta. Kaavan melko hajaantunut yhdyskuntarakenne merkitsee riippuvuutta henkilöauton käytöstä. Uudet rakennuspaikat, erityisesti loma-asutus, tuovat alueelle lisäantynyttä ja usein pitkämatkaista henkilöautoliikennettä. Samaan aikaan kuitenkin koko kunnan asukasluku on laskusuunnassa, joten henkilöautoliikenne on vähenemässä tietyillä alueilla ja tieosuuksilla. Suunnittelualueella asuu melko paljon ikääntyneempää väestöä, joiden asiointi keskustaan tapahtuu useimmiten asiointitaksein tai muulla yhteiskuljetuksella. Vanhusväestö muuttaa usein myös keskustaan siinä vaiheessa, kun palveluiden läheisyys on tärkeää. Maaseudun elämäntapa ei välttämättä aiheuta suurempaa hiilijalanjälkeä kuin kaupungissa – kyse on pikemminkin yksilötason valinnoista. Tulevaisuudessa on mahdollisuudet autoliikenteessä siirtyä enemmän käyttämään uusiutuvia energioita, kuten paikallisesti lietteestä tai biomassasta tuotettua biokaasua tai -dieseliä. Myös sähköautojen määrä tulee kasvamaan.

9 TOTEUTTAMINEN

Maankäyttö- ja rakennuslaki (5.2.1999/132) ja -asetus (10.9.1999/895) tulivat voimaan vuoden 2000 alusta. Tässä osayleiskaavassa ja sen toteuttamisessa noudetaan uuden lain (MRL) ja asetuksen (MRA) periaatteita.

9.1 OSAYLEISKAAVAN OIKEUSVAIKUTUKSET

Kaava on oikeusvaikutteinen osayleiskaava. Maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:ssä määrätään yleiskaavan oikeusvaikutuksista muuhun suunnitteluun ja viranomastoimintaan.

9.1.1 Suunnittelun ohjausvaikutus

Yleiskaavan perusteella voidaan myöntää rakennusluvut sekä kuivalle maalle MRL 44 §:n perusteella 10 vuoden ajan sekä ranta-alueelle MRL 72:§ perusteella.

Hyväksytty yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi (MRL 42.1 §).

9.1.2 Maakuntakaavan/ seutukaavan ohjausvaikutus

Maakuntakaava ei ole mm. oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella voimassa muutoin kuin yleiskaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta (MRL 32.3 §).

9.1.3 Vaikutus viranomaisiin

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista (MRL 42.2 §). Säännös koskee niin kunnan, maa-kuntaliittojen kuin valtion viranomaisia.

9.1.4 Rakennusjärjestys

Rakennusjärjestyksessä olevia määräyksiä ei sovelleta, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa on asiasta toisin määrätty (MRL 14.4 §).

9.1.5 Yleiskaavan ja muun lainsäädännön mukaisen päätöksenteon suhde

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset suunnitelmat on otettava huomioon suunniteltaessa ja päätettäessä muun lainsäädännön nojalla ympäristön käytön järjestämisestä siten kuin erityislaeissa säädetään. Muussa lainsäädännössä on vastaavasti säännöksiä, jotka yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon. Tässä suhteessa keskeisimpiä lakeja ovat ympäristönsuojelulaki, rakennussuojelulaki, tielait, metsälaki, maa aineslaki, kaivoslaki ja jätelaki.

9.2 Rakentaminen osayleiskaava-alueella

Tässä kaavassa on annettu seuraavat rakentamista koskevat yleismääräykset:

Maankäyttö- ja rakennuslain 44 §:n mukaisesti määrätään, että tämän yleiskaavan perusteella voidaan myöntää enintään kaksiasuntoisen asuinrakennuksen rakennuslupa kaavassa erikseen tilakohtaisesti osoitetuilla rakennuspaikoilla A-1, AM, ME- sekä lomiasunnon rakennuslupa rakennuspaikalla RA-2. Yleiskaavan määräys sen käyttämisestä rakennusluvun perusteena kyläalueella on voimassa enintään 10 vuotta siitä alkaen, kun yleiskaava on saanut lainvoiman.

Maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n mukaisesti määrätään, että tämän yleiskaavan perusteella voidaan myöntää ranta-alueella rakennusluvut kaavassa erikseen tilakohtaisesti osoitetuilla rakennuspaikoilla A, AM, ME, RA, RA-1, RA-2 ja RA-3.

Rakennuspaikalle sallitusta asuntojen enimmäismäärästä määrätään rakennuspaikka-kohtaisessa kaavamääräyksessä.

Yleiskaavan perusteella ei voida suoraan myöntää rakennuslupia ranta-asemakaava-alueille.

Voimassa olleen lainsäädännön nojalla myönnetyn luvan perusteella rakennettua rakennusta saa peruskorjata ja tuhoutunut rakennus saadaan korvata vastaavalla uudella rakennuksella.

Rakennuslupaa ei saa myöntää ennen kuin rakennuspaikat on merkitty maastoon.

Maasto-olosuhteista ja pohjakartan tarkkuudesta johtuen rakentamiseen osoitettujen alueiden rajoista voidaan poiketa vähäisessä määrin, jos se on tarpeen teiden tai rakennusten sijoittamisen kannalta.

Ranta-alueiden kunnostamisesta ja ruoppauksista on oltava yhteydessä ympäristöviranomaisiin.

Uusilta rakennuspaikoilta tulee käyttää olemassa olevia pääsyteitä ja liittymiä maanteille. Mikäli uusia liittymiä maanteille tarvitaan, tulee tienpitöviranomaiselta hakea niitä varten liittymälupa.

M-1, MY, MU, VV-1, V-1- ja SL-alueilta on rakennusoikeus rantavyöhykkeeltä siirretty maanomistajakohtaisesti A-, AM, ME, RA, RA-1, RA-2 ja RA-3 -alueille.

Rakentaminen alueella tapahtuu voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukaisesti, ellei kaavamääräyksessä ole toisin määrätty.

Yleiskaavasuunnittelun eräänä tavoitteena on ollut rakennuslupaprosessin helpottaminen: rakennuslautakunnan/rakennustarkastajan tulisi voida myöntää kaavan mukaiset luvat suoraan ilman nykyisenkaltaista monimutkaista lausuntokierrosta. Suunnittelun pohjaksi on tämän johdosta laadittu tarkat perus- ja erillisselvitykset, joihin aluevaraukset perustuvat.

Ympäristönsuojelutavoitteen saavuttamiseksi on rakennuspaikkaryhmiä eräin paikoin keskitetty siinä määrin, että ahtaasti tulkiten ranta-asemakaava- ja taaja-asutuskynnyksen voidaan katsoa ylittyvän. Ottaen kuitenkin huomioon mm. rakennusten etäisyys rantaviivasta sekä vesistön laatu ja laajuus tulisi rakennuslupa voida myöntää ilman poikkeuslupaa.

Korttelialueiden aluevaraukset osoittavat rakentamisalueen, jolle rakennuspaikan rakennukset tulisi sijoittaa. Lopullinen paikka määritellään maastokatselmuksessa rakennusluvun hakemisen yhteydessä.

Mikäli rantarakennuspaikan rakennuslupaa haetaan merkittyjen tonttien ulko-puolelle metsätalousalueelle tai muun alueen rantavyöhykkeelle ilman erityisen päteviä perusteita, tulee hakemus evätä, koska rakentaminen vaikeuttaisi yleiskaavan toteuttamista. Maanomistajalle ei aiheudu huomattavaa haittaa, koska perusrakennusoikeus on osoitettu korttelialueilla. Kunnalle ei näin ollen aiheudu korvausvelvollisuutta.

21.5.2014

Osayleiskaavasta on ranta-alueella mahdollista poiketa poikkeusluvalla tai ranta-
asemakaavalla, mikäli poikkeaminen ei vaaranna yleiskaavan keskeisiä tavoitteita. Ranta-
alueen ulkopuolella osayleiskaavasta on mahdollista poiketa poikkeusluvalla.

9.3 Jätevesien käsittely

Rantarakennuspaikkojen määrän lisääntyessä ja niiden varustetason parantuesssa myös vapaa-ajanasutus alkaa tulevaisuudessa olla haja-asutukseen verrattava jätevesikuorittaja. Vesihuollon osalta tulee tällöin erityistä huomiota kiinnittää käymälätyypin valintaan ja pesuvesien käsittelyyn.

Yleiskaavan yleismääräyksen mukaan jätevedet käsitellään siten kuin valtioneuvoston asetuksessa 10.3.2011/209 talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäri-
verkostojen ulkopuolisilla alueilla säädetään, milloin kiinteistö ei ole liitettävissä em.
verkkoon. Jätevesijärjestelmää koskeva suunnitelma on liitettävä rakennus- tai toimenpidelupahakemukseen tai rakentamista koskevaan ilmoitukseen.

Jätevesien käsittelytapaa valittaessa tulee huomioida Pihtiputaan kunnan rakennusjärjestyksessä esitetyt vaatimukset rakennuspaikan olosuhteille ja soveltuvalle jätevesijärjestelmälle. Käsittelyjärjestelmänä voi olla esim. umpisäiliö, maahan imeyttämö, maasuodattamo tai pienpuhdistamo

Saunarakennuksesta tulevat vähäiset pesuvedet voidaan johtaa maahan imetykseen. Jäteveden purkupaikan etäisyys vesistöön tulee olla vähintään 10 metriä.

Vesikäymälän rakentaminen on kielletty, jos jätevesisäiliöiden tyhjentäminen tieyhteyden puuttumisen tai muun syyn vuoksi ei ole mahdollista.

Sadevesiä, hulevesiä tai perustusten kuivatusvesiä ei saa johtaa jätevesijärjestelmään ennen jätevesien käsittelyä.

Rakennettaessa ja maanrakennustöitä tehtäessä on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden pilaantumisen estämiseen (MRL 128, 141 §).

Maalämpökaivojen poraaminen 500 metriä lähemmäs vedenottamoja on pääsääntöisesti kielletty. Poraaminen lähemmäksi on sallittua, mikäli esitetyn selvityksen perusteella voidaan todeta pohjaveden viipymän vedenottamolle olevan yli 60 vrk.

Kiinteiden jätteen keräyksessä ja käsittelyssä tulee noudattaa voimassa olevia kunnan yleisiä jätehuoltomääräyksiä.

9.4 Alueen maisemaan ja metsänhoitoon liittyviä yleisiä suosituksia

Metsänhoidossa noudatetaan metsälakia ja ranta-alueilla erityisesti rantametsiä koskevia voimassa olevia metsänhoitosuosituksia.

Rantapelloilla peltoviljelyä, nurmetusta tai muuta vastaavaa maanpinnan käsittelyä ei tulisi ulottaa 10 m lähemmäksi rantaviivaa. Rantavyöhykkeelle on varmistettava riittävä suojavyöhykkeen muodostuminen.

Ojituksessa noudatetaan vesilakia.

Maa-aineisten kotitarveottoa suuremmat maa-ainesotot edellyttävät maa-aineslain mukaista lupaa ympäristölautakunnalta.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeillä alueilla (luo -alueet) ympäristön tilaan vaikuttavia toimenpiteitä suoritettaessa ja alueen läheisyyteen rakennettaessa on varmistettava, ettei merkinnän mukaisen alueen luontoarvoja vaaranneta tai heikennetä. Alueilla tulee välttää ympäristön suuria muutoksia.

Arvokkaiden harjualueiden tai arvokkaiden kallioalueiden (ah ja ge -alueet) alueilla ympäristön tilaan vaikuttavia toimenpiteitä suoritettaessa ja alueen läheisyyteen rakennettaessa on varmistettava, ettei merkinnän mukaisen alueen luontoarvoja vaaranneta tai heikennetä.

Virkistys-, maisema- ja ympäristöarvojen sekä ranta-alueiden arvojen suojaamiseksi on kaavamääräyksissä MRL 43.2 §:n perusteella määrätty, että toimenpiteet, kuten maainesten otto ja tietyillä alueilla tapahtuva metsien avohakkuu, edellyttävät kunnan myöntämää MRL 128 §:n mukaista maisematyölupaa.

Toimenpiderajoitus ei välittömästi koske alueella suoritettavia toimenpiteitä, vaan toimenpiderajoitusalueella tulee maisemaa muuttaville toimenpiteille hakea lupaa. Näin ollen esimerkiksi kotitarvekäyttö ja muut sellaiset toimenpiteet, jotka eivät muuta maisemaa ei johda luvanhakuvelvollisuuteen. Metsätalouden kannalta pääsääntönä voidaan pitää, että kasvatus-/ harvennushakkuut maisema-arvot huomioiden eivät laukaise luvan tarvetta. Uudistushakkuut (päätehakkuut) kuuluvat maisematyöluvan piiriin.

Maisematyöluvan vaatimus ei sinänsä rajoita maanomistajan mahdollisuutta käyttää maataan kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla, vasta luvan kieltämisestä ja siten aiheutuvasta vahingosta voi syntyä MRL 140 §, 3 mom:ssä ja 101§:ssä perusteltu korvausvelvoite. Luvan voimassaolosta säädetään MRL 143 §:ssä että se voidaan myöntää suunnitelmallista metsänkäsittelyä varten enintään kymmeneksi vuodeksi. Voimassa olevan yleiskaavan alueella lupa on myönnettävä, jollei toimenpide vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuva.

21.5.2014

10 SUUNNITTELUVAIHEET

Kunta teki päätöksen kaavan laatimisesta 11.12.1995.

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 17.6.2009.

Kunta teki päätöksen kaava-alueen laajentamisesta 22.6.2009.

Kaavan maastotyöt tehtiin luonto- ja maisemainventoinnin laatijan osalta kesällä 2010.

Kunta teki päätöksen kaavakonsultin valinnasta 30.11.2011.

Kunta teki päätöksen vireilletulosta 20.2.2012.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli MRL 62 §:n mukaisesti nähtävillä 4.4. - 17.4.2012.

Viranomaistyöneuvottelu pidettiin 10.5.2012.

Kaavaluonnos valmistui helmikuussa 2013.

Kaavaluonnos (kaavan valmisteluaineisto) oli nähtävillä 28.3. - 26.4.2013.

Kaavan maastotyöt tehtiin linnustoselvityksen laatijan osalta kesällä 2013.

Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 15.8.2013.

Kaavaehdotus oli nähtävillä 1.10. - 31.10.2013.

Viranomaistyöneuvottelu pidettiin 28.1.2014.

Kaavaehdotuksen jälkeen kaavaan tehdyistä merkittävistä muutoksista järjestettiin erilliskuuleminen 11.3.-21.3.2014.

Hyväksyttiin Pihtiputaan kunnanhallituksessa 5.5.2014 § 94 ja Pihtiputaan kunnanvaltuustossa 19.5.2014 § 36

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy

Helsingissä 21.5.2014

Hyväksynyt:

Anssi Savisalo
Arkkitehti SAFA, YKS-299

Laatinut:

Kuisma Reinikainen
DI YKS-503

Tämä asiakirja on Pihtiputaan kunnanvaltuuston päätöksen 19.5.2014 § 36 mukainen.

Mauri Jouppi, pöytäkirjanpitäjä